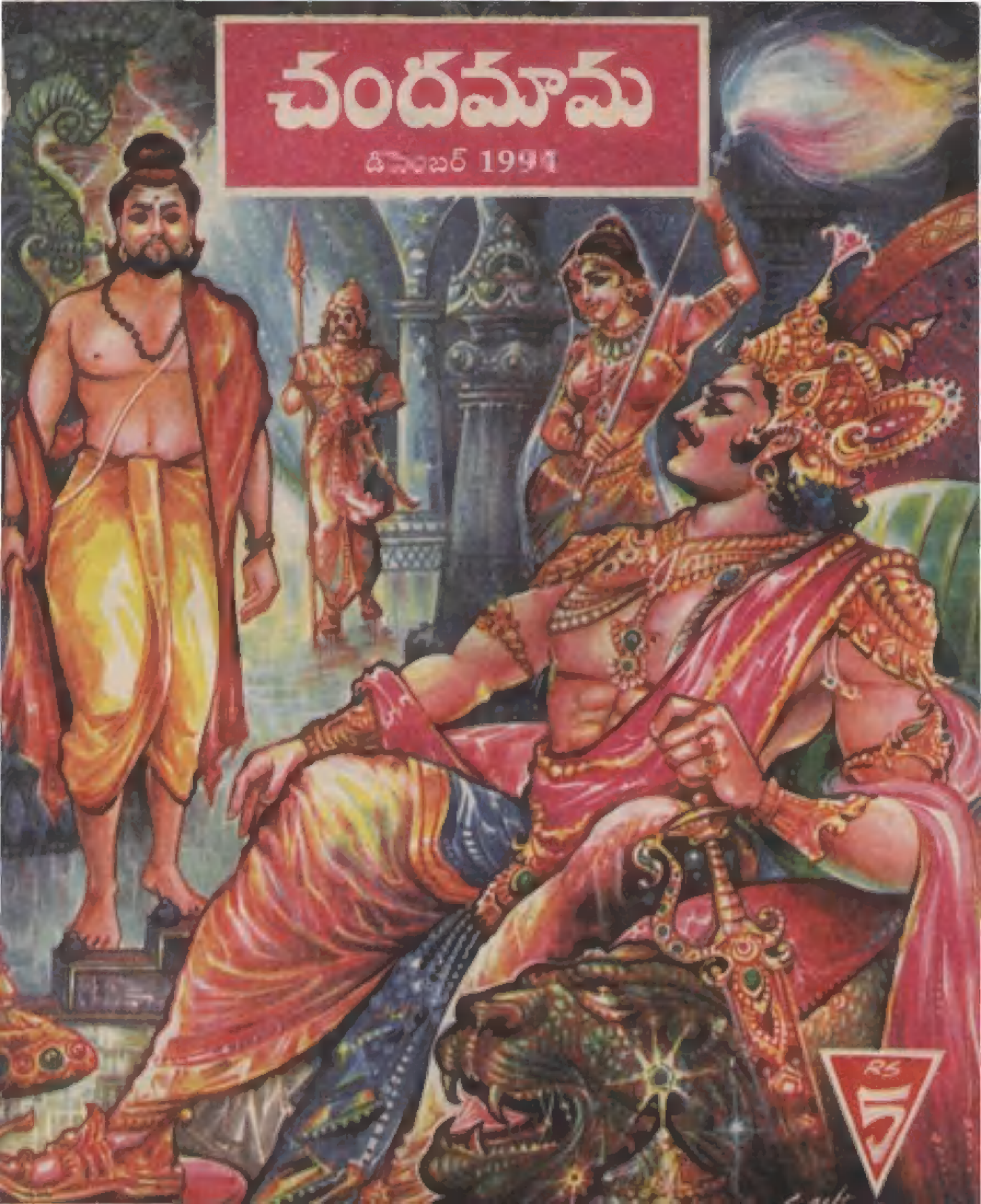
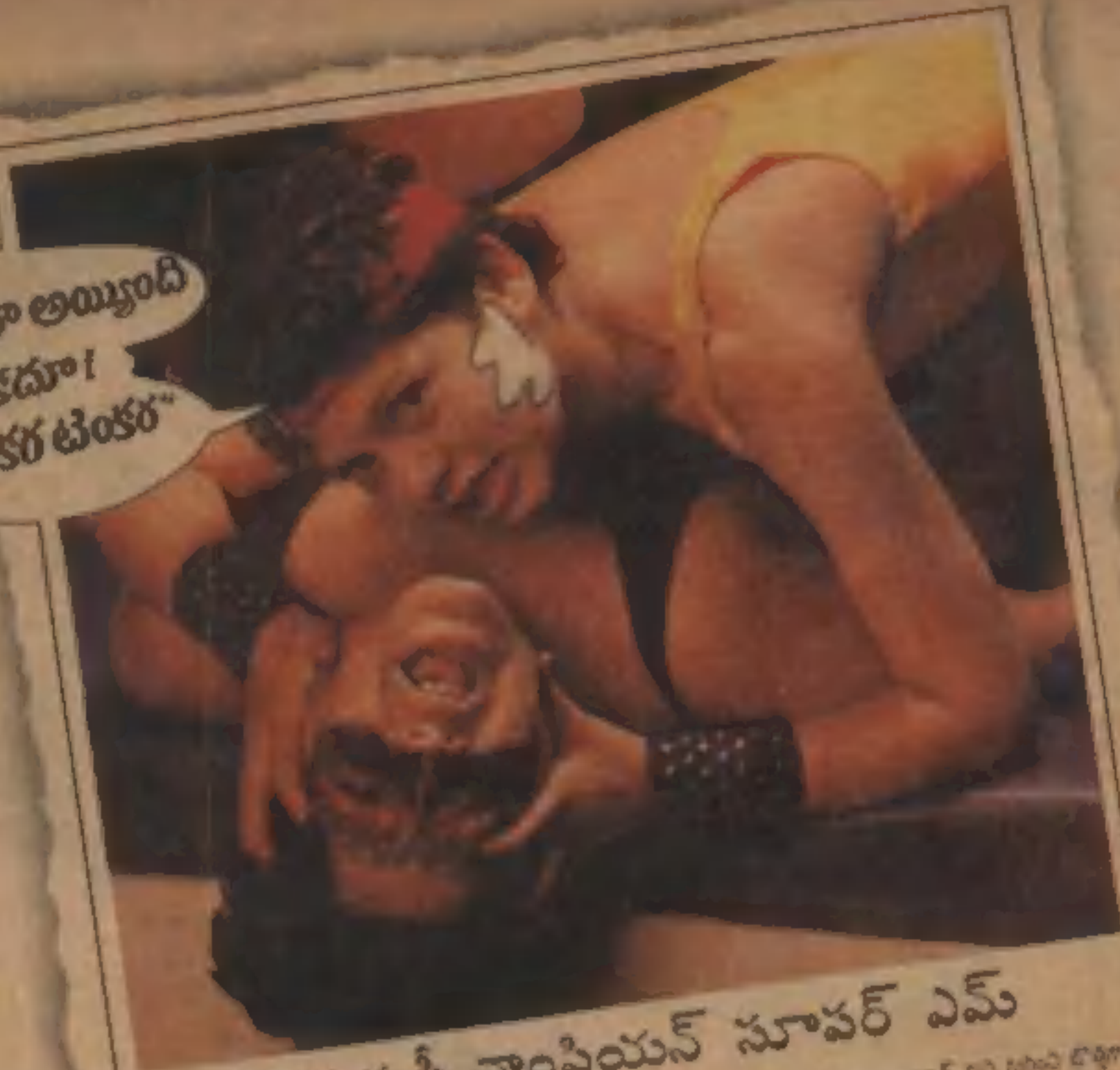

చందమామ

డిసెంబర్ 1994

"అంతా అయ్యింది
కదూ!
వంకర టెంకర"

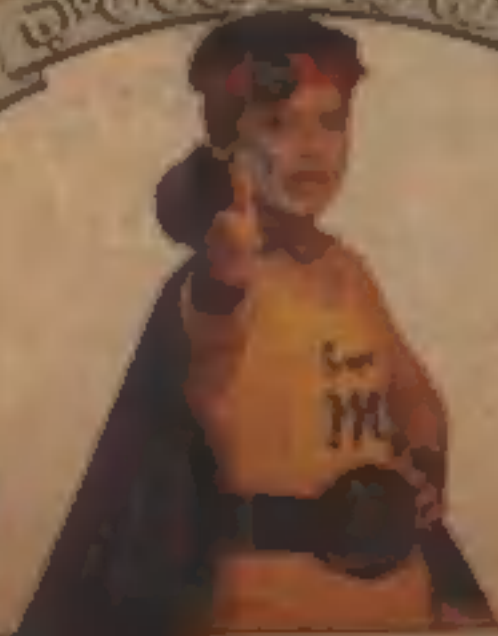
కొత్త కుస్తీ చాంపియన్ సూపర్ ఎమ్

జనవరి 1994: మా కొత్త
విజేతగా... "మరికీ ఇంకా ఎక్కువ
వెళ్ళి అంటే దీని చాంపియన్" అని
పట్టా ఇచ్చారు మాకు మేమిద్దరూ
నీడలూ అందరూనూ సేవించి
అందరూ అయ్యారు కొద్ది కుస్తీ

రావడం. నేను పాపం ఈ పాప
మరికూ అయ్యిపోయింది మాకు
మేక్స్ ట్రాన్స్ పార్క్ పం
అయ్యింది అది మూలంగా ఈ
మాకు క్లెయిన్ అయ్యింది "పాపం అంటే
మాకు మేక్స్ ట్రాన్స్ పార్క్ పం

మరికూ మాకు దీని అందరి కొత్తగా
తెలియండి. కిందపా... ఇంకా ఈ
మరికూ మాకు మేక్స్ ట్రాన్స్ పార్క్ పం
అయ్యింది" మేక్స్ పార్క్ పం
అయ్యింది మేక్స్ పార్క్ పం అంటే
అయ్యింది పార్క్ పం

ప్రాంతంలోనే మేక్స్ పార్క్ పం

మాకు కుస్తీ మాకు రుచి సూపర్ మిల్క్ చిన్నట్

మేక్స్

www.milkbourneltd.com

BAND-AID®

Funtest

ప్రతి బ్యాండ్-ఎయిడ్
ఫన్ టెస్ట్ హ్యాక్తో రెండు
ఫన్ స్పిక్స్* డచితం

మీ ఫన్ స్పిక్స్*ని పోగుచేయడం మొదలెట్టండి ఇప్పుడే!

*సువాసనగల ఫ్లేస్టిక్ రబ్బర్

వియమాల, నిలంధనం

1. ఈ పోటీలో 4 నుంచి 15 సంవత్సరాల మధ్య వయసులోని పిల్లలు పాల్గొనవచ్చు. అర్హత వారికి ఉంది. కేవలం భారతీయ పౌరులకు మాత్రమే ఉంది.
2. బ్యాండ్-ఎయిడ్ బ్యాండ్ మరయు టాక్స్ మేకర్ మంజూర్ చేసిన ఏదైనా ఉత్పాదన, వారి బంధువుల వారికి పాల్గొనే అర్హత వారికి ఉంది.
3. ఈ పోటీ ఎప్పుడు నిర్వహించబడుతుంది.
4. ప్రతి పాల్గొనే వారికి ఒక బ్యాండ్-ఎయిడ్ ఉంటుంది, తరలించే అర్హత వారికి ఉంది.
5. పాల్గొనే వారికి ఒక బ్యాండ్-ఎయిడ్ ఉంటుంది, తరలించే అర్హత వారికి ఉంది.

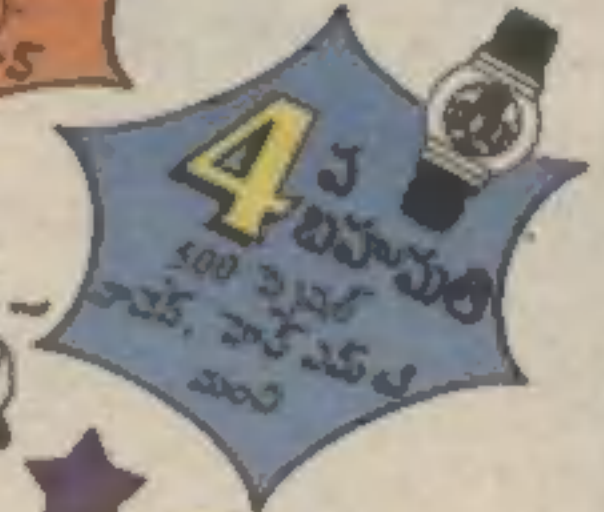
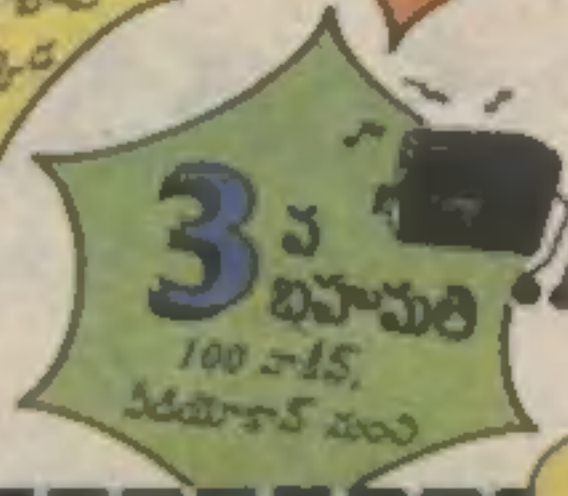
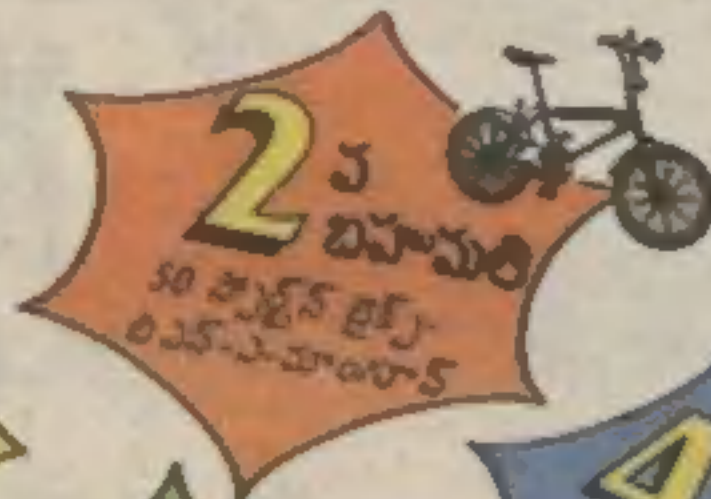
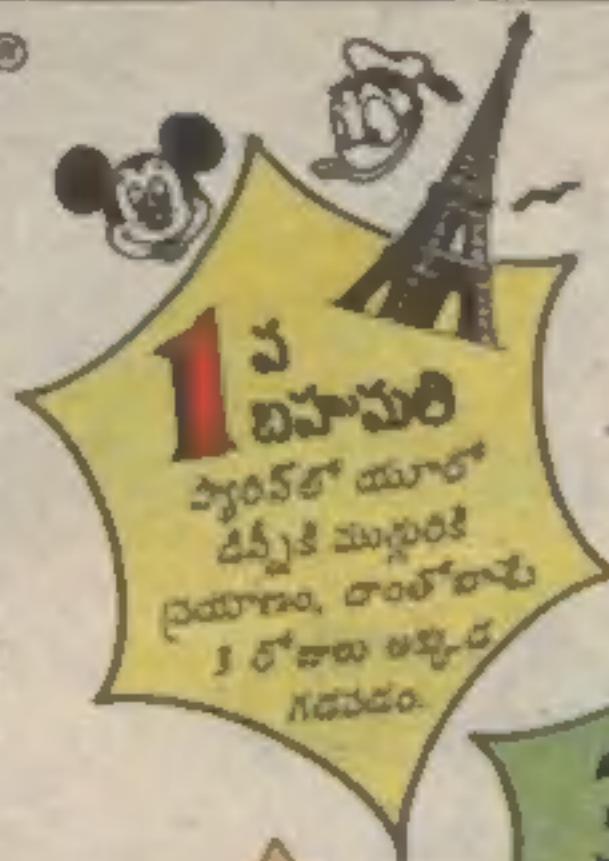
బ్యాండ్-ఎయిడ్® ఫస్ట్స్టెప్ పాల్సొనండి

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్

మీరు చేయవలసినదల్లా 1.1
ప్రెస్ పెయింట్ చేయడం,
నరళమైన కొన్ని ప్రశ్నలకి
జవాబులివ్వడం, అంటే. ఇక
కోరికన్ని నరదా అయిన
బహుమతులుమీనే,
గెలుచుకునేది మీరే.

దాంత్ బాట ముందుగా ఎంప్రీలు పంపేరికి

1000 బహుమతులు (మరెందుకే మీ ఎంప్రీని నంపండి నేడే!)

**వన్ స్టెప్
తయారు చేయండి!**

నరిక్షివ జాబులి / మార్క్స్ పెట్టండి

1. బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ప్రెస్ నైలా ఏమిటి?
☐ 19 మి.మి. X 72 మి.మి. ☐ 17 మి.మి. X 70 మి.మి. ☐ 21 మి.మి. X 74 మి.మి.
2. కేలం జాబ్స్ అండ్ జాబ్స్ వారి బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ప్రెస్ మాత్రమే పూర్తిగా స్వరికైకే నెయ్యబడవది.
☐ ఎఱం ☐ అబర్ణం
3. ది బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ఫస్ట్ స్టెప్ స్వరికీ ఎన్ని బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ప్రెస్ (అన్ని రకాలామ) వున్నాయి?
☐ 20 ☐ 15 ☐ 30
4. బ్యాండ్ -ఎయిడ్ స్వర్జన్ పై నగం ప్రకాశం నమోదే మందు ఏమిటి?
☐ కోరిక్ పిడర్ ☐ రింజర్ కోవియూ క్లైర్ ☐ యెంకర్ అమోడిక్
5. బారెరేజీంకో, బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ప్రెస్ పై ఎన్ని వాక్స్ డిప్సీ పాత్రలు కలిపించాయి?
☐ 4 ☐ 6 ☐ 2

పేరు: _____
పుట్టిన తేది: _____ అదా/మెనా: _____
అడ్రసు: _____
మార్కాలు పేరు: _____

మీ అకోమతో యా
బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ఏ
మేస్ట్రీగా,
యాపించించండి.
మీరు రంగు
వాడచ్చు, ఏరం
గియ్యచ్చు లేదా
రావచ్చె
ప్రాయవచ్చును, అది
రక్షించి మేస్ట్రీ
అయ్యేలా.

6. ఏ ఎంప్రీ రింగి నంపించదు.
7. ఏకీకంకి స్వర్జన్ సమాచారం అందించబడుతుంది.
8. వ్యాయవర్జీకం విజ్ఞానమే గురివిజ్ఞయం.
9. 100 వ్యక్తుల ఏ కారణమూ మారిత్రావో/మారించకుండావో, మార్గదానికి లేదా ఉపయోగించుకోదానికి గం 10 వాక్కు బాబ్స్ అండ్ బాబ్స్ వారికి నెయ్యతుంది.
10. ఎంప్రీ పాదాలు అన్ని పాదాలపై పాబ్స్ కో పిరికి పంపిరి: ది బ్యాండ్ -ఎయిడ్ ఫస్ట్ స్టెప్ C/ఎ. డిటామిక్స్, పి.ఎ. కాక్స్-16605, బొంబాయి-400 019.

చంద్రమామ

డిసెంబర్ 1994

ఈ సంచికలో కథలు-వింతలు-విశేషాలు

వార్తలు - విశేషాలు9	• వెనుకబడిన శిష్యుడు37
మరుగుజ్జు రాక్షసి11	• యోగ్యతా పరీక్ష42
భువనసుందరి-317	• మహాభారతం-745
చంద్రమామ కబుర్లు24	• పారిన పథకం53
శత్రువు-శత్రుత్వం (బే.క)25	• అహంకారం59
రాళ్ళగుట్ట మీద లాంతరు32	• ప్రకృతి వింతలు63
చంద్రమామ అనుబంధం - 7433	• ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ65

విడి ప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

బాల కార్మికుల సమస్య!

ఎప్పటిలాగే ఈయేడూ దీపావళి వచ్చింది; వెళ్ళింది, వరదలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, రోగాలు, ప్రమాదాలు చుట్టుముట్టినప్పటికీ బాణాసంచాతో సహా దీపావళి పండుగ జరుపుకోవడం మాత్రం మనకు తప్పలేదు!

అయితే, బాణాసంచా పేల్చుతున్నప్పుడు వాటిని తయారు చేసే ప్రమాదకరమైన పరిశ్రమలో సగానికిపైగా పదహానేళ్ళు నిండని బాలబాలికలే పనిచేస్తున్నారన్న విషయం ఎంతమంది పట్టించుకుంటున్నాం? బాణాసంచా పరిశ్రమలోనే కాదు, అగ్గిపెట్టెలు, బీడీలు, తివాసీలు మొదలైన చాలా పరిశ్రమలలో బాలకార్మికులే ఎక్కువగా పనిచేస్తున్నారు. చదువుకోవలసిన పసిప్రాయంలో వాళ్ళ బతుకులిలా వాడిపోవడం చూసి పలువురు వాపోతున్నారు; విమర్శిస్తున్నారు. ఈ విషాదకరమైన పరిస్థితిని అంతం చేయాలని అధికారులకు విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నారు.

ఈ బాలకార్మికుల సమస్య, తల్లిదండ్రుల పేదరికం వల్ల ఏర్పడుతున్నది. ఆర్థిక నిర్బంధం వల్ల కలుగుతున్న సాంఘిక రుగ్మత ఇది. అకలికి అలమదించకుండా వుండాలంటే కన్నవాళ్ళతో పాటు పిల్లలు కూడా కాయకష్టం చేయవలసిన ఆర్థిక దుస్థితి ఆ కుటుంబాలను వట్టి పీడిస్తున్నది. అందువల్ల వారిని విమర్శించి ప్రయోజనం లేదు. తల్లిదండ్రులకు సరైన జీవనోపాధి కల్పించాలి. మరి అలా కల్పించగల పుణ్యాత్ములేవరు?

సంపుటి : 96

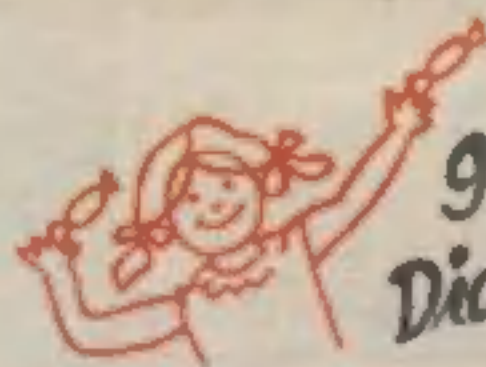
డిసెంబర్ '94

సంచిక : 6

విడిప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

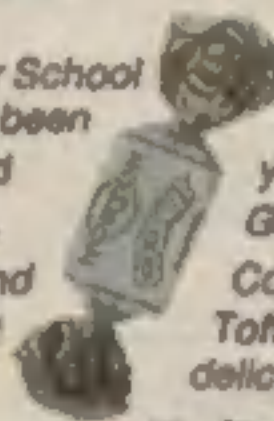
I shared my homework. And some Maths.
Did some patterns. Shared my Mortons.

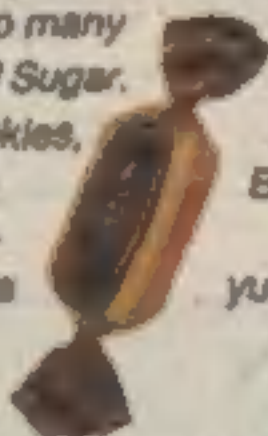
MORTON

SWEETS

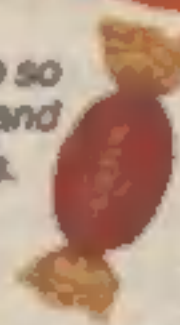
We enjoy our School
share. It has been
Delicious and
Creamy Milk,
Chocolate and
and Coconut
many other
Um m m

days....and Lunch Breaks more so
our Family's favourite for years and
yummy in so many
Glucose and Sugar.
Coconut Cookies,
Toffees, Lacto
delicious treats.
m m. Every bite a

flavours.
Bonbons.
yummy delight.

with Mortons which we
years.
All with the goodness of
Eclairs, Supreme Chocolate
Mango King and so

*A lifetime of
real goodness*

**MORTON CONFECTIONERY &
MILK PRODUCTS FACTORY**

P.O. : Marhowrah 841 418, Dist. : Saran, Bihar

Caution Notice: and its wrappers are registered trade mark of Upper Ganges Sugar & Industries Ltd.
Any infringement trade mark rights is liable to prosecution.

CCM-350

వార్తలు - విశేషాలు :

శ్రీలంకలో సరికొత్త రికార్డులు!

శ్రీలంక ప్రధానమంత్రిగా శ్రీమతి చంద్రికా కుమారతుంగా ఆగస్టు 19వ తేదీ వదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించినప్పడే ఆమె ఇద్దరు మాజీ ప్రధాన మంత్రుల కుమార్తె అన్న చరిత్రను సృష్టించడం జరిగింది. ఆమె వయసు 49 సంవత్సరాలు.

ఆమె తండ్రి ఎస్.డబ్ల్యు.ఆర్.డి. బండారనాయకే 1956వసం॥ నుంచి 1959వసం॥లో హతుడయ్యేంతవరకు ప్రధానిగా ఉన్నాడు. ఆయన మరణానంతరం ఆయన సతీమణి శ్రీమతి సిరిమావో బండారనాయకేను ఆ దేశం, ప్రధానమంత్రిని చేసింది. అప్పుడామె ప్రపంచంలో మొట్టమొదటి మహిళా ప్రధానమంత్రి అన్న కీర్తి నార్జించింది. ఆమె 1960 నుంచి 1965 వరకూ, ■ తరవాత 1970 నుంచి 1977 వరకూ రెండుసార్లు అధికారంలో ఉన్నది.

ఇప్పుడు శ్రీమతి చంద్రికా కుమారతుంగా ప్రధాని అయిన మూడు నెలలలోగా అంటే నవంబర్ 9వ తేదీ అధ్యక్ష పదవికి ఎన్నికలు జరిగాయి. ■ ఎన్నికలలో శ్రీమతి కుమార

తుంగా పాలక పక్షమైన పీపుల్స్ అలయెన్స్ పార్టీ తరపున అధ్యక్ష పదవికి పోటీ చేసి 62 శాతం ఓట్లకు పైగా ఓట్లు పొంది విజయం సాధించింది. నవంబర్ 12వ తేదీ ఆమె అధ్యక్ష పదవి ప్రమాణస్వీకారం చేసింది. ఇప్పుడు శ్రీలంకలో అధ్యక్ష పదవిని చేపట్టిన మొట్టమొదటి మహిళ శ్రీమతి కుమారతుంగా!

శ్రీమతి కుమారతుంగా అధ్యక్షపదవి చేపట్టాక, ఏ శాఖనూ నిర్వహించని మంత్రిగా తన 22 మంది మంత్రి మండలిలో చోటు చేసుకున్న తనతల్లి సిరిమావోబండారనాయకేను ప్రధానమంత్రిని చేసింది. దాంతో శ్రీమతి సిరిమావో మూడవసారి దేశ ప్రధానమంత్రి అయింది! నవంబర్ 14వ తేదీ ఆమెతో పాటు, కొద్ది మార్పులతో 21 మంది మంత్రులు

పదవీ ప్రమాణం చేశారు.

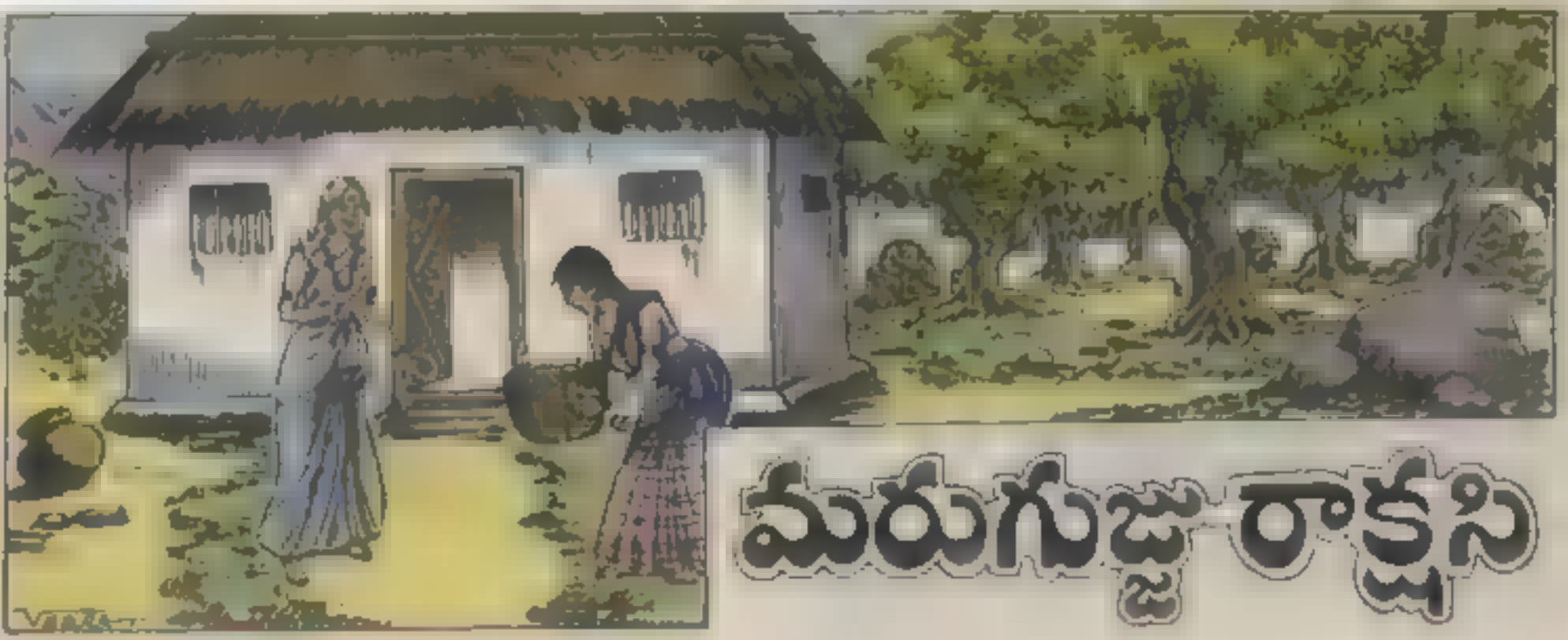
శ్రీలంక ప్రీడమ్ పార్టీ స్థాపకుడూ, అధినేత అయిన బండారనాయకే 1959వ సం॥లో హఠాత్తుగా హతమైనప్పుడు ఆయన భార్య శ్రీమతి బండారనాయకే పదవిని చేపట్టడం లో ఆశ్చర్యం లేదు. 35 ఏళ్ళుగా కొనసాగు తూన్న ఆమె రాజకీయ జీవితం అప్పుడే ఆరంభమయింది. 1960వ సం॥లో జరిగిన ఎన్నికలలో ఆమె పార్టీ ఘనవిజయం సాధించింది. ఆమె దేశప్రధాని అయింది. 1970 వ సం॥లో ఆమె వామ పక్షాల మద్దతుతో అధికారాన్ని చేపట్టి 1977వరకు నిలుపుకున్నది. 1977వ సం॥లో జరిగిన ఎన్నికలలో ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన యునైటెడ్ నేషనల్ పార్టీ విజయం సాధించడంతో దాని నాయకుడు జయవర్ధనే నూతన రాజ్యాంగం ప్రకారం ఎక్కువ అధికారంతో దేశ అధ్యక్షుడయ్యాడు.

1989వ సం॥లోనూ యునైటెడ్ నేషనల్ పార్టీయే గెలుపొందింది. అంతవరకు ప్రధానిగావున్న ప్రేమదాస అధ్యక్షుడయ్యాడు. 1993వ సం॥లో ఆయన హతమడవడంతో అప్పటి ప్రధాని విజేతుంగా అధ్యక్షుడయ్యాడు. ఇప్పుడు శ్రీమతి కుమారతుంగా నాలగవ అధ్యక్షురాలయింది!

1993వ సం॥లో ఎస్.ఎల్.ఎఫ్.సి. మరికొన్ని పార్టీలతో కలిసి పీపుల్స్ అలయెన్స్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. ఆ పార్టీ శ్రీమతి కుమారతుంగాను నాయకురాలుగా ఎన్నుకున్నది. ఆ సంవత్సరం జరిగిన ప్రాంతీయ ఎన్నికలలో అధిక జనాభాగల పశ్చిమ ప్రాంతంలో పోటీ చేసిన కుమారతుంగా గెలుపొంది మొట్టమొదటి మహిళా ముఖ్యమంత్రి అయింది.

శ్రీమతి చంద్రికా కుమారతుంగా అధ్యక్ష పదవిని చేపట్టాక, త్వరలో రాజ్యాంగంలో మార్పులు తీసుకువచ్చి, అధ్యక్షపాలనావిధానానికి స్వస్తి చెప్పి, మళ్ళీ పార్లమెంటరీ విధానాన్ని అమలు చేయాలన్న తన పార్టీ నిర్ణయాన్ని ప్రకటించింది. జూలైలోగా ఈ మార్పులు జరగవచ్చనీ, అప్పుడు శ్రీమతి కుమారతుంగా సంపూర్ణ అధికారం గల ప్రధానమంత్రి కాగలదనీ, 78 సంవత్సరాలు నిండిన ఆమెతల్లి శ్రీమతి బండారనాయకే అధ్యక్షురాలు కాగలదనీ పరిశీలకులు భావిస్తున్నారు. అరేడు నెలలలో తల్లి కూతుళ్ళ పదవులు మారగలవని ఊహిస్తున్నారు. అలా జరిగినట్లయితే అది శ్రీలంక సృష్టించబోయే మరొక రికార్డు అవుతుంది!

మరుగుజ్జు రాక్షసి

రామాపురంలోవుండే శకుంతల, తల్లి తండ్రి లేని పిల్ల. ఆమె నవతితల్లి, ఆమెను అన్ని విధాలా రాచిరంపాన పెడుతూండేది. శకుంతలది కళ్ళు జిగేల్మనిపించే అందం. ఆమె నవతి చెల్లెళ్ళిద్దరూ బొత్తిగా అనాకారులు.

“ఈ అరిష్టపు పీనుగ పుణ్యాన నా పిల్లలకు పెళ్ళయ్యే గీత వున్నట్టు లేదు!” అంటూ నవతితల్లి శకుంతలను రోజుకొకసారయినా తిడుతూండేది.

ఇలా వుండగా — శకుంతల నవతితల్లి, తన మేనమామతో మంతనాలాడి శకుంతలనుగ్రామంలోని ధనికుడైన ముసలి ముకుందానికి కట్టపెట్టాలని పథకం వేసింది. ఈ సంగతి తెలుసుకున్న శకుంతల, ఒకనాటి చీకటిపడే వేళ, అడవి పక్కన వున్న చింతల తోపుకు వెళ్ళింది.

■ తోపులో ఒక ముసలిది వుంటున్నది. అడవిలో ఎందు పుల్లలు ఏరుకురావడానికి

వెళ్ళేటప్పుడు శకుంతల, ■ ముసలిదాన్ని చూస్తూండేది. అది ఒక మంత్రగత్తె అని అందరూ చెప్పుకునేవాళ్ళు. దానివి పిల్లికళ్ళు. నుదుట పెద్ద కుంకుమ బొట్టుతో, రాగి రంగు జుట్టువిరబోసుకుని భయంకారిపేలావుండేది.

ముసలిది, శకుంతలను చూస్తూనే, “నువ్వు అడవిలో ఎందుపుల్లలు ఏరుతూండగా చాలా సార్లు చూశాను. చీకటి పడి ఇలా వచ్చావేం?” అని అడిగింది.

శకుంతల, ముసలిదానికి తనకు రానున్న విపత్తు గురించి చెప్పుకున్నది. ముసలిది ఆమెను మరిన్ని వివరాలడిగి తెలుసుకుని, “ఏ లెక్కన చూసినా నవతితల్లికి, నీ మీద అధికారం చెలాయించే హక్కు లేదు. మా అక్క మంత్రాల మరిడమ్మ చచ్చిపోయే దాకా, ఇద్దరం ఈ గుడిసెలోనే వుండే వాళ్ళం. పడే ఖుగా ఒంటరి బతుకునాది. నీకు తగిన భర్త దొరికే దాకా ఇక్కడే వుండిపో. నీ నవతితల్లి

ఇటు వచ్చి ఏమైనా గొడవ చేసిందో, నిలు
వునా బూడిద చేసేస్తాను," అన్నది కోవంతో.

అనాటి నుంచి ముసలిది, శకుంతలను
ఎంతో అప్యాయంగా చూసుకునేది. ఇంటి
పనంకా శకుంతల చేస్తూండడంతో, దానికి
ప్రాణం హాయిగా వున్నది.

ముసలి మంత్రగత్తెకు ఒక ఒంటెద్దు బండి
వున్నది. అది ప్రతి నెలా అడవిలో దారికిన
చింతపండు రెండు గోతాములనిండుగా బండి
లోవేసుకుని, రాజధాని నగరంలో జరిగే
సంతలో దాన్ని అమ్మి, తనకు కావలసిన
నెలసరి సరుకులు తెచ్చుకుంటూండేది.
ముసలిది ఈసారి సంతకు వెళ్ళే పని శకుం
తలకు అప్ప చెప్పింది.

శకుంతల రాజధాని సంతకు బయలు
దేరి, అడవి మార్గాన వెళుతూండగా, ఒక
గుబురుచెట్టు మీది నుంచి మరుగుజ్జు
బ్రహ్మరాక్షసి ఒకటి బండి ముందు దూకి,
"అహో, ఎంత అందమైన పిల్లవు. దేవతా
కన్యలా వున్నావు!" అన్నది చప్పట్లు చరుస్తూ.

అది భయంకరంగా వున్నా మరుగుజ్జు
కావడంతో శకుంతల ధైర్యం తెచ్చుకుని,
"రాజధాని సంతలో చింతపండు అమ్ముకు
రావడానికి వెళుతున్నాను. బండికి అడ్డంలే,"
అన్నది విసుగ్గా.

దీనికి మరుగుజ్జురాక్షసి ముఖం చిన్న
బుచ్చుకుని, "అమ్మా, తల్లీ! నన్ను కూడా
సంతకు తీసుకుపో. పొట్టిదాన్ని కావడంతో
రాక్షసులు నన్ను గేలిచేస్తున్నారు. అందుకే
ఇక్కడ చెట్టుమీద ఒంటరి బతుకు బతుకుతు
న్నాను. ఈ బతుకు విసుగ్గా వున్నది," అన్నది.

శకుంతల జాలిపడి, "సరే. నిన్ను గోతాంలో
పెట్టి దాని మూతి బిగిస్తాను. గాలి పీల్చు
కునేందుకూ, మాట్లాడేందుకూ నీ ముక్కు
దగ్గరా, నోటి దగ్గరా గోతాంలో చిల్లులు
చేస్తాను. సరేనా, రాక్షసి?" అన్నది.

"రాక్షసి! అదేం పిలుపు? నా పేరు యువ
రాణి. గోతాంలో చేసే చిల్లులేవో కళ్ళ దగ్గరా
చెయ్యి. నాకు మనుషుల్ని చూసి ఆనందిం
చాలని వున్నది." అన్నది మరుగుజ్జు రాక్షసి.

శకుంతల సంత చేరాక, రెండు గోతాముల
చింతపండుతో పాటు రాక్షసి వున్న గోతామును

కూడా పక్కన పెట్టుకుని, “గోతాం చింతపండు
యాభై రూపాయలు!” అంటూ కేకలు
వెయ్యసాగింది. ఇంతలో దూరంగా పీచు
మిఠాయి వాడి కేకలు వినిపించి మరుగుజ్జు
రాక్షసి, శకుంతలతో, “అమ్మా, శకుంతలమ్మా!
ఏమిటా పీచు మిఠాయి? కాస్త కొని తెచ్చి
రుచి చూపించు.” అన్నది మెల్లగా.

పక్కనే బెల్లం అచ్చులు అమ్ముతున్న
కుర్రవాడికి, తన చింతపండు గోతాములు
చూస్తూండమని చెప్పి శకుంతల, పీచు
మిఠాయి కొని తేవడానికి వెళ్ళింది.

ఇంతలో పీచుమిఠాయి వాడు సంతలో
చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు. శకుంతల
వాణ్ణి వెతికి పట్టుకుని, మిఠాయి కొని అర
గంట తర్వాత తిరిగి వచ్చేసరికి బండిలో
గోతాములు లేవు.

శకుంతల కంగారు పడిపోతూ చుట్టూ
చూసేంతలో, బెల్లంఅచ్చులు అమ్ముతున్న
కుర్రవాడు, ఆమె చేతిలో నూట యాభై రూపా
యలు పెడుతూ, “పెద్ద శ్రమ లేకుండానే నీ
చింతపండు అమ్ముడయిపోయింది. రాజభ
టులు వచ్చి మూడు గోతాముల చింతపండు
ఎత్తుకుపోయారు, తెల్లవారితే రాకుమారి పెళ్ళి
కదా!” అన్నాడు.

ఇది విన్న శకుంతలకు ముచ్చెమటలు
పోశాయి. తనను నమ్మి వచ్చిన మరుగుజ్జు
రాక్షసిని రాజభటుల తుటెలతో పొడిచి చంప
డమో లేక గోతాంతపాటు సజీవంగా మంట

లలో వేసి కాల్చడమో చేస్తారన్నభయం పట్టు
కున్నదామెకు.

శకుంతల క్షణం ఆలస్యం చేయకుండా
ప్రాసాదం చేరుకున్నది. అక్కడ కొందరు
ఆదామగా నౌకర్లు కూరగాయలూ, ఇతర సరు
కులనూ మూటలలో ఎత్తుకుని, రాజప్రాసా
దానికి వెనక ఉద్యానానికి పక్కగా వున్న ఒక
చావడిలో దించుతున్నారు. శకుంతల కూడా
ఒకమూట ఎత్తుకుని వాళ్ళతో కలిసి చావడి
లోకి వెళ్ళింది. అక్కడ ఒక మూలగా తను
తెచ్చిన చింతపండు గోతాములు కనిపించినై.

ఆమె మూటను ఒక చోట దించి; దాపుల
ఎవరూ లేకుండా చూసి మెల్లగా, “యువ
రాణీ! యువరాణీ!” అని చిన్నగా పిలిచింది.

“పిచుమిరాయి తెచ్చావా?” అన్నది ఒక గోతాంలోంచి రాక్షసి.

రాక్షసి క్షేమంగా వున్నందుకు శకుంతల తేలిగ్గా నిట్టూర్చి, “యువరాణీ! అనుకోకుండా ఇద్దరం పెద్ద ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాం. మనం ఇప్పుడున్నది రాజప్రాసాదపు ఆవరణలో. నేను ఉద్యానంలోంచి చీకటి పడ్డాక పారిపోయేందుకు దారి చూస్తాను. ఈ లోపల నిన్ను పేరుపెట్టి పిలిచేదాకా గోతాంలోనే కుక్కిన పేనులా వుండు. బతికి బయటపడితే, అప్పుడు పిచుమిరాయి సంగతి చూద్దాం,” అని గోతాం ముడివిప్పేసి, అక్కడి నుంచి బయలుదేరింది.

■ సరికే సూర్యాస్తమయి చీకటి పడుతున్నది. అక్కడి నుంచి బయటపడేందుకు

దారి వెతుకుతూ ఉద్యానానికి వెళ్ళిన శకుంతలకు, ఒక పొదరింటి చాటున విచారంగా కూర్చుని వున్న ఒక యువతి కనిపించింది. అమె దుస్తుల తీరు చూసి శకుంతల అమెను రాకుమారిగా గుర్తించి, “తెల్లవారితే పెళ్ళి! ఈ వేళప్పుడు ఇక్కడ వున్నారేం, రాకుమారి? మీకిది ఇష్టంలేని పెళ్ళి, అవునా?” అని అడిగింది శకుంతల.

రాకుమారి నివ్వెరపోతూ, శకుంతలకేసి చూసి, “ఎవరు నువ్వు? నాకిది ఇష్టంలేని పెళ్ళని ఎలా గ్రహించావు?” అని అడిగింది.

దానికి శకుంతలచిన్నగానవ్వి, “నెలరోజుల క్రితం నేనూ, మీ పరిస్థితిలోనే వున్నాను. ■ ఇష్టంలేని పెళ్ళి తప్పించుకునేందుకు ఇంటి నుంచి పారిపోయాను,” అన్నది.

ఇది వింటూనే రాకుమారి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. అమె దేవీ అలయంలో విగ్రహాలు చెక్కే యువశిల్పిని ప్రేమించింది. అయితే, ■ సంగతి తల్లిదండ్రులకు చెప్పే ధైర్యం లేక, మరొక దేశం యువరాజుతో పెళ్ళికి తలవంచింది.

“మనసు చంపుకుని ఇష్టం లేని పెళ్ళి చేసుకోవడం ఎందుకు, రాకుమారి? సంగతి మీ తండ్రిగారికి చెప్పడానికి భయమయితే, పెళ్ళికొడుకుకే చెప్పేయండి,” అని నలహ ఇచ్చింది శకుంతల.

రాకుమారి కళ్ళు మెరిశాయి. అమె తన వేలి ఉంగరాన్ని శకుంతలకిచ్చి, “ఇది వేలికి

ధరిస్తే నువ్వు రాజమందిరంలో ఎక్కడికైనా వెళ్ళవచ్చు. ఎలాగోలా సింహపురి యువరాజు రాజసింహుడిని ఇక్కడికి తీసుకురా!" అన్నది.

శకుంతల కాసేపు ఆలోచించి, "ఇక్కడ అయితే ఎవరైనా చూడవచ్చు. మీరు సరుకులు దాచిన చావడిలోకి వెళ్ళి, ఎక్కడైనా దాగి వుండండి. నేను యువరాజును అక్కడికి పంపుతాను," అని బయలుదేరి, తనను అడ్డగించిన రాజభటులకు, రాకుమారి ఉంగరంచూపిస్తూ, సింహపురి యువరాజు విడిది చేసిన మందిరం చేరుకున్నది.

అక్కడ యువరాజుకు, అమె రహస్యంగా రాకుమారి ఉంగరం చూపించి, "రాకుమారి తక్షణం మీతో ఏదో ఒక ముఖ్య విషయం గురించి మాట్లాడాలట. నా వెంటరండి!" అని అతణ్ణి వెంటబెట్టుకుపోయి, సామానులున్న చావడి చూపించి, తను దూరంగా ఒక చెట్టు కింద నిలబడింది.

యువరాజు చావట్లోకి పోయి, కొద్ది సేపట్లోనే ముఖం కందగడ్డలా చేసుకుని, శకుంతల దగ్గరకు వచ్చి, "నీపేరేమిటి?" అని అడిగాడు.

"శకుంతల!" అన్నది శకుంతల భయం భయంగా.

"చూడు, శకుంతలా! నువ్వు నాకు మహాబాగా నచ్చావు. రాజకుమారి అందచందాల గురించి అడక్కు. ఈ ముహూర్తానికే నన్ను పెళ్ళాడతావా? నువ్వా పైనుంచి ఇక్కడికి

వచ్చి, తిరిగిపోదారి మరిచిన గంధర్వ కన్యలా వున్నావు," అన్నాడు యువరాజు.

యువరాజు రాజసింహుడి మాటలకు శకుంతల నివ్వెరపోయి, తానెవరైంది చెప్పి, "యువరాజా! మీకు నేనేవిధంగానూ తగిన దానిని కాదు," అన్నది.

"నువ్వు అభ్యంతరం చెప్పడంలోనే, నీ గొప్పతనం, సంస్కారం అర్థమవుతున్నది. నా మాటకు తిరుగులేదు!" అన్నాడు రాజసింహుడు.

ఈ జరిగినదంతా క్షణాల మీద రాజాంతః పురంలో గుప్తమన్నది. రాజదంపతులు, తమ కుమార్తె మనసు విప్పి తమతో శిల్పిని గురించి చెప్పనందుకు బాధపడి, ముహూర్తం వేళ మించిపోకుండా, శిల్పితో తమ కుమార్తె

వివాహం, యువరాజుతో శకుంతల వివాహం జరిపించారు. ఇంత జరిగాక, రాజు స్థిమిత పడి శకుంతలతో, "నా కుమార్తె ఏదో అపూ యిత్యానిక పాల్పడకుండా కాపాడావు. నీకేం కావాలో కోరుకో!" అన్నాడు.

"నాకు మరే కోరిక లేదు, మహారాజా! మీరు పెళ్ళి సామానులు సర్పించిన చావడిలో వున్న మూడుగోతాలలో, నేను కావాలన్న గోతాన్ని నాకిప్పించండి," అన్నది శకుంతల.

ఈ కోరిక విని అందరూ అమితాశ్చర్యం చెందారు. రాజు, ■ గోతామేదో తిసుకుపోమ్మ న్నాడు.

ప్రయాణంలో, మరుగుజ్జురాక్షసి వున్న గోతాన్ని రథంలో పెట్టించింది శకుంతల. దారిలో మరుగుజ్జురాక్షసి నివాసమైన మర్రి చెట్టు కనబడగానే, అమె రథాన్ని అపించి, "యువరాణీ! నీ నివాసభవనాన్ని చేరాం. ఇక ఏ ప్రమాదమూ లేదు. నీ గోతాం పల్లకిలోంచి బయటకు రా!" అన్నది.

వెంటనే గోతాం లోంచి బయటకు వచ్చిన మరుగుజ్జు రాక్షసిని చూసి యువరాజు తెల్ల

బోయి, "నీ పేరు యువరాణీయా?" అని అడిగాడు.

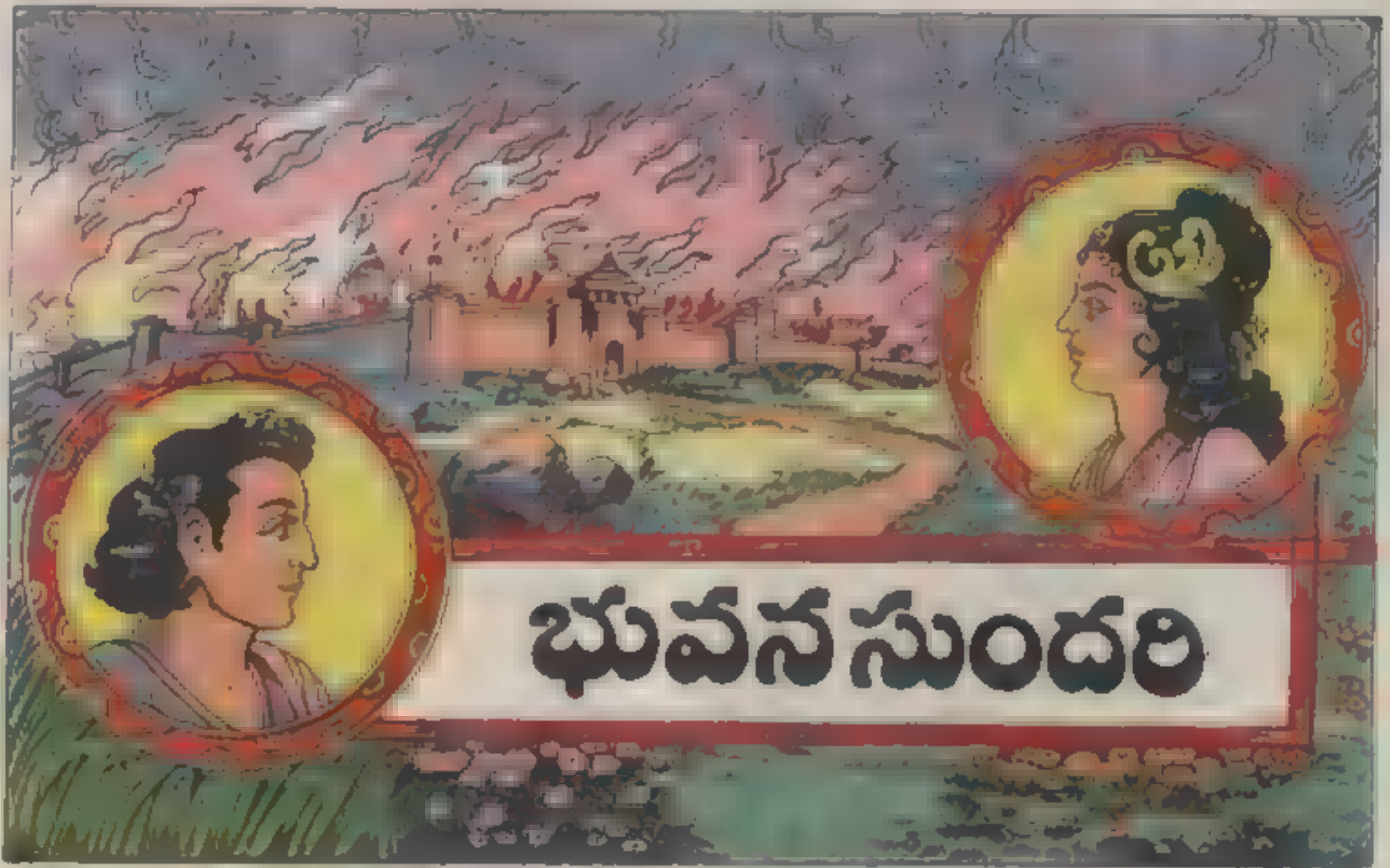
మరుగుజ్జు రాక్షసి, అవునంటూ తలవూపి ఒక్క ఉరుకున మర్రి కొమ్మల్లోకి ఎగిరిపో యింది.

క్రితం రాత్రి అతడు రాకుమారితో మాట్లాడ దానికి వెళ్ళినప్పుడు, "యువరాణీ! యువ రాణీ!" అంటూ చిన్నగా పిలిచాడు. మరుగుజ్జు రాక్షసి గోతాం లోంచి బయటకు వచ్చింది.

దాన్ని చూసి యువరాజు — పగలు రాకుమారిగానూ, చీకటి పడి రాక్షసిగానూ మారే మాయలమారిగా తను పెళ్ళాడ వచ్చిన రాకుమారిని ఊహించుకుని, అప్పటికప్పుడు శకుంతలను వివాహమారేందుకు నిర్ణయం చుకున్నాడు.

ఈ జరిగిందాన్ని గురించి అతడు శకుంత లకు చెప్పి, "ఈ మరుగుజ్జు రాక్షసి యువరాణీ పుణ్యాన మన వివాహం జరిగింది. ■ పుణ్యం కారణంగా వచ్చే జన్మలో అది తప్పక ఏ రాజకుమారిగానో జన్మ ఎత్తుతుంది!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

3

బ్రహ్మనగరంలో ఏటా జరిగే స్మారకోత్సవాలు చూడటానికీ మోహనుడు వెళ్ళి పోటీలలో పాల్గొని అన్నింటా నెగ్గాడు. అక్కడ వర్తనుడికీ మోహనుడు తన కుమారుడేనని తెలిపిపోయింది. భువనసుందరి కోసం కామినీదేవతను నిత్యమూ అరాధించే మోహనుడు స్వర్గాకు వెళ్ళి, భువనసుందరి భర్త ప్రతాపుడు ఇంటలేని సమయంలో అమెను తన ఓడలో బ్రహ్మనగరానికి తెచ్చి పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. భువనసుందరిని ఇచ్చెయ్యమని గ్రీకులు వంపిన రాయజారం విఫలమయింది. — తరువాత!

భువనసుందరిని మంచిగా తిరిగి తెచ్చుకునే ప్రయత్నం విఫలం కాగానే, ప్రతాపుడు గ్రీకు రాకుమారుల కందరికీ కబురు చేశాడు: “భువనసుందరిని వరించి వచ్చినప్పుడు మీరంతా తీసుకున్న ప్రమాణం ప్రకారం ఇప్పుడు మీరందరూ నాకు సాయపడండి.” ఈ విధంగా కబురు పంపటమే గాక, ప్రతాపుడు గ్రీకు దేశమంతా పర్యటించి, ఒక్కొక్క రాజ్యానికి వెళ్ళి, ప్రతి రాజునూ కలుసుకుని, వారి

వారి బలాలతో సహా కదిలి తన సక్షాన యుద్ధానికి రావలిసిందిగా కోరాడు.

ఇథాకా రాజైన రూపధరుడివద్దకు ప్రతాపుడూ, అతని అన్న అయిన రారాజూ కలిసి వెళ్ళారు. కాని రూపధరుడు ఈ యుద్ధంలో చేరగూడదని అదివరకే నిశ్చయించుకున్నాడు. అందుకు కారణమేమంటే, అతను బ్రహ్మనగరానికి వెళ్ళేసక్షంలో తిరుగుమార్గంలో అతనికి అమానుషమైన కష్టాలన్నీ కలుగుతాయని,

ఇరనై ఏళ్ళదాకా అతను ఇంటికి తిరిగిరాడని అశరీరవాణి అతడికి చెప్పింది.

అందుచేత రూపధరుడు యుద్ధంలో చేరకుండా తప్పించుకోవటానికి ఒక దొంగఎత్తు వేశాడు. రైతులు ధరించే కుళాయి ఒకటి నెత్తికి పెట్టుకుని, కాడికి ఒక ఎద్దునూ, ఒక గాడిదనూ కట్టి, చాళ్ళలో ఉప్పు చల్లుతూ పొలం దున్నసాగాడు. పక్కనే అతని భార్య పద్మముఖి తన చంటి కొడుకు, ధీరమతిని ఎత్తుకుని నిలబడి ఉన్నది.

రూపధరుడు వెర్రివాడుగా నటించటమే గాక, తనకోసం వచ్చిన ప్రకాపుణ్ణి, రారాజునూ గుర్తించనట్టుకూడా నటించాడు. కాని వాళ్ళు ఎంతమాత్రమూ మోసపోలేదు. పద్మముఖి

చేతిలో ఉన్న చంటిపిల్లవాణ్ణి లాక్కుని, రూపధరుడు దున్నే చాలుకు అడ్డంగా పడుకో బెట్టారు. రూపధరుడు చప్పున తాళ్ళు లాగి నాగలిని ఆపాడు. దానితో అతనికి పిచ్చి ఏమీ లేదని రుజువయిపోయింది. అతను చివరకు యుద్ధంలో చేరక తప్పలేదు.

బ్రూయేపై యుద్ధంలో చేరిన వారిలో ఉత్సాహం లేకుండా చేరినవారు లేక పోలేదు. ఒక రాకుమారుడు యాభై ఓడలను పంపుతానని వాగ్దానం చేసి ఒక్క ఓడ మాత్రమే పంపాడు. మిగిలిన నలభై తొమ్మిది ఓడలూ అ ఓడలోనే ఉన్నాయి. అవి మట్టితో చేసిన బొమ్మ ఓడలు!

● * ● * ●

వజ్రకాయుడనేయువకుడిసహాయంలేకుండా బ్రూయేనగరం పట్టుబడదని గ్రీకులు జోస్యం ద్వారా తెలుసుకున్నారు. ఇతను తటిని అనే అమె యొక్క ఏడవ కుమారుడు. తన కుమారుడు ప్రపంచంలోకెల్లా గొప్ప యోధుడు కావాలనే ఉద్దేశంతో తటిని, అతని మదమను పట్టుకుని స్విట్స్ నదిలో ముంచింది. ఈ కారణంగా అతని శరీరం వజ్రకాయమయింది; తల్లి పట్టుకున్న మదమమాత్రం మామూలుగానే ఉండిపోయింది. వజ్రకాయుడు పసిపిల్లవాడుగా ఉన్నప్పుడే వేటాడటంలో, పరిగెత్తటంలో, ధైర్యసాహసాలలో, సంగీతం పాడటంలో సాటిలేని వాడనిపించుకున్నాడు. అతను అరవేటనే అడవిపందిని కొట్టాడు. లేళ్ళనూ,

దుప్పులనూ వేటాడేటప్పుడతను తన పరుగుతో
వాటిని అందుకునేవాడు!

వజ్రకాయుణ్ణి యుద్ధంలోకి అహ్వనించ
టానికి రూపధరుడూ, భూధవుడూ, నవద్యో
తుడూ వెళ్ళారు. అయితే, తన కుమారుడు
ట్రోయ్ పైకి యుద్ధానికి వెళితే అతను ప్రాణా
లతో తిరిగిరాదని వజ్రకాయుడి తల్లి, తడినికి
తెలుసును. అందుచేత ఆమె వజ్రకాయుడికి
స్త్రీ వేషంవేసి, ఒకానొక రాజుయొక్క అంతః
పురంలో రహస్యంగా ఉంచింది.

వజ్రకాయుడి కోసం వచ్చినవారు రాజభవ
నంలోని పురుషులందరినీ వెతికారు. వారిలో
వజ్రకాయుడు వారికి కనిపించలేదు. అతను
స్త్రీ రూపంలో అక్కడే దాగి వుంటాడని రూప
ధరుడికి సందేహం కలిగింది. అతన్ని బయట
పెట్టటానికి రూపధరుడొక యుక్తి చేశాడు.
అతను అంతఃపుర స్త్రీలకు అనేక బహుమా
నాలు తెచ్చాడు. వాటిలో స్త్రీల దుస్తులూ,
అలంకారాలూ, ఆభరణాలూ ఉన్నాయి. వాటి
తోబాటు ఒక బల్లెమూ, దాలూ కూడా ఉన్నాయి.
ఈ బహుమానాలన్నిటినీ ఒక చోట వేయించి,
ఎవరికి కావలసినది వారు తీసుకోవచ్చునని
రూపధరుడు అంతఃపుర స్త్రీలకు కబురు
పంపాడు. స్త్రీలు వచ్చి తమకు కావలసిన
వస్తువులు వెతుకుతున్న సమయంలో రాజ
భవనం వెలుపల, రూపధరుడి ఆజ్ఞానుసారం
భేరిలు మోగాయి. ■ చప్పుడు వింటూనే స్త్రీ
వేషంలో ఉన్న వజ్రకాయుడు తన స్త్రీ దుస్తులు

లాగి పారేసి బల్లెమూ, దాలూ చేబట్టాడు.
వెంటనే అతన్ని రూపధరుడు పొల్చి పట్టుకు
న్నాడు. వజ్రకాయుడు యుద్ధంలో చేరటానికి
సమ్మతించాడు.

● * ● * ●

గ్రీకుల నావలు జెలిసే వద్ద ఆయత్తమై
ఉన్నాయి. ■ సమయంలో క్రీట్ నుంచి
దూతలు వచ్చి ఒక వార్త అందజేశారు.
రారాజుతో బాటు తనకు కూడా సేనానాయ
కత్వం ఇచ్చిన పక్షాన, తాను నూరు ఓడలతో
వచ్చి యుద్ధంలో చేరగలనని క్రీట్ రాజయిన
ప్రభవుడు కబురు చేశాడు. ప్రభవుడు భువన
సుందరి స్వయంవరానికి వెళ్ళిన రాకుమారు
లలో ఒకడు. ఆయన గొప్ప అందగాడని

ప్రతీతి. ఆయన సూచన ఆమోదించబడింది. ఆయన తన నూరు ఓడలతో కదిలి వచ్చాడు.

యుద్ధానికి బయలుదేరే సమయానికి గ్రీకు పక్షాన గల మహాయోధులలో ఎవరు ఏమేమిటంటే :

పైనిక బలాలన్నిటికీ సర్వసేనాని రారాజు. ఆయన కింద ఉపసేనాపతులు రూపధరుడూ, ప్రబోధుడూ, దేవమయుడూనూ. ఓడలన్నిటి పైనా సర్వసేనా నాయకత్వం వజ్రకాయుడిది. ఆయన కింద ఉపనాయకులు భూధవుడూ, రక్తపర్ణుడూనూ. వీలసీ రాజయిన నవద్యోతుడు యోధులందరిలోకి వృద్ధుడు, సాటిలేని యుద్ధ నైపుణ్యమూ వివేకమూ గలవాడు. మూడు తరాల ప్రజలను పరిపాలించిన ఈ పితామహుడు ముసలితనంలో కూడా యుద్ధ

రంగంలో ప్రచండుడు. రారాజు ఆయన సలహా లేక ఏ పనీ చేసేవాడు కాదు. యుద్ధ సంబంధమైన ఏ సమస్య వచ్చినప్పటికీ నవద్యోతుడి సలహాకూ, రూపధరుడి సలహాకూ వ్యత్యాసం ఉండేదికాదు; ఇద్దరూ ఒకే పద్ధతిలో ఆలోచన చేసేవారు.

అతిరథులుగా పరిగణించదగిన వీరులలో ఒకడు భూధవుడు. ధైర్యంలోనూ, బలంలోనూ, అందంలోనూ వజ్రకాయుడి తరవాత చెప్పుకోదగినవాడు భూధవుడే. అతడికి దేవతలన్నా కూడా లక్ష్మ్యంలేదు. అతను యుద్ధానికి బయలుదేరే సమయంలో పెద్దలు, "నాయనా, యుద్ధరంగాన పరాక్రమం ప్రదర్శించి, దేవతల సహాయంతో విజయలక్ష్మిని వరించు!" అని అశీర్వాదించారు. అప్పుడతను నిరసనగా, "దేవ

తలసహాయంతో పరికిపందలు సయితం విజయ
లక్ష్మిని వరిస్తారు! నేను దేవతల సహాయం లేకుం
డానే విజయలక్ష్మిని వరిస్తాను!” అని పలికాడు.

ఉపభూధవుడు భూధవుడికి బంధువు
కాడు. బల్లెం వినరటంలో ఉపభూధవుడికి
సాటిగలవారు గ్రీకు సేనలో ఎవరూ లేరు.
పరుగులో కూడా అతనిని మించగలవాడు
వజ్రకాయుడొక్కడే.

దేవమయుడు భువననుందరిని ఎంతో
ప్రేమించినవాడు. మోహనుడు అమెను ఎత్తు
కు పోవటం దేవమయుడికి ప్రత్యేకంగా
అగ్రహం కలిగించింది. అందుచేత అతను
పగతో యుద్ధానికి బయలుదేరాడు.

డిలోస్ రాజయిన ముష్కరుడు గ్రీకు
సేనలకు కావలసిన ధాన్యాలూ, ఇతర సంచా

రాలూ సమకూర్చి పెట్టాడు. నౌకలు బయలు
దేరే ముందు రారాజు దేవతలను ప్రీతి చెయ్య
టానికి అవసరమైన పూజలూ, బలులూ
జరిపించాడు. కాంశుకుడు అనే దైవజ్ఞుడు
నౌకలకు దారి చెప్పేవాడుగా నియమించ
బడ్డాడు. నిజానికి కాంశుకుడు సముద్రమార్గా
లేరిగినవాడు కాదు. అతను దైవజ్ఞుడు
మాత్రమే. అందుచేత గ్రీకు నౌకలు సరి
అయిన మార్గదర్శి లేకుండానే బయలు
దేరాయి. ■ కారణంగా అవి ట్రోయ్ తీరా
నికి పోవటానికి మారుగా, దక్షిణంగా ఉన్న
మీసియా తీరానికి చేరాయి. గ్రీకు సైనికులు
ట్రోయ్ తీరమే చేరామనుకుని నౌకలలో
నుంచి దిగి దేశం మీదపడి కొల్లగొట్టసాగారు.
ఈ సంగతి ■ మీసియా రాజు తన

బలాలను గ్రీకులపైకి పంపాడు. తరవాత జరిగిన యుద్ధంలో గ్రీకు సైనికులు కొందరు చావుదెబ్బ తిన్నారు. సమయానికి వజ్రకాయుడు వచ్చి మీసియా సైన్యాలను తరిమివెయ్యకపోతే గ్రీకులు పూర్తిగా నిర్మూలమై ఉందురు.

తాము చేరినది త్రోయ్ తీరం కాదని ఈలోపుగా గ్రీకులు తెలుసుకున్నారు. వారు తిరిగి తమ నౌకలలో బయలుదేరారు. కాని సముద్రం మీద ప్రచండమైన తుఫాను చెలరేగి నౌకలు తలా ఒకదారి అయిపోయాయి. ■ తరవాత అవి తిరిగి నమావేశం కాలేదు. ఒక్కొక్క గ్రీకు రాకుమారుడూ తన నౌకలను తన దేశానికి నడుపుకుపోయాడు. త్రోయ్ పై సాగిం

చిన మొదటి దాడి ఈ విధంగా విఫలమై ముగిసింది.

కాని సంవత్సరం తిరగకుండానే గ్రీకు బలాలు త్రోయ్ పై యుద్ధానికి మళ్ళీ సమాయత్త పరచబడ్డాయి. చాలా రోజులపాటు గాలి అనుకూలంగా తిరగలేదు. చివరకు దేవతలకు బలులివ్వగా గాలి అనుకూలంగా వీచింది. నౌకలు బయలుదేరాయి. అవి దీర్ఘ ప్రయాణం చేసి లెస్పోస్ దీవి వద్ద మొదటి సారిగా తీరాన్ని అంటాయి. ఈ దీవిని ఏలే రాజు గ్రీకు వీరులకు అతిథ్యం ఇచ్చాడు. అయితే, ఈయన తన అతిథులను తనతో మల్లయుద్ధం చెయ్యమని అహ్వనించాడు. అయిన మల్లవిద్యలో ఘటికుడు. గ్రీకుల తరపున రూపధరుడు అయినతో మల్లయుద్ధం చెయ్యటానికి అంగీకరించి, అందులో రాజును చిత్తుగా ఓడించాడు. గ్రీకుల అనందానికి మేరలేదు. వారి నౌకలు లెస్పోస్ నుంచి బయలుదేరి కొన్నాళ్ళకు టెనెడోస్ దీవి వద్ద మళ్ళీ తీరం అంటాయి.

టెనెడోస్ దీవికి త్రోయ్ నగరం ఇరవైమైళ్ళ లోపు ఉంటుంది. త్రోయ్ కోట గోడలపైకి ఎక్కితే ఈ దీవి దూరాన సముద్రంలో కనిపిస్తూ ఉంటుంది. మిగిలిన వారందరినీ ఈ దీవిలోనే ఉంచి రూపధరడూ, భువనసుందరి భర్త అయిన ప్రతాపుడూ, ప్రబోధుడూ త్రోయ్ నగరానికి రాయబారం వెళ్ళారు. మంచిగా భువనసుందరిని తమకు వప్పగించమని

అడగటమే వారి ఉద్దేశం. అయితే బ్రోయ్ పౌరులు భువనసుందరిని వప్పగించగూడదని ఏనాడో నిశ్చయించారు. గ్రీకుల రాయబారం విఫలం కావటమేగాక, రాయబారులను చంపటానికి కూడా యత్నంజరిగింది. కాని, రాయబారులకు ఆతిథ్యం ఇచ్చిన గృహస్థు అడ్డుపడి, రాయబారులను చంపటం కంటే నీచమైన పని ఉండదనీ, అటువంటి పనికి తానెన్నడూ సమ్మతించననీ గట్టిగా చెప్పాడు.

అఖరు రాయబారం విఫలం కాగానే గ్రీకు నౌకలు టెనెడోస్ దీవి నుంచి కదిలి బ్రోయ్ తీరానికి వచ్చాయి. నౌకలు విడిసిన చోటికి బ్రోయ్ కొటగోడలు కనిపిస్తాయి. గ్రీకు నౌకల రాక కనిపెట్టి బ్రోయ్ పౌరులందరూ నగరం వెలువడి సముద్రతీరానికి వచ్చి, నౌకల మీద రాళ్ళవర్షం కురిపించి, వాటిని తిప్పికోట్టాలని యత్నించారు. కాని నౌకలు తీరాన్ని అంటాయి.

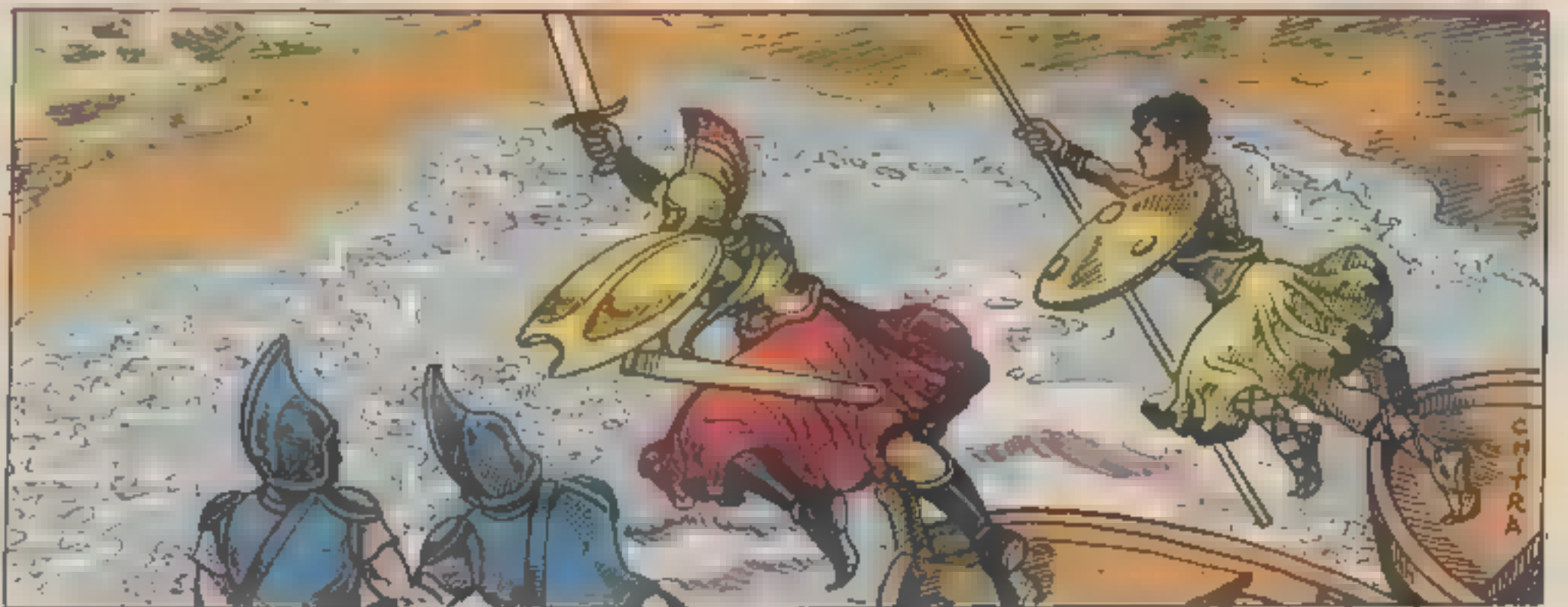
అయితే ఇప్పుడొక పెద్ద సమస్య వచ్చింది. బ్రోయ్ భూమిమీద ముందుగా ఎవరు అడుగు పెట్టేట్టు? ఈ సమస్యకు కారణమేమంటే,

మొట్టమొదటగా బ్రోయ్ గద్ద మీద అడుగు పెట్టిన యోధుడు యుద్ధంలో మొట్టమొదటగా మరణిస్తాడని జ్యోస్యం చెప్పబడింది. ఈ జ్యోస్యంలో గ్రీకులందరికీ నమ్మకం కుదిరింది. అందుచేత వజ్రకాయుడివంటి ధైర్య శాలికూడా మొదటగా నౌకనుంచి దిగటానికి జంకాడు.

ఆ పనిచేసిన ధీరుడు చంద్రప్రభుడనే వాడు. అతను నౌకలోనుంచి ఒడ్డుకు దూకుతూనే యుద్ధానికి తలబడి, అనేక మంది శత్రువులను సంహరించాడు. అతనిని వీరసింహుడు చంపేశాడు.

చంద్రప్రభుడి వెనకగా వజ్రకాయుడు నౌకనుంచి దూకాడు. అతని వెనకనే అతని వెంటవచ్చిన సైనికులందరూ దూకారు. వజ్రకాయుడు కొందరు బ్రోజన్ వీరులను చంపినాక మిగిలిన వారంతా చెల్లాచెదురుగా నగరంలోకి పారిపోయారు.

ఈలోగాగ్రీకు సైనికులందరూ ఉత్సాహంగా కేకలువేస్తూ, పడవలలో నుంచి ఒడ్డుకు దిగారు. — (ఇంకావుంది)

కొబ్బరికాయ పీచు వలవడంలో నేర్పు!

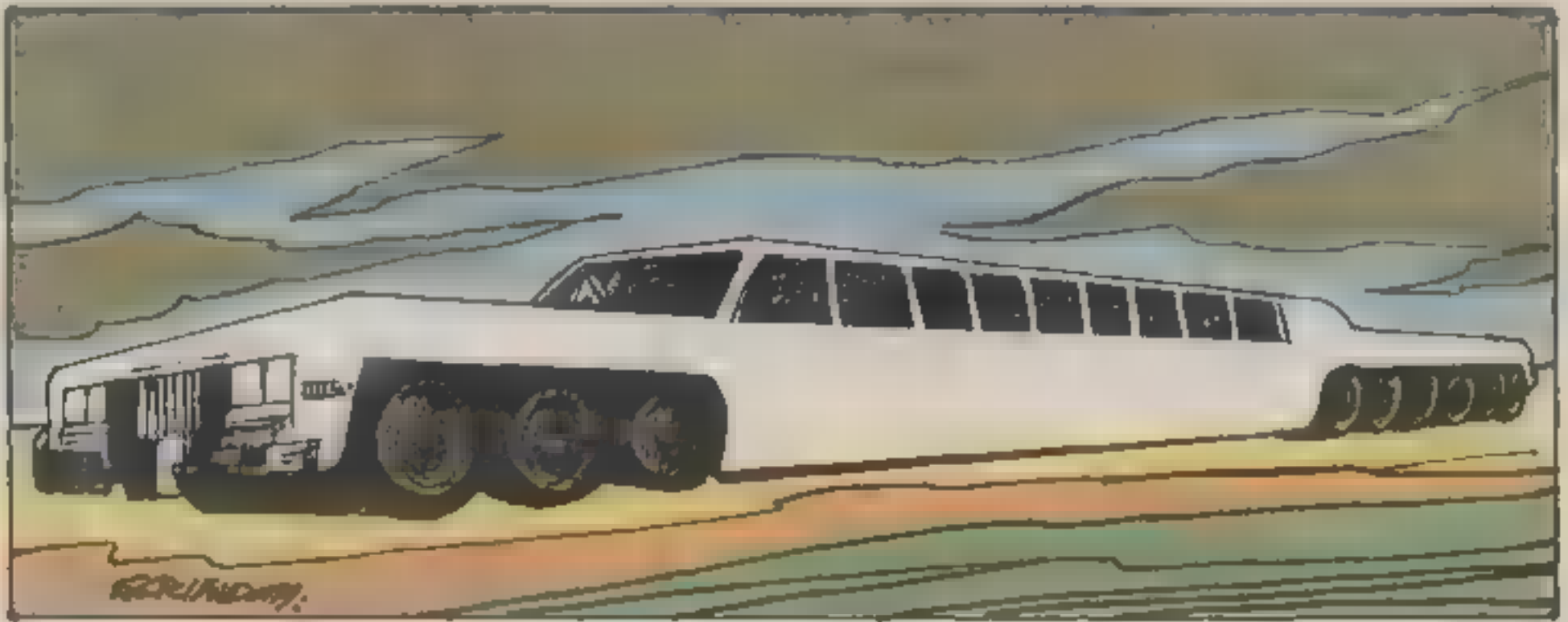
చందమామ కబుర్లు

మామూలుగా కొబ్బరికాయను వలవాలంటే కత్తి, ఉలి లేదా పదునైన పరికరం ఏదైనా ఒకటి కావాలి. ఆ పరికరంతో కొబ్బరికాయ చుట్టూ నిలుపునా గీతలు గీతలుగా గాట్లు వేసి వలవడం ఓ పెద్ద తతంగం. అయితే, ఏ పరికరం లేకుండా, తన పళ్ళతోనే కొబ్బరికాయ పీచును 20 సెకనులలో వలిచేస్తున్నాడు కేరళలోని కాలికట్టుకు చెందిన జోస్. ఎందుకొబ్బరికాయ అయితే 30 సెకనులవుతుంది. ముప్పై రెండేళ్ళు నిండిన జోస్ 'అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఫిల్మ్' తీస్తుంటాడు. అయిన తన సామర్థ్యాన్ని గుర్తించి తన పేరును 'గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్'లో చేర్చమని దాని ప్రచురణకర్తలకు రాశాడు!

ఈనాటి 'కామధేనువు'!

హరిద్వారంలోని ఒక ఆశ్రమంలో 'శ్యామ' అనే ఆవు ఉన్నది. అక్కడివాళ్ళు దానిని 'కామధేనువు' అనే పిలుస్తున్నారు. ఎందుకంటే అది గత ఎనిమిదేళ్ళుగా అపకుండా పాలు ఇస్తున్నది. 1980వ సం॥లో మొదట ఈనినప్పుడు రోజుకు 35 — 40 లీటర్ల పాలు ఇచ్చేది. 1982లోనూ, 1984లోనూ రెండు దూడలను ఈని తరవాత ఈతకు రాలేదు. కాని పాలివ్వడం మాత్రం మానలేదు. దానికిప్పుడు 17 సంవత్సరాలయింది. అయినా, ముసలి లక్షణాలు కనిపించలేదు. ఇప్పుడు కూడా రోజుకు 6 నుంచి 15 లీటర్ల వరకు పాలిస్తున్నది. దాని మొదటి దూడకు ఇప్పుడు 13 సంవత్సరాలు, అప్పుడే పళ్ళు రాలిపోయి ముసలిదైపోయింది!

పాడవైన కారు!

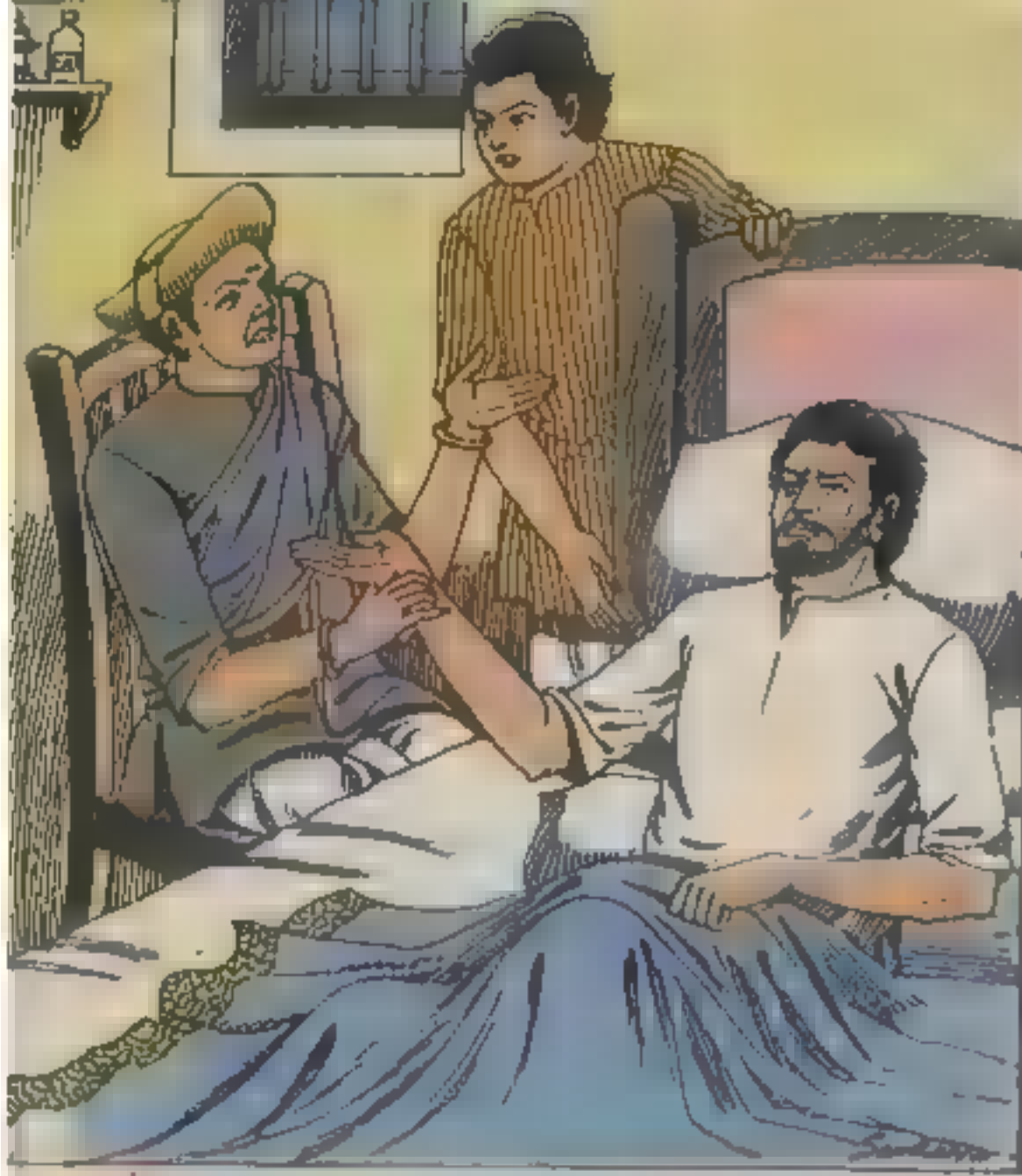
ప్రపంచంలోకెల్లా చాలా పాడవైన కారు లండన్లోని 'రాఫ్ మ్యూజియం'లో ఉన్నది. 1982 క్యాడిలాక్ అనే ఈ కారు పాడవు 22 మీటర్లు. ఐదు అంతస్తుల మేడ అంత ఎత్తున్న దీని బరువు 7 టన్నులు. మామూలు రోడ్ల మీద వెళితే, ట్రాఫిక్కు అంతరాయం కలుగుతుందన్న అనుమానంతోనేమో ఇటీవలి కాలంలో దానిని ఉపయోగించలేదు. ఇప్పుడేమో స్థలాభావం ఏర్పడి మ్యూజియంను విస్తరించవలసి వచ్చింది. కాబట్టి దానిని ఎవరికైనా విక్రయించాలని అధికారులు నిర్ణయించారు. మరి ఎవరు కొంటారో తెలియదు!

శత్రువు-శత్రుత్వం

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి, భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, ప్రతిసారి విఫలమవుతున్నా, అనుకున్న కార్యాన్ని సాధించి తీరాలన్న నీ పట్టుదలా, ఓర్పు మెచ్చదగినవే. కాని, కార్యసాధన తర్వాత నీ ప్రవర్తన ఎలా వుండబోతున్నదన్న విషయంలో నాకొక అనుమానం కలుగుతున్నది. ఒకవేళ నువ్వు బలవంతుడైన శత్రువును సంహరించేందుకు ఏదైనా అలౌకిక శక్తిని సంపాదించదలిస్తే మాత్రం, ముందుగా నీకొక హెచ్చరిక చేయదలిచాను. అదేమంటే — ప్రతి వ్యక్తి పూనుకున్న కార్యం సాధించేందుకు ప్రదర్శించినంత పట్టుదలను. కార్యసాధన తర్వాత దాన్ని సద్వినియోగం చేసుకునేందుకూడా ప్రదర్శించాలి. అయితే, ఇందుకు పట్టుదలతో పాటు ఎంతో వివేకం,

బేతాళ కథలు

సమయస్ఫూర్తి కూడా అవసరం. అవి లేనప్పుడు పడిన శ్రమంతా వృథా అవుతుంది. ఇందుకు ఉదాహరణగా, వివేకుడనే వాడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

ప్రతాపపురంలో వుండే వివేకుడు, యోచనుడి ఒక్కగా నొక్క కొడుకు. తండ్రి మంచి గుణాలన్నీ పుణికి పుచ్చుకున్నాడు. వాడికి తండ్రి అంటే పంచ ప్రాణాలు.

యాభై ఏళ్ళ వయసులో యోచనుడికి గుండెపోటు వచ్చింది. వైద్యుడు వచ్చి చూసి, “నువ్విక విశ్రాంతి తీసుకో. అన్ని బాధ్యతలూ నీ కొడుక్కు అప్పజెప్పి మనసును ప్రశాంతంగా వుంచుకో,” అని చెప్పాడు.

ఆ ప్రకారం వివేకుడు ఇంటి బాధ్యతలు తీసుకున్నాడు. అలా వారం రోజులు గడిచాయో లేదో, దూర గ్రామం నుంచి జగ్గరాజనే వాడు వచ్చి వివేకుణ్ణి కలుసుకుని, “నేను నీ పెదనాన్న కొడుకును. నీ తండ్రి మా నాన్నను మోసం చేసి ఆస్తి కాజేశాడు. అందు వల్ల మా కుటుంబం సర్వనాశనమయింది. ఇప్పుడు నన్నాడుకోవడం నీ బాధ్యత!” అన్నాడు.

వివేకుడాశ్చర్యపడి, “పరోపకారానికి మా నాన్న ఎన్నడూ వెనుదీయదు. నిన్నాడుకోవడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఆయన మీ నాన్నను మోసం చేయడం అబద్ధం. ఆ మాట ఒప్పుకో!” అన్నాడు.

“నిజానిజాలు మీ నాన్న ముందే తేల్చేస్తాను. మీ నాన్న వద్దకు వద,” అన్నాడు జగ్గరాజు పొరుషంగా.

“నాన్నకు గుండెజబ్బు. ఈ సమయంలో ఆయనముందు గొడవ వద్దు. నేను, నాన్న అన్నదమ్ములందరినీ కలుసుకుని, ఈ విషయమై వాళ్ళ అభిప్రాయాలు కాగితం మీద వ్రాయించుకుని వస్తాను. అప్పుడు నిజం బయటపడుతుంది. అంతవరకూ నువ్వు, మా నాన్నను కలుసుకోకు,” అంటూ వివేకుడు అప్పటికప్పుడు ప్రయాణమయ్యాడు.

నిజానికి జగ్గరాజు పరమ దుష్టుడు. వాడి తండ్రి కూడా, వాడి బుద్ధులు నచ్చక ఇంట్లోంచి గెంటేశాడు. వివేకుడు తనవద్దకు రాగానే, జగ్గరాజు తండ్రి జరిగింది తెలుసు

కుని ఎంతో నొచ్చుకున్నాడు. తన తమ్ముడు యోచనుడి గురించి జగ్గరాజు చెప్పినవన్నీ అబద్ధాలనీ, అతడెంతో మంచివాడనీ వివేకుడికి కాయితం రాసి ఇచ్చాడు.

అదేవిధంగా మిగతా ఇద్దరన్నదమ్ములూ వివేకుడికి కాయితాలు రాసి ఇచ్చారు. అవి తీసుకుని వివేకుడు ఉత్సాహంగా ప్రతాపపురం వచ్చేసరికి, అప్పటికే అక్కడ జరగకూడని ఘోరం జరిగిపోయింది.

వివేకుడు వెళ్ళిన తర్వాత జగ్గరాజు అతడి తండ్రి యోచనుణ్ణి కలుసుకుని, ఆయనమీద లేనిపోని నిందారోపణ చేశాడు. యోచనుడు ఆవేశపడ్డాడు. దానితో ఆయనకు మళ్ళీ గుండెపోటు వచ్చి ప్రాణాలు విడిచాడు.

ఇలా జరుగుతుందని ఊహించని జగ్గరాజు, వివేకుడికి క్షమాపణ చెప్పుకోవాలనుకున్నాడు. కానీ, జరిగింది తెలియగానే వివేకుడు పట్టరాని కోపంతో, "మళ్ళీ నీ మొహం నాకు చూపించకు!" అని జగ్గరాజును ఇంట్లోంచి తరిమేశాడు.

తండ్రి పోయిన దుఃఖం నుంచి బయట పడడానికి వివేకుడికి ఏడాది పట్టింది. ఆ తర్వాత వాడు తల్లి బలవంతం మీద పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాడు. ఒక గ్రామానికి పెళ్ళి చూపులకు వెళితే, పిల్ల వాడికి బాగా నచ్చింది. పెళ్ళి కూతురు తండ్రి వాడితో, "బాబూ, మీ ఉత్తమ సంప్రదాయం గురించి, మీ పెదనాన్న కొడుకు జగ్గరాజు చెప్పగా విన్నాం.

ఆయనకు పిల్లనిద్దామని వెళితే, ఆయనే తను మా అమ్మాయికి తగననీ, మీవంటి ఉత్తముణ్ణి అల్లుడిగా చేసుకోమనీ సలహా ఇచ్చాడు," అని చెప్పాడు.

జగ్గరాజులో మంచి మార్పు వచ్చిందని వివేకుడి తల్లి ఎంతో సంతోషించింది. అయితే వివేకుడు మాత్రం, "వాడు మనకు శత్రువు. వాడి సంబంధం గురించి చెబుతున్నాడంటే, ఇందులో ఏదో మర్మముంటుంది. మనకి సంబంధం వద్దు," అన్నాడు.

ఆ తర్వాత జగ్గరాజు ప్రసక్తి ఏమాత్రమూ లేకుండా ఒక పెళ్ళి సంబంధం కుదుర్చుకున్నాడు. జగ్గరాజును పెళ్ళికి పిలవలేదు. కొన్నాళ్ళకు జగ్గరాజుకూ పెళ్ళి కుదిరింది.

జగ్గరాజు వచ్చి వివేకుడి నాహ్వనించి వెళ్ళాడు. అయినా వివేకుడు పెళ్ళికి వెళ్ళలేదు.

పెళ్ళయిన ఏడాదికి వివేకుడి పొలాల పక్కనే మరొక పదెకరాల భూమి అమ్మకానికి వచ్చింది. కొంత తక్కువ ధరకు వస్తున్నదని, మొత్తం పదెకరాలూ తనే కొనేయాలనుకున్నాడు వివేకుడు. కానీ వాడిదగ్గర డబ్బంతా కలిపినా ఇంకా వెయ్యి వరహాలు తక్కువ యింది. వాడు ఎక్కడైనా అప్పు చేయాలనుకుంటూండగా, పట్నంనుంచి రంగనాథం అనే వ్యాపారి, వాడి దగ్గర రెట్టింపు ధరకు ధాన్యం కొనడానికి వచ్చాడు. ఉన్నట్టుండి వివేకుడు పండించే మేలురకం ధాన్యానికి పట్నంలో గిరాకీ పెరిగిందట!

ఇందుకు వివేకుడు చాలా సంతోషించాడు. ధాన్యం ఈవిధంగా అమ్మితే, అవచ్చిన అదనపు డబ్బుతోనే పదెకరాల పొలమూ కొనివేయవచ్చు. వాడు రంగనాథంతో, “ఈ చుట్టుపక్కల ఈ కొత్త రకం ధాన్యం నేనొక్కడినే పండిస్తున్న విషయం మీదాకా రావడం అశ్చర్యంగా వుంది!” అన్నాడు.

“మీ పెదనాన్న కొడుకు జగ్గరాజు చెబితే తెలిసింది. మీరు చాలా నిజాయితీపరులనీ, నరుకు నాణ్యత విషయంలోనూ, తూకం విషయంలోనూ తేడా రాదనీ కూడా ఆయన చెప్పాడు,” అన్నాడు రంగనాథం.

అంతే! భార్య ఎంత చెప్పినా వినకుండా, రంగనాథాన్ని ఉత్త చేతులతో పంపేశాడు వివేకుడు. ఇది చూసి వాడి భార్య, “బావగారు జరిగిందానికి బాధపడుతున్నారు. తన తప్పు దిడ్డుకునేందుకు పలు విధాల ప్రయత్నిస్తున్నారు. మీరాయన మీద కోపంకొద్దీ వివేక హీనులై అనవసరంగా నష్టపోతున్నారు,” అని హెచ్చరించింది.

“జగ్గరాజు నాకు శత్రువు. ఒకే ఒకసారి వాడిని నమ్మినందువల్ల, నా తండ్రి ప్రాణాలు పోయాయి. వాడిని నమ్మడం వల్ల, కూడ దీసుకోలేని నష్టం కలుగుతుంది. నమ్మకపోవడంవల్ల వచ్చే చిన్న నష్టాలు నేను భరించగలను,” అన్నాడు వివేకుడు.

ప్రతాపపురంలో వివేకుడికి మంచి పేరే వున్నా, జగ్గరాజు వల్ల కొంత మచ్చ కూడా

వచ్చింది. శత్రుత్వం వహించి జగ్గరాజు చేసే మంచిని కూడా పొందలేకపోతున్నాడని, అంతా వాణ్ణి గురించి అనుకోసాగారు.

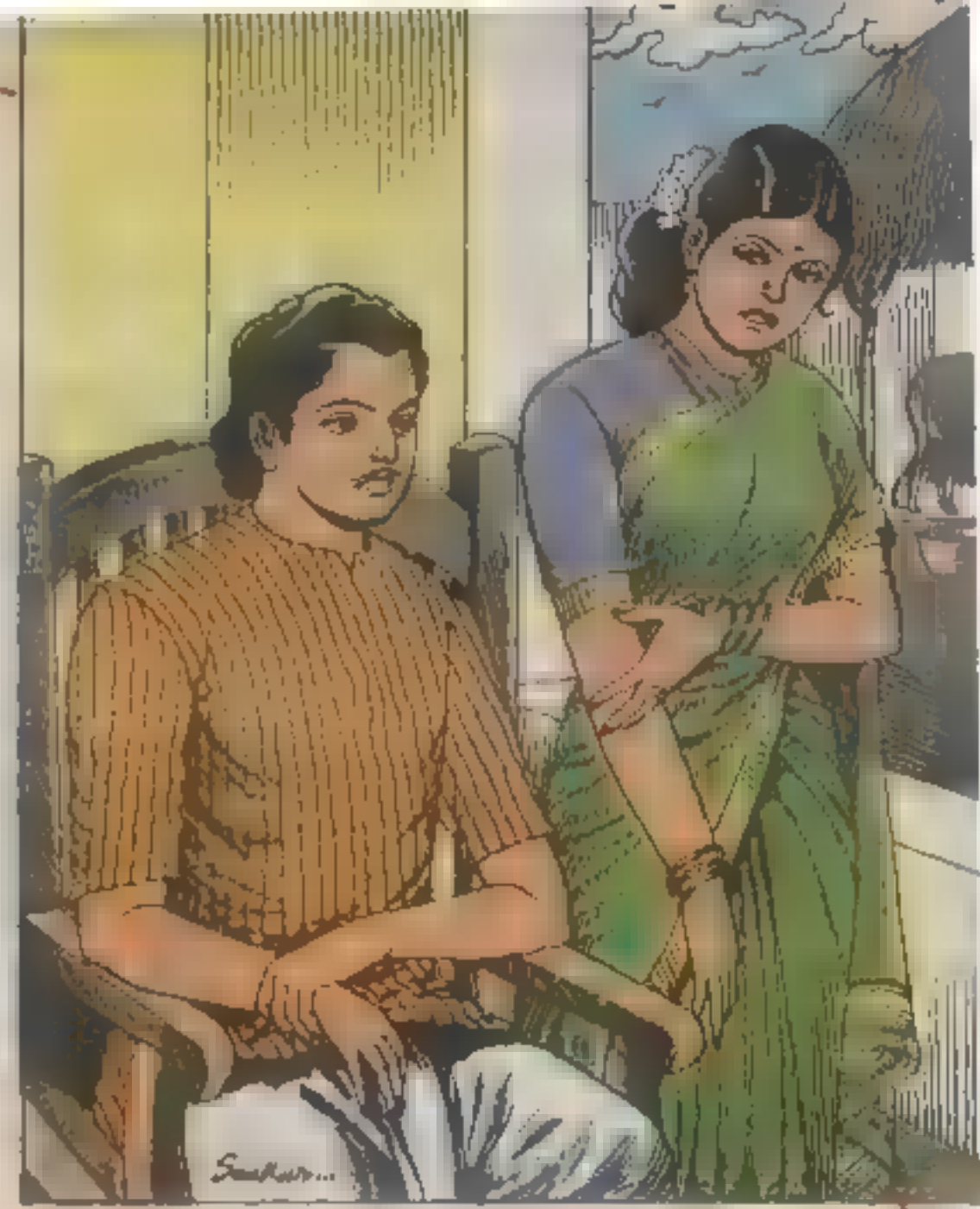
కొందరు మిత్రులు వాణ్ణి హెచ్చరిస్తూ, “నీకు నష్టం కలగాలనే — తెలివిగా పథకం వేసి జగ్గరాజు నీకు లాభం కలిగే చోటుకు వెళ్ళి, తన పేరు చెబుతున్నాడు. నువ్వు శత్రుత్వం మరచిపోయి వివేకంతో వ్యవహారాలు సరిదిద్దుకో,” అని చెప్పారు.

ఇందుకు వివేకుడు నవ్వి పూరుకున్నాడు.

కొందరు ఎరిగినవాళ్ళు జగ్గరాజు పేరును వివేకుడి వద్ద తెలివిగా ఉపయోగించి తమ పనులు చేసుకోసాగారు.

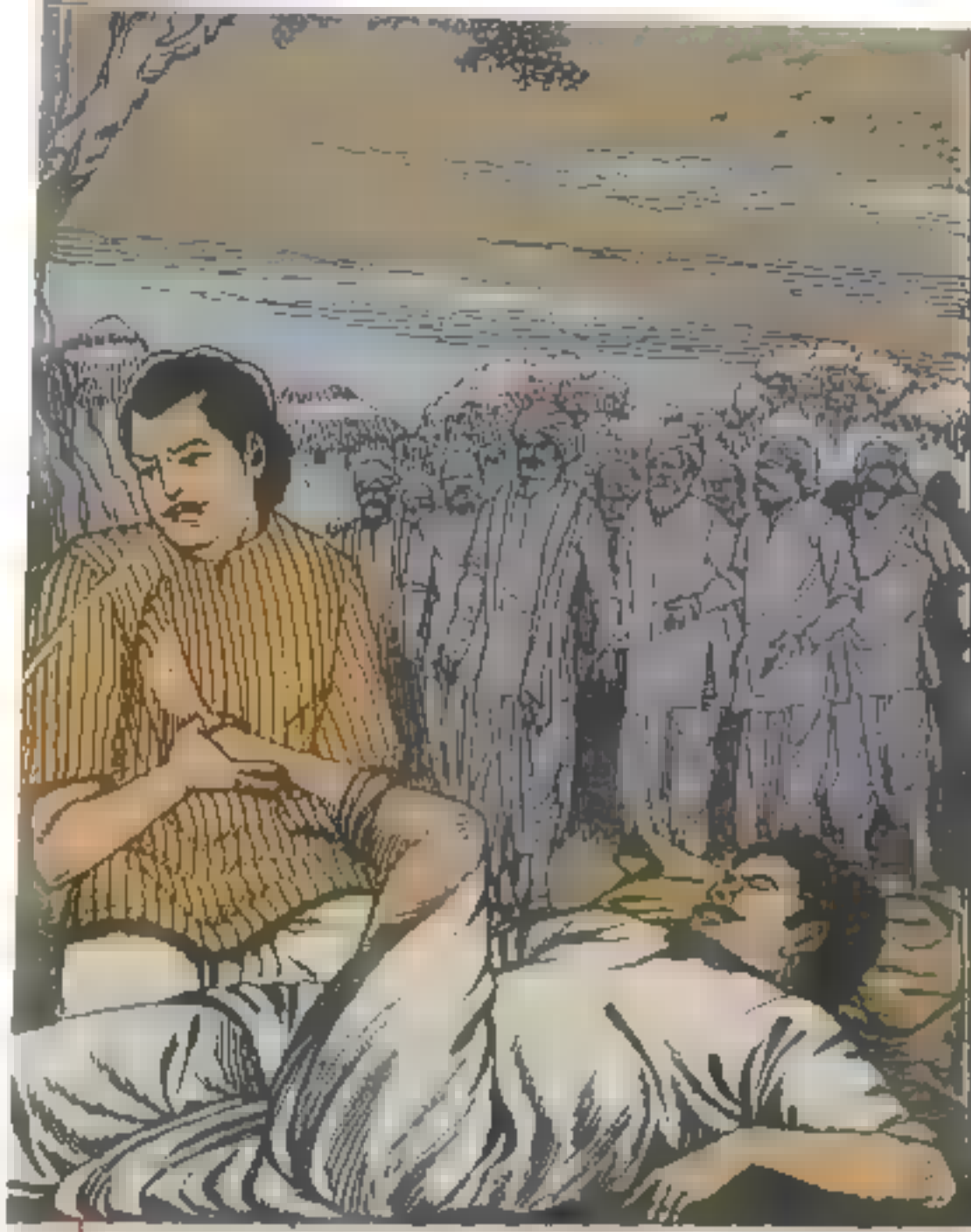
ఒకసారి సత్తెయ్య, సూరయ్య అనే వ్యాపారులు వివేకుడి వద్ద కొబ్బరికాయలు కొనడానికి తమలో తాము పోటీపడ్డారు. వాళ్ళల్లో సత్తెయ్య ముందుగా వివేకుణ్ణి కలుసుకుని, “అ జగ్గరాజు, సూరయ్యకేదో ఉపాయం చెప్పాడట! వాడు మీ దగ్గర కొబ్బరికాయలన్నీ తనే కొనేస్తాననీ, నాకు దొరకనివ్వననీ అంటున్నాడు,” అని చెప్పాడు.

■ రోజే వివేకుడు, తనదగ్గరున్న కాయలన్నీ సూరయ్యకు మిగల్చుకుండా సత్తెయ్యకు అమ్మేశాడు. వాడి భార్య జరిగిందేమిటో గ్రహించి, “ఒక్క జగ్గరాజు పేరు చెప్పి ఎందరో మిమ్మల్ని మోసం చేస్తున్నారు. వాళ్ళందర్నీ మీరు మిత్రులంటూ గౌరవిస్తూ ఎంతో నష్టపోతున్నారు. జగ్గరాజును నమ్మితే మీ

నష్టమూ తగ్గుతుంది, మంచి పేరూ వస్తుంది. మీ మిత్రుల కంటే, ఆ జగ్గరాజే నయం కదా!” అని భర్త దగ్గర గోలపెట్టింది.

దానికి వివేకుడు కటువుగా, “అందరి మోసాలూ నాకు తెలుసు. అందువల్లనే నేను నష్టపోవడం లేదని గ్రహించాకనే ముందడుగు వేస్తున్నాను. రోజురోజుకూ మన అస్తి పెరుగుతున్నదే తప్ప తరగడం లేదు కదా! ఊరికే ఎందుకు కలవరపడతావు? ఇక జగ్గరాజు సంగతంటావా? వాడు నా మిత్రుల కంటే నయమెలా అవుతాడు? నా తండ్రి ప్రాణాలు తీసినవాడిని, ఈ జన్మకు నేనెలా నమ్మగలను? తెలిసి తండ్రి ప్రాణాలు తీసినవాడిని గౌరవించి తెచ్చుకునే మంచి

పేరు కంటే, వాడిని ఆజన్మాంతం శత్రువుగా భావించి, తెచ్చుకునే చెడ్డపేరే నాకు తప్పి నిస్తుంది. ఇంకెప్పుడూ నువ్వు, నాదగ్గర వాడి ప్రసక్తి తీసుకురాకు,” అన్నాడు.

■ తర్వాత భార్య ఎన్నడూ వివేకుడి వద్ద జగ్గరాజు ప్రసక్తి తీసుకురాలేదు.

కొద్ది రోజులు గడిచాక ఒక విచిత్రం జరిగింది.

ఏదో పనిమీద ప్రతాపపురం వచ్చిన జగ్గరాజు, చీకటి పడేవేళకి వీధిన పోతుండగా, విషసర్పం ఒకటి అతణ్ణి కాటేసి పారిపోయింది. నురగలు కక్కుతూ అతడు పడిపోతే చుట్టూ జనం మూగారు. కొందరు వైద్యుడింటికి, కొందరు మంత్రగాడింటికి పరిగెత్తారు.

మరికొందరు ఏం చేయాలో పాలుపోక కలవరపడుతూ అక్కడే నిలబడ్డారు.

■ సమయంలో అటుగా వెళ్తున్న వివేకుడు విషయం తెలుసుకుని, “అలా నిలబడి చూస్తారేం? వైద్యం జరిగేలోగా విషాన్ని బయటకు లాగేయాలి,” అంటూ చప్పున జగ్గరాజు ముందు కూర్చుని, పాము కాటువద్ద కాల్చిని రెండు చేతులతోనూ పైకిఎత్తి నోటితో విషాన్ని బయటకు లాగి ఉమ్మేశాడు. అలా నాలుగుసార్లు చేసేసరికి వాడికి స్పృహ తప్పింది. ఈలోగా వైద్యుడు వచ్చాడు. స్పృహ తప్పిన ఇద్దరినీ తన ఇంటికి తరలించి వైద్యం ప్రారంభించాడు.

ఇదొక విద్వారంగా అందరూ చెప్పుకోసాగారు.

“వివేకుడికి తన తప్పు తెలిసింది. ఎలా సవరించుకోవాలా అని ఎదురుచూస్తున్నాడు,” అని కొందరన్నారు.

“రక్షించడం చేతనైనప్పుడు రక్షించకపోవడంకూడా హత్య చేసినట్లే అవుతుంది. జగ్గరాజు చనిపోతే ఆ హత్యాపాతకం తనదవుతుందని, వివేకుడు భయపడ్డాడు,” అని కొందరన్నారు.

కొంతసేపటికి వివేకుడికి, జగ్గరాజుకూ స్పృహ వచ్చింది. వైద్యుడు ప్రాణ గండం తప్పిందన్నాడు.

జగ్గరాజు జరిగింది తెలుసుకుని, వివేకుడితో, “నువ్వు సామాన్యుడివి కాదు, మహాత్ముడివి! పరమ శత్రువును రక్షించడానికి

ప్రాణాలకు తెగించడం అందరికీ సాధ్యపడదు,” అంటూ వాడికి రెండు చేతులూ జోడించి నమస్కరించాడు.

“నువ్వు నా శత్రువు. నేను ఈ పొగడ్తలనూ, నమస్కారాలనూ కూడా నమ్మను,” అంటూ వివేకుడు అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

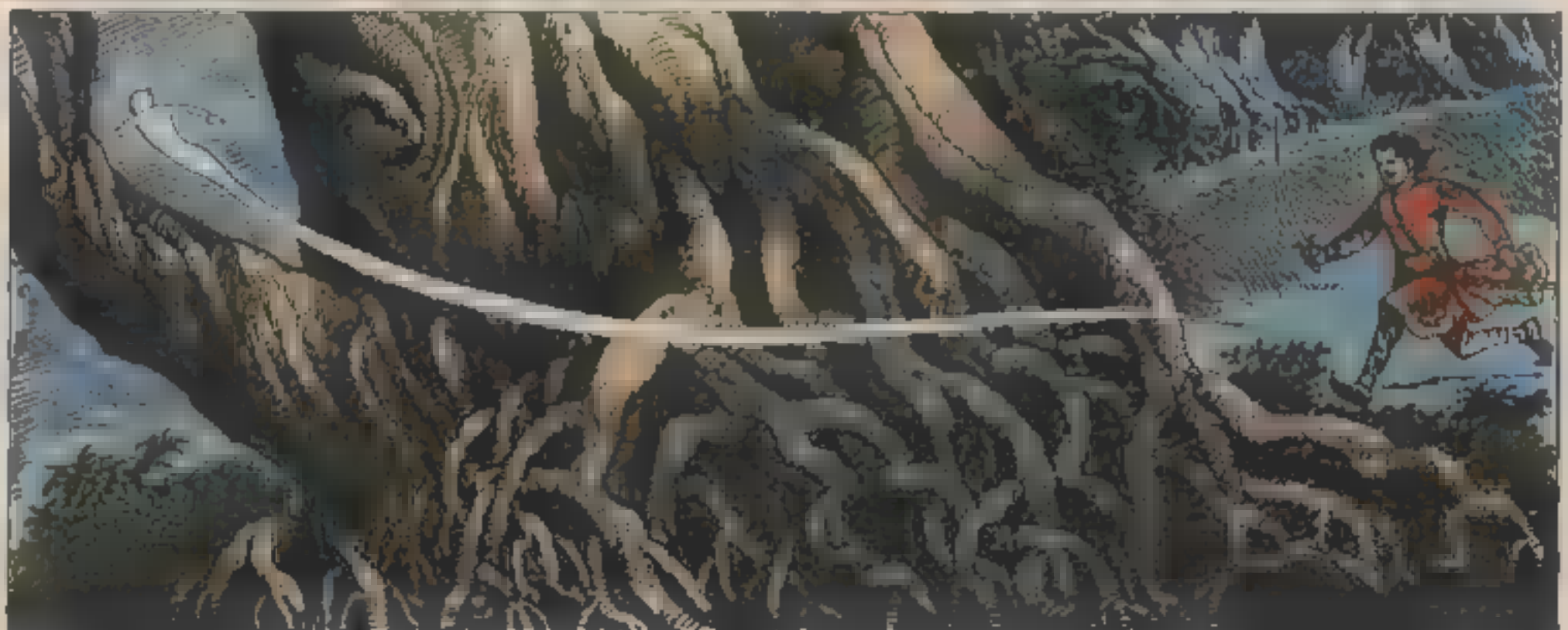
బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, జగ్గరాజు వివేకుడి తండ్రి మరణానికి కారకుడై, అతడికెంతో మానసికక్షోభ కలిగించాడు. ఇందువల్ల, వివేకుడు అతణ్ణి తన శత్రువుగా భావించడంలో ఆశ్చర్యం ఏమీలేదు. అయితే, అటువంటి శత్రువును విషసర్పం కాటు వేసినప్పుడు, వివేకుడు తన ప్రాణాలకు తెగించి అతణ్ణి కాపాడడం ఏమన్న వివేకం అనిపించుకుంటుంది? తను సాధించలేని కార్యాన్ని అనుకోకుండా విషసర్పం సాధించినప్పుడు, వాడు సంతోషించి వుండవలసిందిగదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “వివేకుడు సహజంగా దయాదాక్షిణ్యాలూ, మానవతా గుణం

వున్నవాడు. అదేసమయంలో ఎంతో వ్యవహార జ్ఞానం, ఇంగితబుద్ధి కలవాడు. ■ కారణం వల్లనే అతడు శత్రువునూ నమ్ములేదు, శత్రుత్వాన్నీ నమ్ములేదు. శత్రువు, శత్రుభావం అనేవి తరచి చూసినప్పుడు వేర్వేరు మానసిక ప్రవృత్తులకు చెందుతాయి. ఒకసారి జగ్గరాజు వల్ల తీరనినష్టం కలిగిన కారణంగా, వివేకుడు స్వలాభానికూడా శత్రువైన జగ్గరాజును నమ్మక, అతడికి దూరంగా వున్నాడు. శత్రుత్వాన్నీ నమ్మేవాడు శత్రువును ద్వేషిస్తూ. అతడికెలా అపకారం చెయ్యాలా అని ఆలోచిస్తాడు. అయితే, శత్రుత్వాన్నీ నమ్మక పోవడంవల్ల వివేకుడిలో జగ్గరాజు పట్ల ద్వేషం లేదు. అందువల్లనే అతడు ప్రాణపాయ స్థితిలో వున్న జగ్గరాజును కాపాడేందుకు తన ప్రాణాల్తోడదానికి సిద్ధపడ్డాడు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. — (కల్పితం)

[ఆధారం : జొన్నలగడ్డ రామలక్ష్మి కథ]

రాళ్ళగుట్టమీద లాంతరు

హేలాపురి నుంచి అత్యవసరంగా విశాలనగరం వెళ్ళవలసివచ్చింది, జమీందారు కేతనవర్మకు. అర్ధరాత్రి సమయం అయినా, ఆయన తన హొదా సంగతి మరవలేక రథం మీద బయలుదేరాడు. అడవి మార్గం చీకటిగా వుంది. అతి జాగ్రత్తగా రథం నడుపుతున్నాడు సారథి.

హఠాత్తుగా మార్గ మధ్యంలో ఒక రాళ్ళ గుట్ట అడ్డం వచ్చింది. రథం ఆ గుట్టకు గుడ్డుకొనబోయి ఆగిపోయింది. చివరిక్షణంలో గుట్ట మీద వెలుగుతున్న లాంతరు వెలుగులో గుట్టను చూసి, సారథి రథం ఆపగలిగాడు. లేకపోతే రథం గుట్టకు గుడ్డుకుని తలక్రిందులై వుండేది.

జమీందారు రథం దిగాడు. ప్రక్కనే ఒక చెట్టు క్రింద ముడుచుని పడుకున్న ముసలివాడొకడు లేచివచ్చి, జమీందారుకు నమస్కరించాడు.

“ఈ గుట్ట మీద లాంతరు పెట్టింది నువ్వేనా?” అని అడిగాడు జమీందారు.

“అవును, బాబూ, నేనే! అడవిమార్గం గదా, అందునా రాత్రి — చీకటి!” అన్నాడు ముసలివాడు.

“నీ వలన పెద్ద ప్రమాదం తప్పింది! ఇవి వుంచు,” అని కొన్ని వరహాలు ముసలివాడికిచ్చాడు జమీందారు.

ముసలివాడు ఆనందంగా వాటిని తీసుకుని కదల బోతున్నంతలో, జమీందారు కొక అనుమానం వచ్చి, “మార్గానికడ్డంగా, ఈ రాళ్ళగుట్ట ఎలా వచ్చింది?” అని అడిగాడు.

“అదా, బాబూ! లాంతరు కిందపెడితే సరిగా కనబడదని, నేనే రాళ్ళను గుట్టగా చేర్చి లాంతరు దానిమీద పెట్టాను,” అన్నాడు ముసలివాడు తాపేగా. — కోనే నాగ వెంకట అంజనేయులు

పోకచెట్టు

కీళ్ళిలో తమలపాకు, సున్నంత పాటు సుపారీ అనే పోకచెక్క పొడిని కలుపుతారన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. కీళ్ళిలో పొగాకు చేర్చకపోయినా, పోకచెక్కపొడి మాత్రం తప్పక చేర్చితీరవలసిందే.

పొడవాటి పోకచెట్ల నుంచి కాచే పోకచెక్కకు మంచి వ్యాపార విలువ ఉన్నది. ఎందుకంటే ఇది తాంబూలానికే కాకుండా ఇందులో లభించే 'టానిన్' అనే రసాయనిక పదార్థాన్ని - నల్ల, ఎర్ర సేరా తయారుచేయడానికి ఉపయోగిస్తారు. ఈ గింజలను వేయించి పొడిచేసి, పళ్ళపొడి తయారుచేయడానికి కూడా ఉపయోగిస్తారు.

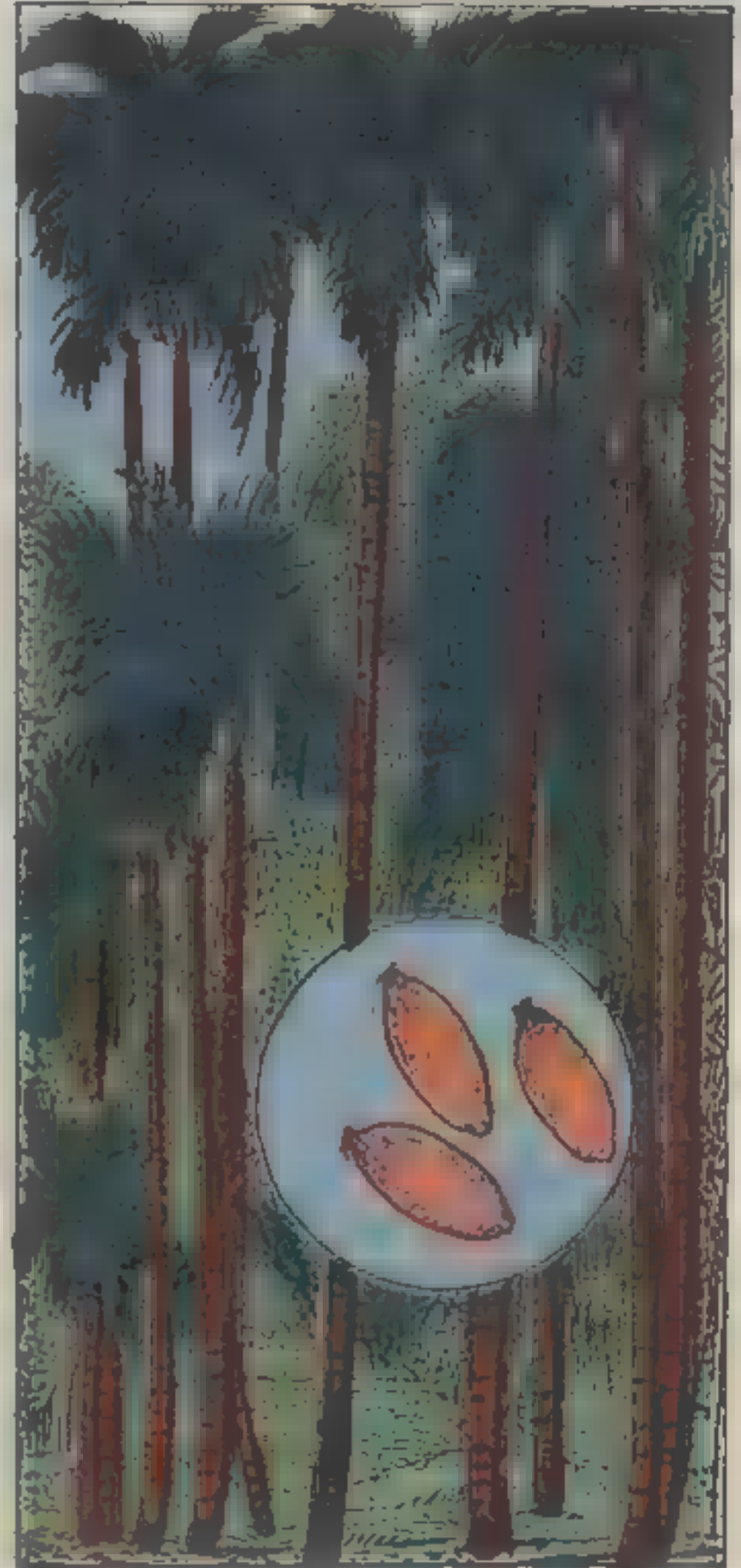
సన్నటి బోదెలతో దాదాపు 18 - 20 మీటర్ల ఎత్తు ఎదిగే పోకచెట్లు చూడడానికి అందంగా ఉంటాయి. చెట్టుకు కొమ్మలుండవు. బోదె 15 సెం.మీ. అడ్డుకొలత కలిగివుంటుంది. పోకకాయలను కోసే వాళ్ళు, ఒక చెట్టు పైకి ఎక్కి కాయలు కోశాక, అక్కడి నుంచి కిందికి ■ వచ్చి, మరొక చెట్టు ఎక్కడానికి బదులు, ■ చెట్టుపై నుంచే దానిని కొద్దిగా వాల్చి, అలాగే మరొక చెట్టు మీదికి 'టార్జాన్'లాగాదాటుకోవడంచూడడానికివీరింతగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా చెట్ల కాయలన్నిటినీ కోసుకుని ఒకేసారి కిందికి దిగుతారు. పోకచెట్టు సులువుగా వంగడంవల్ల ఇది సాధ్యమవుతుంది. కొబ్బరి చెట్టు ■ వంగవు.

పోకచెట్టు సాధారణంగా ఐదేళ్ళు నిండాక, ■ తరవాత కాపుకు వస్తాయి. ఒక్క సంవత్సరంలో మూడు వందల దాకా కాయలు కాస్తాయి. పిండెలుగా వున్నప్పుడు వచ్చగా కనిపించే కాయలు, ముదిరాక సారింజ రంగుకూ, పండిన తరవాత ఎరువు రంగుకూ మారతాయి. కోడిగుర్తు పరిమాణంలో పీచుతో నిండిన కాయ రోపల పెద్ద గింజ ఉంటుంది. పోకచెట్టుకు ఎక్కువ వర్షపాతం కావాలి.

కాబట్టి వానలు బాగా కురిసే కేరళ, పశ్చిమ బెంగాల్, అస్సాం ప్రాంతాలలో ఇవి ఎక్కువగా కనిపిస్తాయి.

ఆకుల కింద పువ్వులు గుత్తులు గుత్తులుగా వూస్తాయి. పూలకు రక్షణగా దొప్పలు ఉంటాయి. ఆకులు మట్ట చివర చిన్నచిన్నవిగా చీలి ఉంటాయి. ఈ ఆకులను గుడిసెలకు పైకవ్వగానూ, చెట్టుబోదెను నరికి గుంజలుగానూ ఉపయోగిస్తారు.

వృక్షశాస్త్రంలో 'ఎరికా కేటిచులిన' అని పిలువబడే ఈ రకం పోకచెట్టును హిందీ, మరాఠీ, గుజరాతీ భాషలలో సుపారీ అనీ, బెంగాలీలో గువా అనీ, తమిళంలో కముగు అనీ, మలయాళంలో కవుంగు అనీ అంటారు.

మనదేశపు మహాకవులు :

వేదవ్యాసుడు

ప్రపంచంలో అతి ప్రాచీనమైనది వేద వాఙ్మయం. ఋగ్వేదం. యజుర్వేదం, సామ వేదం, అథర్వణ వేదం అనే నాలుగు వేదాలు అతి ప్రాచీన గ్రంథాలు. వీటిని ఎవరు ఎప్పుడు రచించారో ఇతమిత్థంగా చెప్పడానికి తగిన ఆధారాలు లేవు. కాని, ఆరువేల సంవత్సరాలకు పూర్వం వీటి రచన జరిగివుండవచ్చని పండితులు భావిస్తున్నారు. ఋషులు ధ్యాననిమగ్నులై వున్నప్పుడు భగవంతుడి ద్వారా వారిమనసులలో వేద మంత్రాలు స్ఫురించినట్లు చెప్పకోవడం సంప్రదాయంగా వస్తున్నది. అంటే, వేదమంత్రాలు మానవ మేధస్సు నుంచి కాకుండా, భగవత్ ప్రేరణ నుంచి అవిర్భవించినట్లు చెబుతారు.

ఒకటిగా కలిసిపోయిన వేదమంత్రాలను నాలుగు భాగాలుగా విభజించి వాటికి నాలుగు

పేర్లు పెట్టిన వాడు వేదవ్యాసుడు. అయినా, ఆ తరవాత కూడా వేద సూత్రాలను లిఖితబద్ధం చేయలేదు. గురువులు వేదమంత్రాలను చెబుతూంటే శిష్యులు విని అలాగే వల్లిస్తూ మనసులలో నిలుపుకుని తమ శిష్యులకు నేర్పేవారు. చాలా కాలం తరవాతే వాటిని లిఖితబద్ధం చేశారు.

భారత రచన ద్వారా భారతీయ సంస్కృతిని సుసంపన్నం చేసిన మహనీయుడు వ్యాసుడు. మనదేశంలో రామాయణం లాగానే ప్రసిద్ధిగాంచిన మహా ఇతిహాసం మహాభారతం. మరే ప్రపంచ భాషలోనూ ఇంత పెద్ద గ్రంథం లేదు. హోమర్ రచించిన ఇలియడ్, ఒడిస్సీ రెండూ కలుపుకున్నా దానికి ఎనిమిది రెట్లు పెద్దది మహాభారతం. సజీవ పాత్ర చిత్రణతో, అద్భుత ఘట్టాలను మనోహరంగా వర్ణిస్తూ, మానవజీవితంలోని లోతుపాతు

లను, మంచి చెడ్డలను, ధర్మాధర్మాలను, శాస్త్ర సంప్రదాయాలను రసవత్తరంగా విశదీకరించే మహాత్మ్యప్ర గ్రంథం మహాభారతం. వ్యాసుడు భారత రచన చేయడమే కాకుండా, అందులో ఒక పాత్రగా కూడా కనిపించడం విశేషం!

వ్యాసుడు మహాభారత రచనకు సంకల్పించి, లేఖకుడి కోసం ఆలోచిస్తూండగా, బ్రహ్మదేవుడు కనిపించి, విఘ్నేశ్వరుణ్ణి నియమించుకోమని ఆదేశించాడట. లేఖకుడుగా వచ్చిన విఘ్నేశ్వరుడు, వ్యాసుడికి తాను ఘంటం ఆవకుండా నిర్విరామంగా శ్లోకాలు చెప్పాలని నియమం పెట్టాడు. వ్యాసుడు అందుకు అంగీకరించి, తాను చెప్పే ప్రతి శ్లోకాన్నీ అర్థం చేసుకోకుండా రాయ కూడదని విఘ్నేశ్వరుడికి ప్రతినియమం పెట్టాడు. అందుకు విఘ్నేశ్వరుడు కూడా అంగీకరించాడు. ఇరువురూ బదరికాశ్రమ నమీపంలోని 'వ్యాస గుహ'లోకి వెళ్ళి ఏకధాటిగా రచన సాగించి

రెండున్నర సంవత్సరాలలో భారతాన్ని పూర్తిచేశారని చెబుతారు!

వ్యాసుడు అంటే సంకలనకర్త, వివరించు వాడు అని అర్థం. పవిత్ర వేదమంత్రాలను సేకరించి విభజించిన మేధావి వేదవ్యాసుడు. వ్యాసుడికి కృష్ణద్వైపాయనుడు అనే పేరుకూడా ఉన్నది.

వ్యాసుడు భారతాన్నే కాకుండా అష్టాదశ పురాణాలను కూడా రచించినట్లు చెబుతారు. అయితే, కొన్ని పురాణాలను రచించిన వ్యాసుడి శిష్యులు కొందరు, గురువు మీది భక్తితో ఆయన పేరే పెట్టుకుని వుండవచ్చని పండితులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

వ్యాసుడి కాలం ఇదీ అని ఇతమిత్థంగా చెప్పలేము, కాని ఆయన ఐదువేలా ఐదువందల సంవత్సరాలకు పూర్వం వాడని పలువురు పండితులు భావిస్తున్నారు.

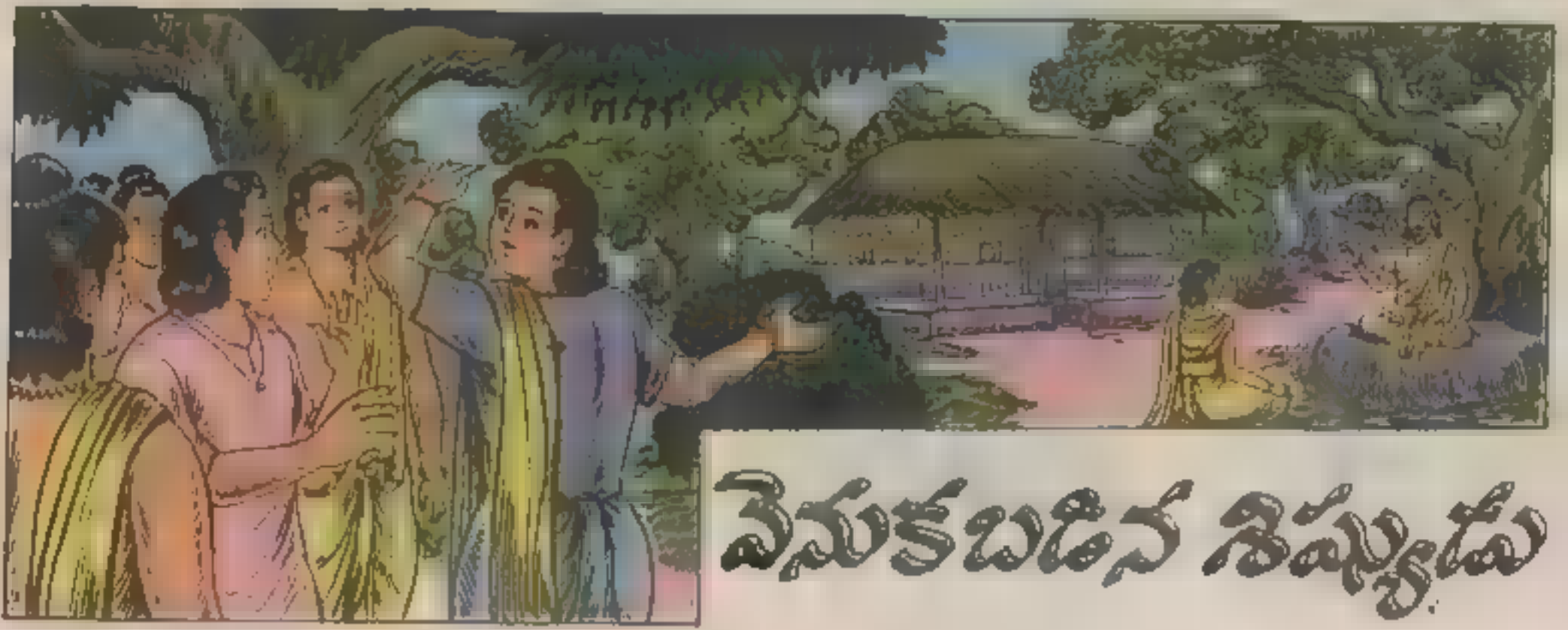

మీకు తెలుసా?

1. ఎలిఫెంటా గుహలు ఎక్కడ ఉన్నాయి?
2. 15వ శతాబ్దానికి చెందిన ఒక భారతీయ మహానీయుణ్ణి, హిందువులూ, ముస్లింలూ తమ వారుగా భావిస్తారు. అయిన ఎవరు?
3. మనదేశంలో మొట్టమొదటి మహిళా డాక్టర్ ఎవరు?
4. మనదేశంలో వైమానిక దళం ఎప్పుడు ఏర్పడింది?
5. మనదేశంలో తపాలాలిళ్ళు ఎప్పుడు ప్రవేశ పెట్టబడింది?
6. మనదేశంలోని మొట్టమొదటి నౌక నిర్మాణ సంస్థ ఏది? దానిని ఎప్పుడు ఎవరు స్థాపించారు?
7. 'కామన్వెల్త్ డే' ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
8. ఏసుక్రీస్తును శిలువ వేసినప్పుడు, అయిన తన తల్లి మేరీ సంరక్షణను చూసుకోమని ఒక శిష్యుణ్ణి కోరాడు. ■ శిష్యుడు ఎవరు?
9. 'పాత నిబంధనల'లో నోవా తాతగా ఎవరిని పేర్కొన్నారు?
10. క్రికెట్ను జాతీయక్రీడగా గల దేశం ఏది?
11. విమానాన్ని కనిపెట్టిన 'రైట్ సోదరుల' వృత్తి ఏది?
12. 'ఎగిరే వళ్ళాల'ను మొట్టమొదట ఎప్పుడు చూసినట్టు చెప్పారు?
13. 'డి లేడీ విత్ ల్యాంప్' అని ప్రసిద్ధిగాంచిన వారెవరు?
14. ఐక్యరాజ్య సమితి మొట్టమొదటి ప్రధాన కార్యదర్శి ఎవరు?
15. 'అట్లాంటిస్'ను తన గ్రంథంలో వర్ణించిన రచయిత ఎవరు?

సమాధానాలు

1. బొంబాయిలో.	15. ఫోటో.
2. కథిరు.	14. డాక్టర్ వామనరావు శాస్త్రి.
3. డా॥ ఆనందబాయి జోషి (1886).	13. ఫోర్మిన్ రైజింగ్.
4. 1932 అక్టోబర్ 8.	12. 1947 జూన్ 24.
5. 18525 సం॥లో.	11. సైకిలు వాడు సత్యజిత్ రాయ్.
6. విశాఖపట్నంలోని హిందూస్థాన్ షిప్ యార్డ్, 1941లో.	10. ఆస్ట్రేలియా.
	9. బ్రూక్స్ లా.
	8. జాన్.
	7. క్రీ. పూ 24.

వెనుకబడిన శిష్యుడు

పరబ్రహ్మస్వామి సకల శాస్త్ర పారంగతుడు, మహామహిమాన్వితుడు. అరణ్యంలో వుండి తపస్సు చేసుకుంటున్నా ఏటా కొందరు శిష్యులను స్వీకరించి వారికి తగినంత జ్ఞానాన్ని పంచిపెడతాడు. ఏ శిష్యుణ్ణి ఏడాదికి మించి ఆశ్రమంలో వుంచుకోడు.

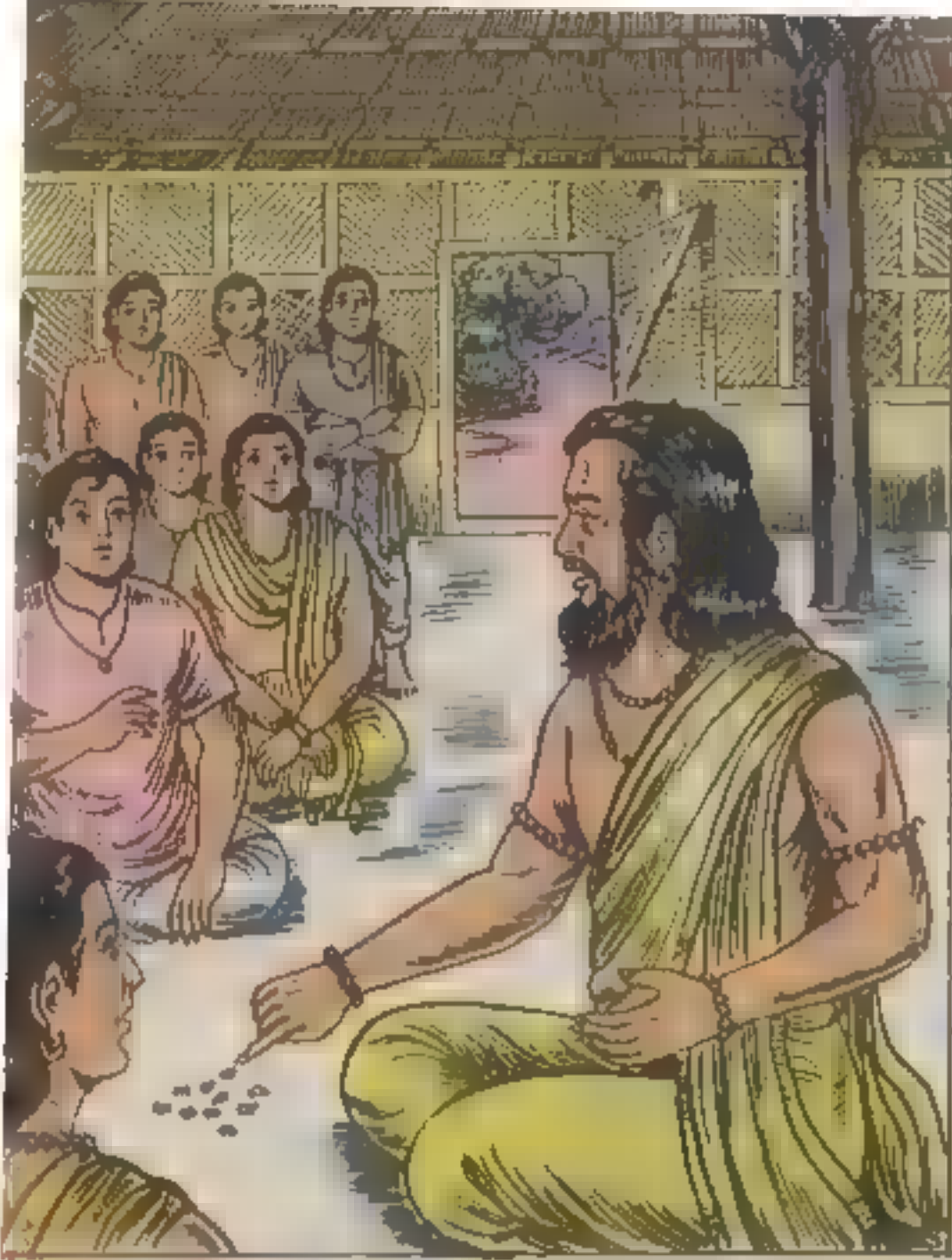
శివపురానికి చెందిన గణనాథుడు సంవత్సరం పాటు భక్తి శ్రద్ధలతో పరబ్రహ్మస్వామిని సేవించి చాలా జ్ఞానం సంపాదించాడు. ఇంత కాలంగా తనకు తెలియని విశేషాలు ఎన్నో వున్నాయని వాడు అబ్బురపడితే, పరబ్రహ్మస్వామి, “నాయనా! నాకు తెలిసిన దాంట్లో లక్ష వంతు మీకు చెప్పాను. ఇక నాకు తెలిసినదంటారా — జ్ఞాన సముద్రంలోని ఒకే ఒక నీటి బొట్టు!” అనేవాడు.

■ ఏడాది గణనాథుడితో కలిపి పరబ్రహ్మస్వామి వద్ద మొత్తం పదిమంది శిష్యులున్నారు. స్వామి ఆరంభంలో అందరికీ కలిపి పాఠాలు

చెప్పేవాడు. తర్వాత వారిని రెండు జట్లుగా విడదీశాడు. సంవత్సరం మధ్యలో మళ్ళీ అందరినీ కలిపేశాడు. కానీ కుశుడనే వాడినొక్కడిని వేరు చేశాడు.

పరబ్రహ్మస్వామి, కుశుడి పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తున్నాడని, మిగతా శిష్యులందరికీ అర్థమైపోయింది. తొమ్మిందుగురు శిష్యులకూ కలిపి రోజుకు నాలుగు గంటలు పాఠాలు చెబితే, కుశుడొక్కడికి ఎనిమిది గంటలకు తక్కువ కాకుండా చెప్పేవాడు. గురువు చూపే ఈ పక్షపాత ధోరణిని భరించలేక, ఒకరోజున మిగతా శిష్యులందరూ ఆయనను కలుసుకుని తమ తప్పేమిటని అడిగారు.

“శిష్యుల సామర్థ్యాన్ని బట్టి వారికి రోజు కెంతసేపు పాఠం చెప్పాలో నేను నిర్ణయిస్తాను. మీరు కూడా పాఠాలను కుశుడి అంత తొందరగా ఆకళింపు చేసుకోండి. మిమ్మల్ని కూడా వాడితో కలుపుతాను,” అన్నాడు స్వామి.

గారు. అప్పుడు పరబ్రహ్మస్వామి వాళ్ళతో, "మీరు ఇళ్ళకు వెళ్ళాక, ఈ విత్తనాలను పెరట్లో పాతిపెట్టండి. నెలరోజుల్లోగా మొలక లేస్తుంది. మూడు మాసాలలో మొక్క అవుతుంది. ఆరు మాసాలలో పువ్వు పూస్తుంది. ఈ పది విత్తనాలలోనూ నీలంరంగు పువ్వు పూయించే విత్తనం ఒక్కటే వుంది. ఎవరింట నీలంరంగు పువ్వు పూస్తుందో, వాళ్ళా పువ్వును నాకు గురుదక్షిణగా తెచ్చి ఇవ్వాలి. ఎవరు నాకు గురుదక్షిణ ఇస్తారో వారికి నేను చెప్పిన విద్య కలకాలం గుర్తుండి పోతుంది. అలాంటి అవకాశం మీలో ఒక్కరికే లభిస్తుంది. మిగతా వారు నిరంతర అభ్యాసంతో జ్ఞానాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూండాలి," అన్నాడు.

గణనాథుడు అనంతృప్తిగా, "గురువర్యా! తమకు ఇంతకు మించిన గురుదక్షిణమేమి వ్వగలం. ఈ పువ్వుతో సరిపెట్టుకోవడమెందుకు?" అన్నాడు.

"వెర్రివాడా! ఆ పువ్వును నమిలిమింగితే వానలెప్పుడు పడతాయో నెల రోజులుముందుగా తెలుసుకోగల శక్తి వస్తుంది. ■ శక్తి నాకు లేదు. ఈ పువ్వు లేవరికైనా మామూలుగా పనిచేస్తాయి కానీ, నాకు మాత్రం శిష్యుల ద్వారానే పనిచేస్తాయని, నా గురువు శాసించాడు. అందుకోసమే మీ సాయం తీసుకుంటున్నాను," అని వివరించాడు పరబ్రహ్మస్వామి.

శిష్యులందరూ వారి వారి గ్రామాలకు ప్రయాణమై వెళ్ళారు.

చేసేది లేక శిష్యులూరుకున్నారు. అలా ఏడాది గడిచిపోయింది. వాళ్ళు వెళ్ళి పోయే రోజు వచ్చింది.

పరబ్రహ్మస్వామి వాళ్ళ ముందు పదివిత్తనాలను పెట్టాడు. చూడడానికవన్నీ ఒక్కలాగే వున్నాయి. ఆయన గణనాథుడితో, ఆవిత్తనాలను చేతిలోకి తీసుకుని బాగా కలపమన్నాడు. తర్వాత వాటిని శిష్యులందరికీ తలా ఒకటి చొప్పున వాడిచేతనే పంపకం చేయించి, "ఈ విత్తనాల పంపకం గణనాథుడు చేశాడు. ఇందులో నేనేమీ పక్షపాతబుద్ధి చూపలేదని మీరు నమ్ముతున్నారు గదా!" అన్నాడాయన.

శిష్యులందరూ తలలూపి, ఆయనంకా ఏమి చెబుతాడోనని కుతూహలంగా చూడసా

గణనాథుడు శివపురం చేరుకుని ఇంటికి వెళ్ళి పెరట్లో ఒక చోట విత్తనాన్ని పాతిపెట్టాడు. వాడు పరబ్రహ్మస్వామికి శిష్యురికంచేసి వచ్చాడని తెలిసి, ఊరి పెద్దలు కొందరు చూడ్డానికి వచ్చారు. వాడి చదువు గురించి అడిగి తెలుసుకున్నారు.

అంతా విన్నాక, "ఈ చదువు గురించి మాకేం తెలియదు. కానీ మన ఊళ్ళో ఏ క్షణంలో వాన వస్తుందో తెలియదు. అందువల్ల పంటలు సరిగ్గా పండించుకోలేక పోతున్నాం. వాన ఎప్పుడు వస్తుందో కాస్త ముందుగా చెప్పగలిగావా, ఊరంతా నిన్ను అందలం ఎక్కిస్తుంది. నిన్ను దేవుడిలా కొలుస్తుంది," అన్నాడొక పెద్దమనిషి.

ఈ మాటలు వినగానే గణనాథుడికి రకరకాల ఆలోచనలు వచ్చాయి. అంతవరకూ వాడికి గురు విచ్చిన విత్తనం తృప్తికరంగా లేదు. ఇప్పుడు తన పెరట్లో నీలం పువ్వు పూస్తే తిరిగి ఆయన వద్దకు వెళ్ళాలని బెంగ పట్టుకున్నది. తను చదివిన చదువు గురు దక్షిణ ఇవ్వకపోయినా, నీలం పువ్వును నమిలిమింగితే కలకాలం గుర్తుండిపోతుంది. గురువు నేర్పిన జ్ఞానం కంటే, వానల గురించి తెలుసుకునే అద్భుత శక్తి వల్ల, తను కీర్తి మంతుడే కాక, గొప్ప సంపన్నుడవుతాడు!

అనాటి నుంచి గణనాథుడు ప్రతి రోజూ గుడికి వెళ్ళేవాడు. భక్తి శ్రద్ధలతో దేవుణ్ణి పూజించే వాడు. గురువు ఇచ్చిన విత్తనం

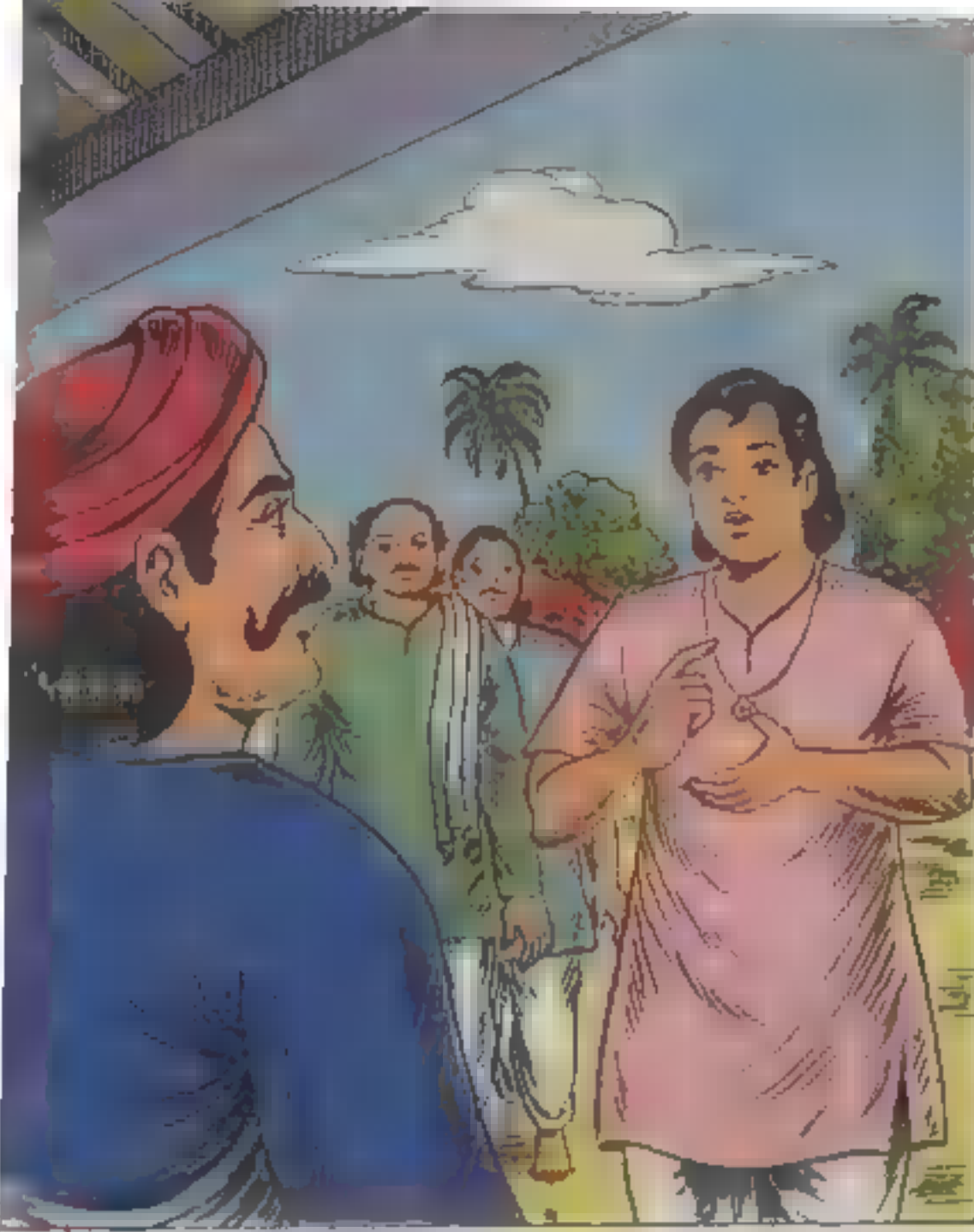

తన పెరట్లో మొలకెత్తి మొక్కగా మారి నీలం పువ్వు పూయాలన్న దొక్కటే వాడికోరిక.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. విత్తనం మొలకెత్తింది. మొక్కగా మారింది. మొగ్గ తొడిగింది. ఒక రోజున మొగ్గ పువ్వుయింది. ఆశ్చర్యంగా ■ పువ్వులో ఎక్కడా తెలుపు రంగు ఛాయలు లేవు. పూర్తి నీలం రంగులో వున్నదా పువ్వు.

గణనాథుడి సంతోషానికి పట్టపగ్గాలు లేవు. వెంటనే వాడా పువ్వును కోశాడు. నోట్లో వేసుకోబోతూ తప్పుచేస్తున్నానేమో అని తటపటాయించాడు. అది గురుదక్షిణగా ఇవ్వవలసిన పువ్వు మరి!

"గురువు పక్షపాత బుద్ధితో కుశుడికి చదువెక్కువ చెప్పాడు. పైన దేవుడున్నాడు!

అందుకే నీలంరంగు పువ్వు కుశుడి పెరట్లో కాక, నా పెరట్లో పూసింది. విత్తనంగురు విచ్చి నా పువ్వు దేవుడి దయవల్ల పూసింది! కాబట్టి నేనీ పువ్వును తిని అద్భుత శక్తిని సాధించడంలో తప్పలేదు,” అని మనస్సును సరిపెట్టుకుని, గణనాథుడా పువ్వును తిన్నాడు.

మరుక్షణమే ఆశ్చర్యంగా వాడి మనస్సులో వానల గురించి సమాచారం మెదలసాగింది. రెండే రెండు రోజుల్లో ఊళ్ళ పెద్ద వాన కురవ బోతున్నట్టు వాడికి తెలిసిపోయి, వెంటనే గ్రామాధికారి వద్దకు పరిగెత్తి వెళ్ళి, “అయ్యా! మన గ్రామస్థుల కోసం నాజ్ఞానాన్నంతా వినియోగించి, వానలెప్పుడు వచ్చేదీ తెలుసుకునే శక్తిని సంపాదించాను. రెండు రోజుల్లో

మన ఊళ్ళ పెద్దవాన కురవబోతున్నది,” అన్నాడు.

అప్పటికి ఎండలు బాగా కాస్తున్నాయి. అలాంటి సమయంలో ఏనాడూ ఊళ్ళ వానలు కురిసింది లేదు. అందువల్ల, గ్రామాధికారి, గణనాథుడి మాటలు నమ్మలేదు. అయితే, ఊళ్ళ అందరికీ విషయం చెప్పాడు. కొందరు నమ్మారు. ఎక్కువ మంది వెటకారం చేశారు.

కానీ సరిగ్గా గణనాథుడు చెప్పిన ప్రకారం శివపురంలో వానపడింది. అప్పటి నుంచి వాడి దశ మారిపోయింది. రెండు మూడు సంవత్సరాల్లో వాడా ఊళ్ళకల్లా భాగ్యవంతుడయ్యాడు. పొరుగుాళ్ళ నుంచి కూడా వానల గురించి తెలుసుకునేందుకు జనం వచ్చేవారు.

ఇలా వుండగా, ఒక ఏడాది ■ ప్రాంతమంతటా క్రామం వచ్చింది. వరసగా రెండు సంవత్సరాల పాటు సరైన వానలు లేవు. ఒక నెలలోగా వానలు పడవని గణనాథుడు అందరికీ చెప్పేశాడు.

■ సమయంలో, పొరుగుూరు నుంచి ఒక వ్యక్తి శివపురానికి వచ్చి గ్రామాధికారిని కలుసుకున్నాడు, అప్పుడు గణనాథుడూ, కొందరు ఊరిపెద్దలూ గ్రామాధికారితో మాట్లాడుతున్నారు.

పొరుగుూరి వాణ్ణి చూసిన గణనాథుడు, వాడు తన కోసం వచ్చాడనుకుని, “నేను

మీ ఊరు వచ్చి ఏంలాభం? క్షామం దేశమం తటా వచ్చింది. ఇక్కడ పడని వానలు మీ ఊళ్ళ మాత్రం పడతాయా!” అన్నాడు.

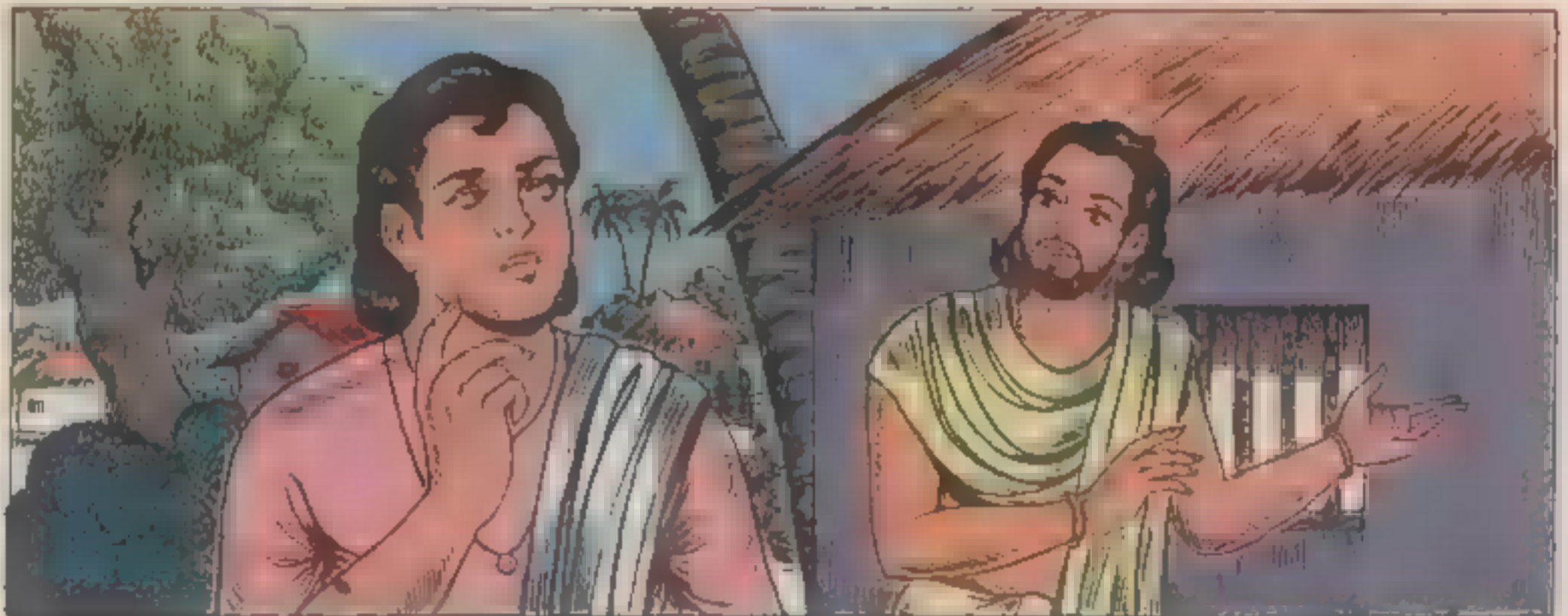
దానికి పొరుగుూరు వాడు వినయంగా, “అయ్యా! వానలెప్పుడు వచ్చేదీ గతంలో తమరు చెప్పగలిగారు కానీ, ఈ పర్యాయం తమ అంచనా తప్పింది. మా ఊరికొక మహానుభావుడు వచ్చాడు. ఆయన రెండు రోజుల్లో వానలు పడతాయని అన్నాడు. అలాగే పడ్డాయి. ఆయనను తమ ఊరుకూడా ఆహ్వానించండి.” అన్నాడు.

ఇది వినగానే గణనాథుడి ముఖం చిన్నబోయింది. అతర్వాత వాడెంత చెప్పినా వినకుండా, ఊరివాళ్ళు ఆ మహానుభావుణ్ణి ఆహ్వానించారు. అతడు వచ్చి, మర్నాడే వానపడుతుందన్నాడు. అలాగే జరిగింది.

గణనాథుడాశ్చర్యపడి, ■ వచ్చిన వాడు కుశుడని తెలుసుకుని, అతడికి జరిగింది చెప్పి, “ఈనాటి వరకూ నా జోస్యం తప్పలేదు. నువ్వు చేసిన దాంట్లో గురువుగారి మాయ ఏదో వున్నదనిపిస్తోంది!” అన్నాడు.

కుశుడు నవ్వి, “గురువుగారు ఏ మాయా చేయలేదు. ఆయన మనలో ప్రతి ఒక్కరికీ నీలం పువ్వు పూసే మొక్క విత్తనాన్నే ఇచ్చి, మన గురుభక్తిని పరీక్షించారు. నేనొక్కడిని తప్ప, ■ పువ్వు తీసుకుని ఆయన దగ్గరకు ఎవ్వరూ వెళ్ళలేదు. నా భక్తికి మెచ్చి ఆయన అకాలవర్షం కురిపించే శక్తిని అదనంగా ప్రసాదించారు. అంతేకాక, పువ్వును కూడా నమిలి తినమని ఆయన చెప్పారు. నా శక్తిని దుర్వినియోగం చేయవద్దని మరీమరీ హెచ్చరించారు. అందువల్ల నేను, నాకు వానలు కురిపించగల శక్తి వున్నదని ఎవరికీ చెప్పకుండా ప్రజలకు సాయపడుతున్నాను,” అన్నాడు.

అది విన్న గణనాథుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. వాడికి అర్హతను బట్టి మాత్రమే జ్ఞానం లభిస్తుందన్న నత్యం తెలిసి వచ్చింది. అందరికీ సమానావకాశమున్నా చదువు, గురుభక్తి విషయాల్లో కుశుడికున్న ఏకాగ్రత లేకనే, జ్ఞానసముపార్జనలో మిగతా శిష్యులు వెనకపడ్డారని వాడు గ్రహించాడు.

యోగ్యతాపరీక్ష

కళింగదేశపు వృద్ధమంత్రి హఠాత్తుగా మరణించడంతో, రాజు కీర్తివర్ధనుడికి పెద్ద సమస్య ఎదురైంది. కళింగదేశం సువిశాలమైందేకాక సుసంపన్నమయింది కావడంతో, దానిని ఏదో విధంగా ఆక్రమించుకోవాలని ఇరుగు పొరుగు రాజ్యాలు తహతహలాడుతుండేవి. అటువంటి రాజ్యాన్ని కాపాడడానికి బలవంతుడైన రాజుకు తోడుగా యుక్తిపరుడూ, రాజ్యతంత్రం ఎరిగినవాడూ అయిన మంత్రి వుండడం ఎంతో అవసరం!

చనిపోయిన మహామంత్రి అన్నిటా ప్రతిభావంతుడే గాక ఎంతో అనుభవజ్ఞుడు. ఆయనతో తులతూగగల వ్యక్తి ఎవ్వరూ కీర్తివర్ధనుడికి ఆస్థానంలో కనిపించలేదు. అందువల్ల, కాబోయే మంత్రి ఆస్థానంలోని వ్యక్తే అయి వుండవలసిన పనిలేదని ఆయన భావించాడు.

కీర్తివర్ధనుడు బాగా ఆలోచించి దేశమంతటా ఒక ప్రకటన చేయించాడు. అదేమంటే,

“కళింగదేశపు మహామంత్రి పదవికి తెలివి తేటలు, ప్రజ్ఞాపాటవాలు పుష్కలంగా వున్న వ్యక్తి కావాలి. ఐతే, ప్రతిఒక్కరూ పదవికోసం ఆశపడి, యోగ్యతాపరీక్షను నిర్వహించడానికి మాకు ఇబ్బంది కలిగించవద్దని సలహా. చూడగానే — ఇతడే మహామంత్రి అయివుంటాడని అనిపించేటంత తేజస్సు, కళ ముఖంలో ఉట్టి పడే వ్యక్తులు మాత్రమే యోగ్యతా పరీక్షకు రావలసి వుంటుంది.”

మహామంత్రి కానున్న వ్యక్తికి తెలివితేటలు, మంచి ప్రజ్ఞాపాటవాలు వుండడం అవసరమే! కాని ముఖంలో కళ, తేజస్సు వుండాలన్న నిబంధన చాలా మంది పొరులకు నచ్చలేదు. అయితే, అది తప్పని రాజుకు చెప్పే ధైర్యం, చొరవ రాజ్యంలో ఎవరికీ లేకపోయింది.

కళింగదేశంలో ప్రతిభావంతులకు కొదవే మీలేదు. కాని, రాజుగారు ఆశించిన కళ, తేజస్సు తమ ముఖంలో లేకపోవడంతో, చాలా

మంది ప్రతిభావంతులు మంత్రి పదవి కోసం ఆయనను దర్శించడానికి వెనుకాడారు. తమ ముఖంలో రాజుగారు చెప్పిన లక్షణాలు వున్నాయనుకున్న వాళ్ళు, ఆయన దర్శనం చేసుకున్నారుకాని, ఆయన అంచనా మేరకు వాళ్ళలో తెలివితేటలు లేకపోవడంతో ఇందిదారి పట్టారు.

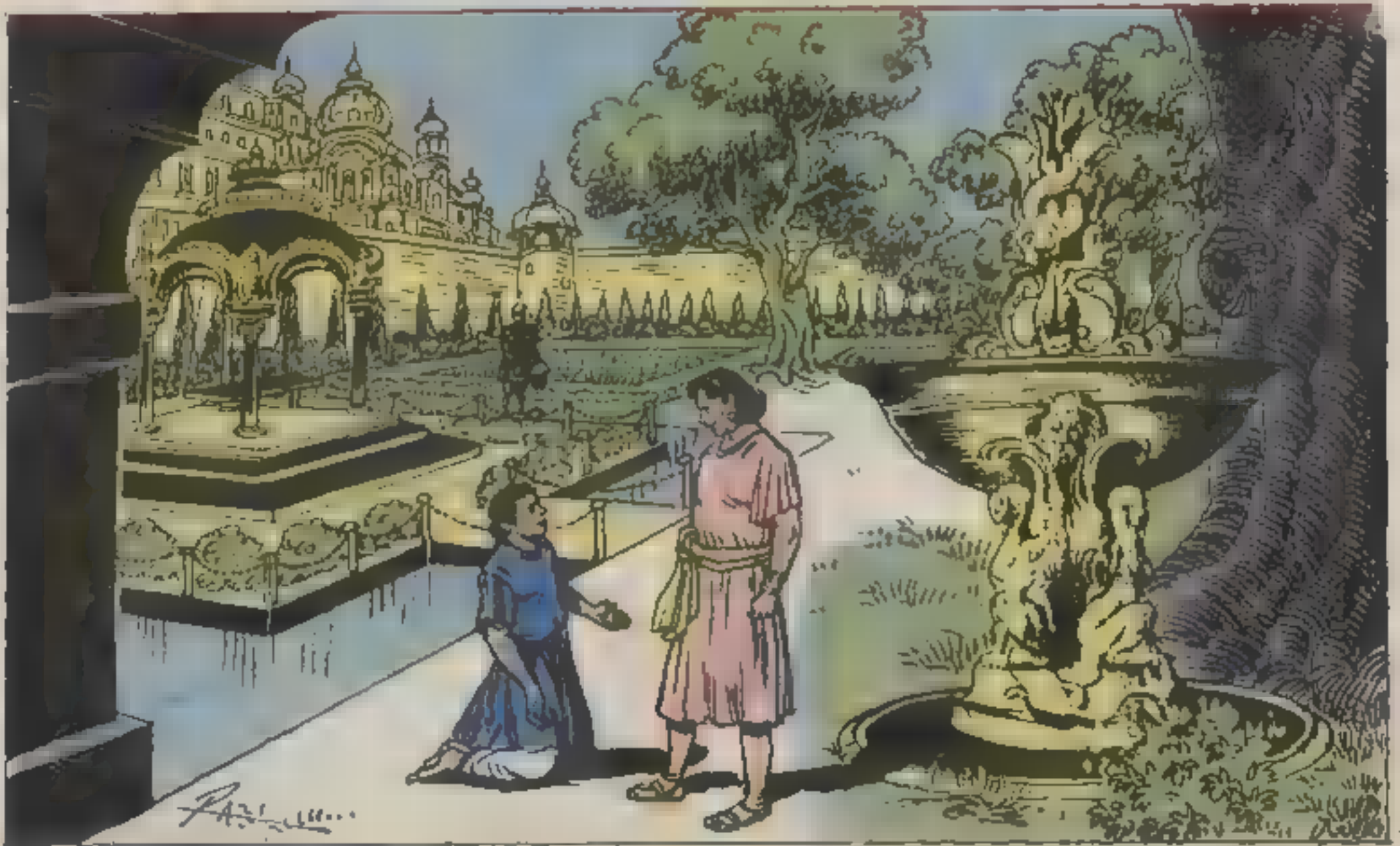
ఆ దేశంలోని రాజధానీనగరంలో నివసించే శ్రీధరుడు చురుకైనవాడు, మంచి తెలివితేటలు కలవాడు. శాస్త్రాలను కాచి వడపోయడమేకాకుండా, రాజ్యపాలనా విధానం గురించి మంచి అవగాహన అతడికుండేది. రాజుగారు నిర్వహించే యోగ్యతాపరీక్షలో విజయం సాధించగలనన్న నమ్మకం అతడి కున్నది. కాని, వచ్చిన చిక్కల్లా అతడికి అందమైన ముఖం లేకపోవడం. అతడి ఒంటి ఛాయ

కారు నలుపు. పైగా ముఖం నిండా మశూచి సోకిన గుర్తులు.

ఏది ఏమైనా, మంత్రి పదవి కోసం ప్రయత్నంచేయాలనుకున్నాడు శ్రీధరుడు. అందుకొక పథకం ఆలోచించి, రాజుగారు ఉదయం ఉద్యానంలో తిరిగే వేళకక్కడికి వెళ్ళాడు.

ఆ సమయంలో ద్వారం దగ్గర వుండే కాపలా భటుడు, దూరంగా మరెవరితోనో మాట్లాడుతున్నాడు. శ్రీధరుడు వాడు చూడకుండా ఉద్యానంలో ప్రవేశించాడు. రాజుగారు తలమీద కిరీటం, ఒంటి మీద నగలు, ఖరీదైన దుస్తులు లేకుండా తోటలో పచార్లు చేస్తున్నాడు.

శ్రీధరుడు ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళకుండా, తోటలో ఒక మూల చెట్లకు నీళ్ళు పోస్తున్న

తోటమాలి దగ్గరకు వెళ్ళి, “మహారాజా! నా తల్లిదండ్రులుమరణించడంతో, ఏ ఉద్యోగమూ లేని నాకు పొట్టగడవడం కష్టంగా వుంది. దయతో ఏదైనా ఉద్యోగం ఇప్పించండి,” అంటూ ప్రాధేయపడసాగాడు. ఇది చూసిన రాజు, శ్రీధరుడి దగ్గరకు చరచరా వచ్చి, “ఏ దేశం నీది?” అని అడిగాడు కోపంగా.

“ఈ కళింగదేశమే!” అని జవాబిచ్చాడు శ్రీధరుడు.

“ఇదే దేశంలో వుంటూ, ఈ దేశానికి రాజె వ్వరో కూడా తెలియదా నీకు? ఈ దేశానికి రాజును నేను. నువ్వు ప్రాధేయపడుతున్నది, నా తోటమాలిని. తెలుసా?” అన్నాడు రాజు.

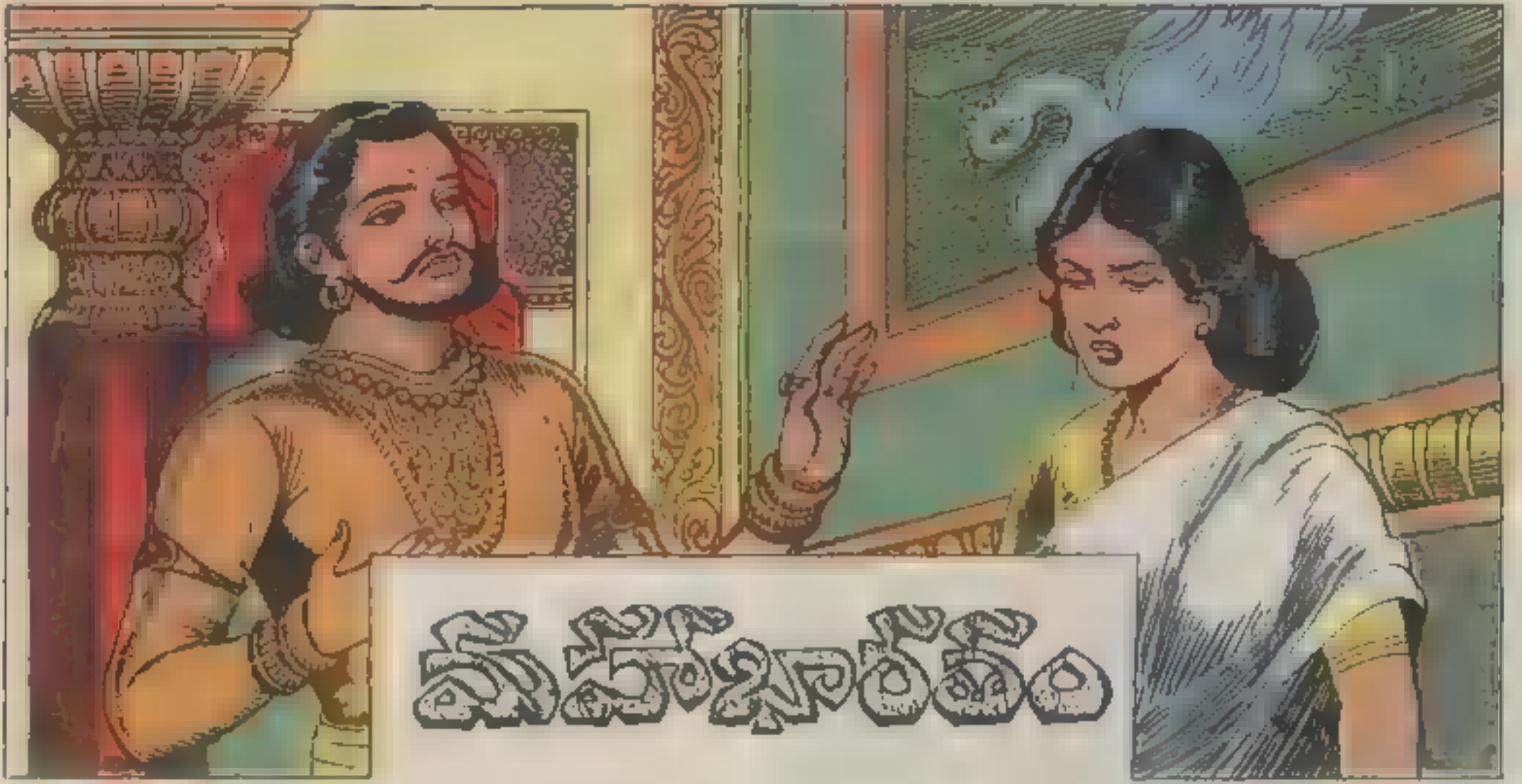
శ్రీధరుడు, రాజుకు తలవంచి నమస్కరించి, “క్షమించండి, మహారాజా! నేనీనాటి వరకూ తమరిని చూసి వుండక పోవడంతో, ఈ పొరబాటు జరిగింది. తలమీద కిరీటం, ఒంటి మీద నగలు లేకపోవడంతో తమరిని రాజుగా పోల్చుకోలేకపోయాను. ఎత్తూ, లావూ, అందుకు తగ్గ శరీర దారుఢ్యం, మెలి తిరిగిన మీసం, కాంతివంతమైన కళ్ళు వున్న

ఈ తోటమాలిని చూసి రాజుగారనుకుని భ్రమపడ్డాను. అంతేకాని, తమరిని అగౌరవపరచాలని నా ఉద్దేశం కాదు,” అన్నాడు.

ఇది వింటూనే రాజుకు, తను కొద్ది రోజులకు ముందు మంత్రిపదవికోసం రాజ్యమం తటా చేయించిన ప్రకటన గుర్తుకొచ్చింది. బాధ్యతాయుతమైన మంత్రిపదవికి తెలివి తేటలే తప్ప, రూపురేఖలు కాదన్న వాస్తవాన్ని అర్థం చేసుకున్న రాజు నవ్వుతూ, “నువ్వు, మంత్రిపదవి కోసం నేను చేసిన ప్రకటనలోని లోపాన్ని చాలా చక్కగా ఎత్తిచూపావు. నీలాంటి బుద్ధిశాలికి ఏదో మామూలు ఉద్యోగం ఎందుకు? ఇప్పుడు రూపురేఖల నిబంధన వదిలి వేశాను కనక, రేపు నేను నిర్వహించబోయే యోగ్యతాపరీక్షల్లో పాల్గొని, ■ మహా మంత్రి పదవినే సొంతం చేసుకోగలవేమో ప్రయత్నించు,” అన్నాడు.

మర్నాడు జరిగిన యోగ్యతాపరీక్షలలో విజయం సాధించిన శ్రీధరుడు, మంత్రి పదవిని చేపట్టి, రాజుకు చక్కని సలహాలు ఇస్తూ సమర్థుడైన మంత్రిగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు.

మహాభారతం

భీముడు గంగ మడుగులోపడి పాతాళానికి దిగిపోవడం తెలియని ధర్మరాజు అతడి కోసం అంతటా వెతికాడు. భీముడి జాడ లేదు. దుర్యోధనుణ్ణి అడిగితే, “అప్పుడే నగరానికి వెళ్ళిపోయాడు,” అన్నాడు. ధర్మరాజు వెంటనే నగరానికి తిరిగి వెళ్ళి, కుంతిని కలుసుకుని, భీముడు వచ్చాడా అని అడిగితే ఆమె రాలేదన్నది.

“వాడు గంగా తీరంలో ఒకచోట పడుకుని నిద్రపోవటం చూశాను. మళ్ళీ చూస్తే అక్కడ లేడు. అంతటా వెతికాను. ఎక్కడా కనబడదు. నా ప్రయాస ■■■ వృథా. ఏమై పోయాడో?” అన్నాడు ధర్మరాజు విచారంగా.

కుంతికి దుఃఖం వచ్చింది. “నువ్వు, నీ తమ్ములూ నాలుగు దిక్కులా వాడికోసం

వెతకండి, నాయనా,” అని ఆమె విదురుణ్ణి పిలిపించి, “మిగిలినవాళ్ళతో ప్రమాణకోటి స్థలానికి వెళ్ళిన భీముడు తిరిగి రాలేదు. ధర్మరాజు గంగా తీరమంతటా ఎంత వెతికినా వాడు కనిపించ లేదుట. దుర్యోధనుడికి వాడంటే అమిత ఈర్ష్య; వాడి ప్రాణాలు తీశాడో ఏమోనని నాకు భయంగా ఉన్నది,” అన్నది.

“నాతో అంటే అన్నావు, ఈ మాట మరెక్కడా అనకు. దుర్యోధనుడు పరమ దుర్మార్గుడు. ఈ మాట వింటే వాడు నీ మిగిలిన కొడుకులను బతకనివ్వడు. ఆ విషయం ఆలోచించు. అయినా భీముడి ప్రాణాలకేమీ భయం ఉండదులే. నీ కొడుకులందరూ దీర్ఘాయువులు,” అని విదురుడు కుంతిని

ఊరటించి, దైర్యం చెప్పి అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

అక్కడ నాగలోకంలో భీముడు ఎనిమిది రోజులు హాయిగా నిద్రపోయి, మేలుకున్నాడు. అప్పుడు అక్కడ చేరిన నాగులు అతనితో, "నువ్వు తాగిన దివ్యరసం బాగా జీర్ణమయింది. నీకిక వెయ్యి ఏనుగుల బలం ఉన్నది. గంగలో స్నానం చేసి, నీ తల్లినీ, తోబుట్టువులనూ చేరుకో," అన్నారు.

వాళ్ళు భీముడి చేత గంగలో స్నానం చేయించి, కట్టుకోవటానికి పట్టుబట్టలిచ్చి, అనేక ఓషధులు చేర్చి తయారుచేసిన పరమాన్నం పెట్టి, అనేక నగలతో అందంగా అలంకరించారు. తరవాత ఒక నాగుడు

భీముణ్ణి తన భుజాల మీద ప్రమాణకోటి స్థలంలో వున్న ఒక వనానికి మోసుకువచ్చాడు. భీముడు తనను సాగనంప వచ్చిన నాగుల వద్ద ఆప్యాయంతో సెలవు పుచ్చుకుని, హస్తినాపురం చేరి, తల్లికీ, అన్నకూ నమస్కరించి, తమ్ముళ్ళను అనందంగా కౌగిలించుకున్నాడు.

అతని రాకతో అందరి విచారమూ తొలగి పోయింది.

భీముడు తల్లితో తనను దుర్యోధనుడు చంపాలని విషాహారం పెట్టటమూ, కాళ్ళు చేతులు కట్టి నదిలోకి తోయ్యటమూ, నాగలోకంలో తన అనుభవాలూ అన్నీ వివరంగా చెప్పాడు. దుర్యోధనుడి దుర్మార్గం తలుచుకుని ఆమె బాధగా నిట్టూర్చింది. అయినా తన కొడుకు క్షేమంగా తిరిగి వచ్చినందుకు ఎంతో సంతోషించింది.

కౌరవ పాండవ కుమారులు కృపాచార్యుల వద్ద విలువిద్య నేర్చుకునేటట్టు భీష్ముడు ఏర్పాటుచేశాడు. కుర్రవాళ్ళు కొంతకాలం కృపాచార్యుల వద్ద శిక్షణ పొందిన పిమ్మట భీష్ముడు వారికి గురువుగా, హస్తినాపురానికి వచ్చిన ద్రోణాచార్యుణ్ణి ఏర్పాటుచేశాడు.

■ ద్రోణుడు భరద్వాజుడనే ఋషికి కొడుకు. అతను పెరిగి పెద్దవాడై వేద వేదాంగాలను పూర్తిగా చదివి, అస్త్రవిద్యలు నేర్చుకోవటానికి అగ్నివేళుడనే గురువువద్ద శిష్యుడుగా చేరి, అగ్నేయాది అస్త్రాలను సంపాదించాడు.

అగ్నివేళుడి వద్దనే మరొక శిష్యుడు కూడా వుండేవాడు. అతను పాంచాల రాజైన వృషతుడి కొడుకు, ద్రుపదుడనేవాడు. ఇద్దరూ ఒక గురువు దగ్గర శిష్యులు కావటంచేత ఇద్దరికీ మంచి స్నేహం కుదిరింది.

కొంత కాలానికి పాంచాల రాజైన వృషతుడు చనిపోగా, ద్రుపదుడు పాంచాల దేశానికి రాజ్యాభిషేకం చేసుకున్నాడు. ద్రోణుడి తండ్రి అయిన భరద్వాజుడు కూడా పోయాడు. తరవాత ద్రోణుడు కృపాచార్యుడి చెల్లెలయిన కృపి అనే ఆమెను పెళ్ళాడాడు. వారిద్దరికీ అశ్వత్థామ అనే కొడుకు కలిగాడు.

ద్రోణుడు సంసారం ఈదే ప్రయత్నంలో సంపాదన మార్గం చూసుకోవలసి వచ్చింది. పరశురాముడు బ్రాహ్మణులకు అడిగినంతగా

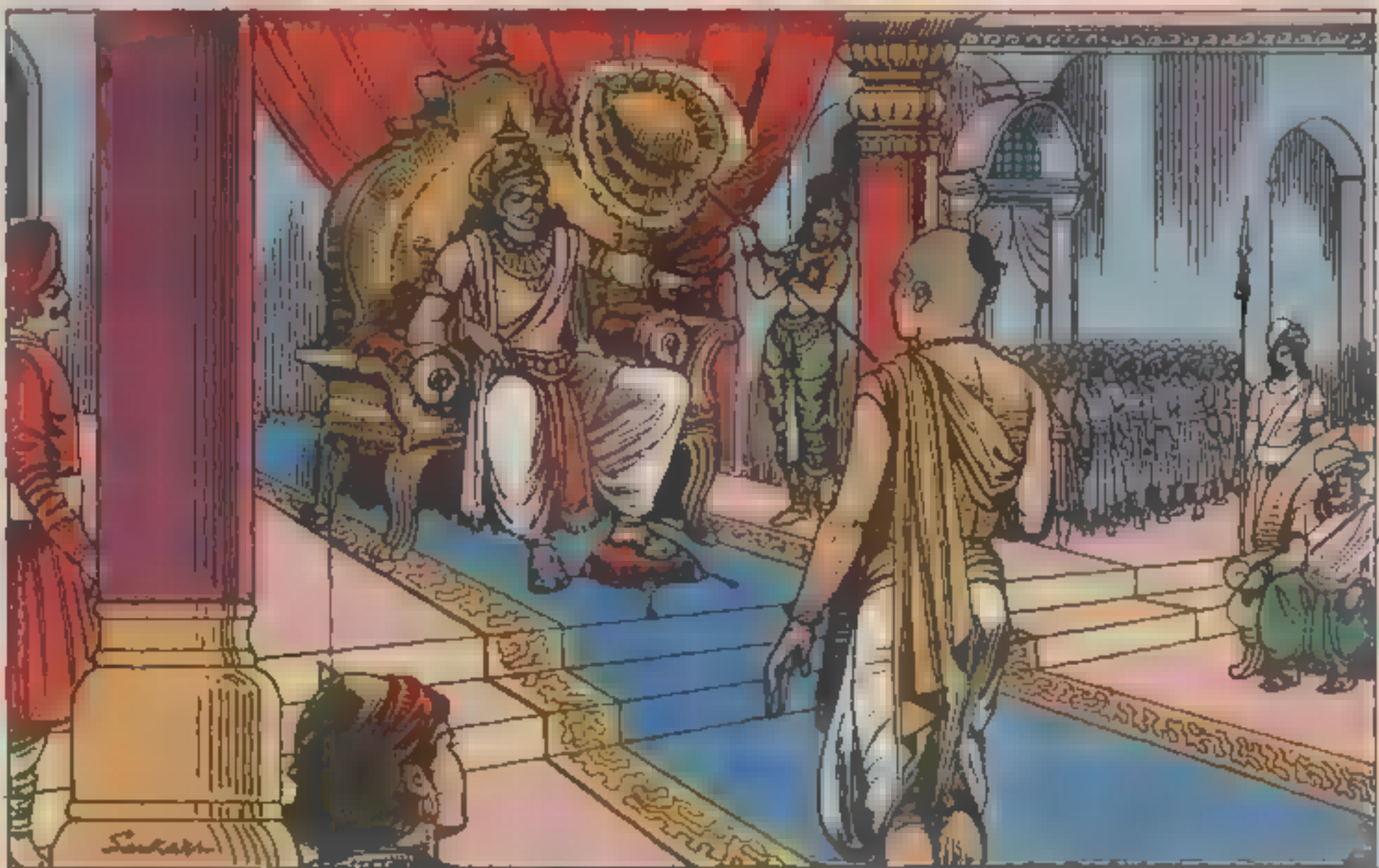
దానాలు చేస్తున్నాడని విని ద్రోణుడు ఆశతో అక్కడికి వెళ్ళాడు.

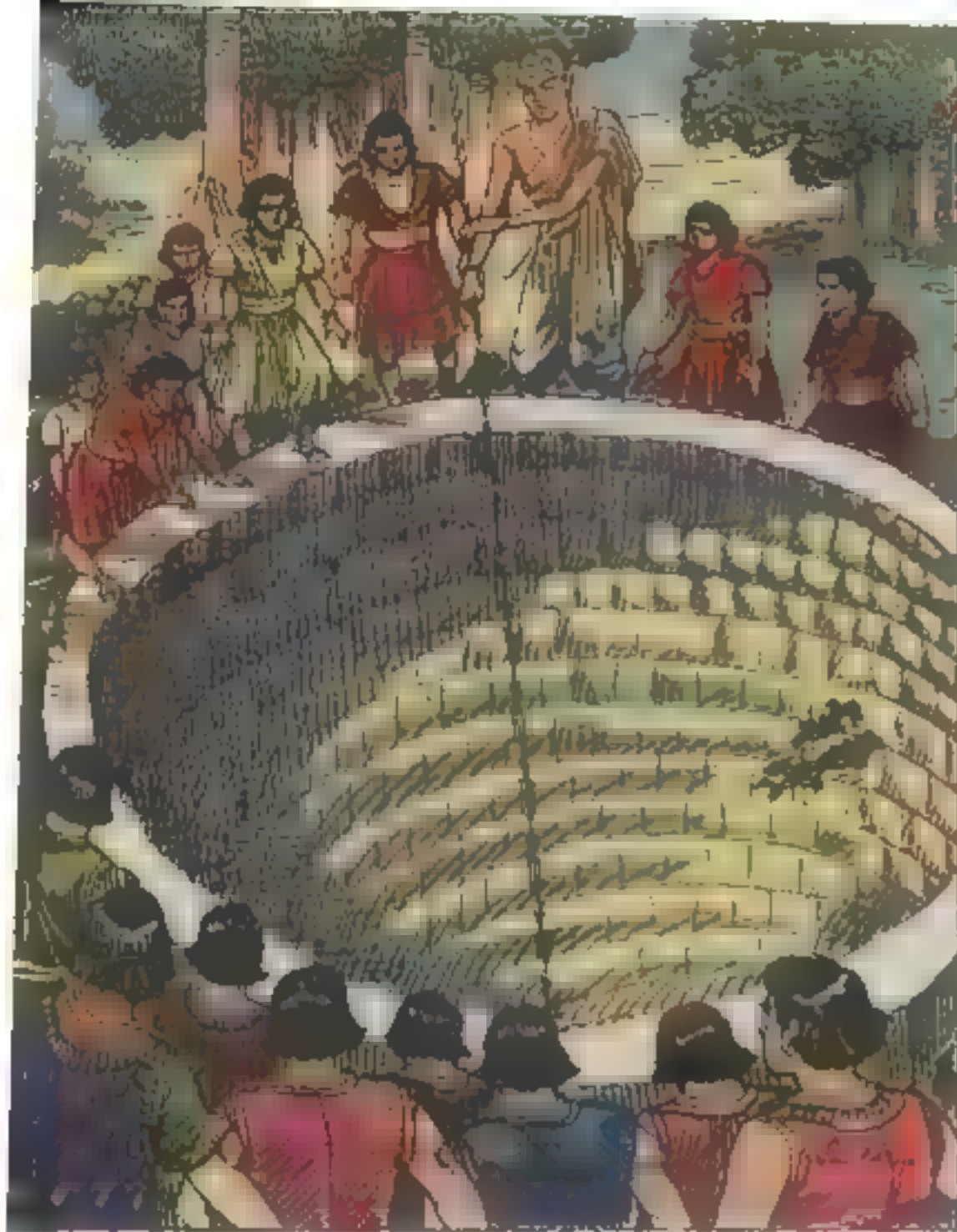
పరశురాముడు ద్రోణుడితో, “నాయనా, నాకున్నదంతా బ్రాహ్మణులకు దానంగా ఇచ్చే శాను. భూమి అంతా కశ్యపుడికిచ్చాను. ఇక నావద్ద అస్త్రాలు తప్ప మరేమీ లేవు,” అన్నాడు.

“ఆ అస్త్రాలనే నాకు దయచేయించండి,” అన్నాడు ద్రోణుడు.

పరశురాముడు ద్రోణుడికి తనవద్ద ఉన్న అస్త్రాలన్నీ ఇచ్చేస్తూ, వాటిని ఎలా ప్రయోగించాలో, ఎలా ఉపసంహరించాలో శాస్త్రోక్తంగా చెప్పాడు.

తరవాత ద్రోణుడు, తన పూర్వ స్నేహితుడైన ద్రుపదుడు తనకు సహాయపడతాడనే

ఉద్దేశ్యంతో, అతని వద్దకు వెళ్ళాడు. రాజ య్యాక ద్రుపదుడికి కళ్ళు నెత్తికొచ్చాయి. అతను ద్రోణుణ్ణి చూసి హేళనగా నవ్వి, “నువ్వెవరో నే నెరగను. వెళ్ళు, వెళ్ళు,” అన్నాడు.

అవమానం పొందిన ద్రోణుడు హస్తినా పురానికి తిరిగి వచ్చి, తన బావమరిది చాటున అజ్ఞాతంగా ఉంటూ వచ్చాడు. ఇలా ఉండగా ఒకనాడు కౌరవ కుమారులు నగరం వెలుపల బంతి ఆడుతూండగా బంతి ఒక బావిలో పడింది. దానిని పైకి తీయటం వారికి సాధ్యం కాలేదు. ఆ సమయంలో ద్రోణుడు వాహ్యశికి అటుగా వచ్చాడు. కుర్రవాళ్ళు అతని చుట్టూ మూగి, ఎలాగైనా

బావిలో బంతిని పైకి తీసి పెట్టమని బతి మాలారు.

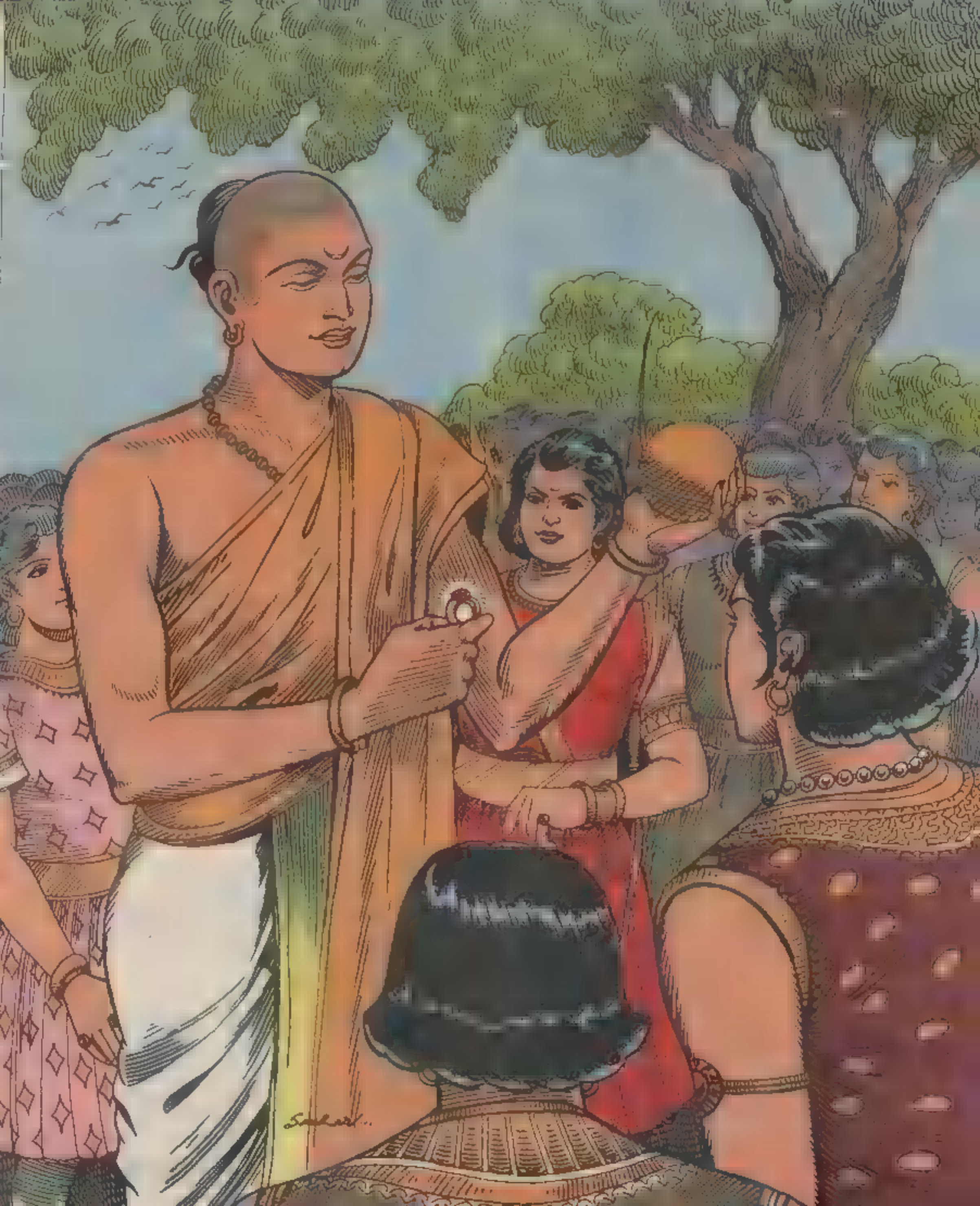
“అబ్బాయిలూ, మీరందరూ భరత వంశం కురాలు, అందులోనూ కృపాచార్యుడి శిష్యులు; బావిలో నుంచి బంతిని తీయలేక పోతున్నారా? ఈ నా ఉంగరాన్ని బావిలో వేసి, దాన్నీ, మీ బంతినీ కూడా తీస్తాను, చూసుకోండి,” అంటూ ద్రోణుడు బావిలోకి తొంగి చూస్తూ చిరునవ్వు నవ్వి తన ఉంగరాన్ని బావిలో వేశాడు.

ధర్మరాజు ద్రోణుడితో, “ముసలిబ్రాహ్మణా, ఈ పని చేశావంటే కృపాచార్యులుగారు నీకు యావజ్జీవం భోజనం ఏర్పాటు చేస్తాడు,” అన్నాడు.

“చూస్తూ ఉండండి,” అంటూ ద్రోణుడు ధనుర్బాణాలు తీసుకుని, ఒక బాణాన్ని బంతిలో ఇరుక్కునేటట్టు కొట్టాడు; తరవాత వరసగా బాణానికి బాణం తగులుకునే టట్టు చేసి, ■ బాణాల తాడుతో బంతిని పైకి తీశాడు. పిల్లలందరూ అశ్చర్యపోయి, “ఉంగరాన్ని కూడా తీయ్,” అన్నారు ఉత్సాహంగా.

ద్రోణుడొక బాణాన్ని మంత్రించి కొట్టి ఉంగరాన్ని తగులుకునేటట్టు చేశాడు. తరవాత, బంతిని లాగినట్టే ఉంగరాన్ని కూడా పైకి లాగాడు.

పిల్లలందరూ ఈ అద్భుతం చూసి దిగ్భ్రమ చెంది, ఒక్కసారిగా ఆయనకు నమస్కారాలు

చేసి, “స్వామీ, ఇటువంటి శక్తి మేమెక్కడా చూడలేదు. మీరెవరు? మావల్ల మీకేం ఉపకారం కావాలి?” అని అడిగారు.

“మీరు పిల్లలు. నా గొడవ మీకెందుకు? ఈ సంగతి మీ తాతగారైన భీష్ముడికి చెప్పండి. నా సంగతి ఆయనే విచారిస్తాడు,” అన్నాడు ద్రోణుడు.

పిల్లల ద్వారా భీష్ముడు సంగతంతా తెలుసుకుని, ద్రోణుణ్ణి సాదరంగా నగరానికి ఆహ్వానించి, “మీరు హస్తినాపురానికి రావటానికి కారణమేమిటి?” అని అడిగాడు.

ద్రోణుడు తన పుట్టుపూర్వోత్తరాలు చెప్పి, “మా తండ్రి నన్ను కృపాచార్యుడి చెల్లెలిని పెళ్ళాడమని ఆదేశించి చనిపోయాడు. నే

నలాగే చేసి అశ్వత్థామను కన్నాను. తన తోటివాళ్ళు ఆవుపాలు తాగుతుంటే నా కొడుకు తనకు కూడా ఆవు పాలు కావాలని ఏడ్చాడు. ఆవును సంపాదించటం నాకు సాధ్యం కాక, నీటిలో పెండి కలిపి, అవే ఆవుపాలని ఇస్తే, నా కొడుకు సంతోషంతో తాగుతూ వచ్చాడు. మా ఆశ్రమంలో వాళ్ళు నా బీద స్థితిని చూసి నిందించారు. నాకు అప్పుడు నా సహపాఠి అయిన ద్రుపదుడు గుర్తు వచ్చాడు. చిన్న తనంలో అతను తనకు రాజ్యం వస్తే దాన్ని నాకిస్తాననేవాడు. అతని సహాయం ఆశించి పాంచాలదేశం వెళ్ళి, అతనికి మా పాత స్నేహం గుర్తుచేశాను. అప్పుడు రాజ్యమదాంధుడై అతను, రాజైన తనకూ, పేద బ్రాహ్మడినైన నాకూ స్నేహమేమిటన్నాడు; నన్ను ఎరగనే ఎరగనన్నాడు; కావలిస్తే ఒక పూట భోజనం పెడతానన్నాడు. నాకు మండిపోయింది. భార్యనూ, కొడుకునూ వెంటబెట్టుకుని ఈ కురు దేశం వచ్చాను. మీరు పిలవనంపగా ఇటు వచ్చాను. ఏమిటి తమ ఆజ్ఞ?” అన్నాడు.

“మీరు కురుదేశం రావటం మా పిల్లల సుకృతం. మీకు కావలసిన సుఖాలన్నీ అమర్చుతాను. మిమ్మల్నే రాజుగా భావించి, మీ ఆజ్ఞలు శిరసా వహిస్తాము,” అని భీష్ముడు కొద్ది రోజుల అనంతరం ఒకనాడు కౌరవ, పాండవ కుమారులందరినీ ద్రోణుడికి విద్య నేర్పమని శిష్యులుగా సమర్పించాడు.

ద్రోణుడు కుర్రవాళ్ళనందరినీ చేర్చి,
“మీకు నేను విలువిద్య చెప్పటం పూర్తి
అయినాక నా పని ఒకటి చేసి పెట్టవలసి
ఉంటుంది,” అన్నాడు.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. అర్జునుడు మాత్రం,
“గురుదేవా, మీరేం చెప్పినా చేస్తాను,”
అన్నాడు.

ద్రోణుడికి చాలా ఆనందమయింది.
ఆయన అర్జునుణ్ణి కౌగిలించుకుని, చాలా
సార్లు ముద్దాడాడు.

ద్రోణుడి దగ్గర దృతరాష్ట్రుడి కొడుకులూ,
పాండురాజు కొడుకులూ మాత్రమే గాక,
హస్తినాపురానికి వచ్చి ఉన్న యాదవ కుమా
రులు కూడా శిష్యులుగా చేరి విలువిద్య
నేర్చుకున్నారు.

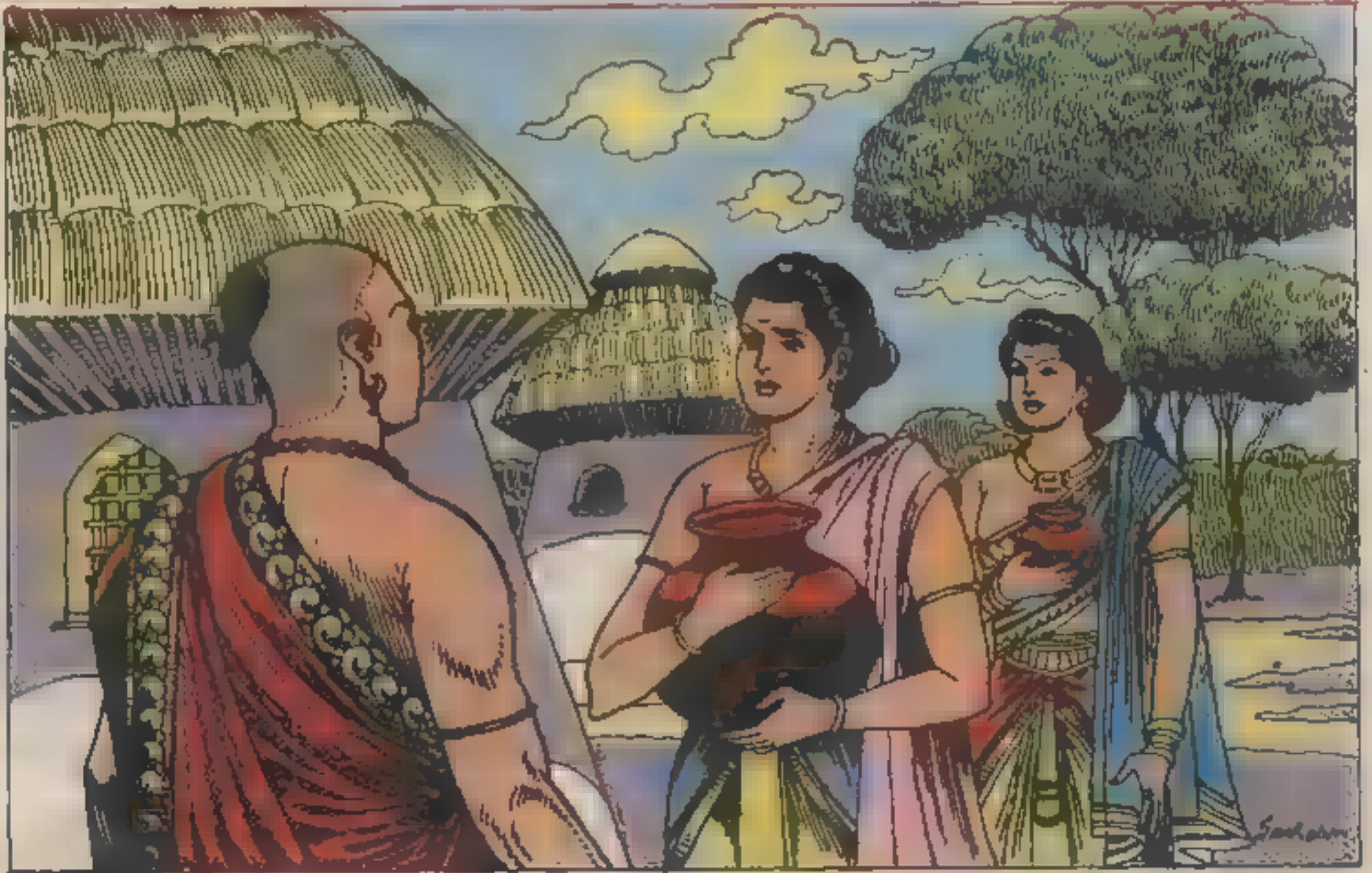
నూతుడి ఇంట పెరిగిన కర్ణుడు కూడా
ద్రోణ శిష్యుడయ్యాడు.

అప్పటి నుంచి కూడా కర్ణుడికి దుర్యోధను
దంటే అభిమానం; అవకాశం దొరికినప్పు
డల్లా పాండవులను హేళన చేసేవాడు, అవ
మానించేవాడు.

ద్రోణుడు చెప్పిన విధంగా అస్త్రప్రయోగా
లను సామర్థ్యంతో చేస్తూ వచ్చినవాడు ఒక్క
అర్జునుడే.

అందుచేత ద్రోణుడు, అర్జునుడు తనంత
వాడు కాగలడని అనుకుంటూ ఉండే
వాడు.

ద్రోణుడు అప్పుడప్పుడు ఒక పని చేసే
వాడు. శిష్యులందరికీ చెంబులిచ్చి నీరు
తెమ్మనేవాడు; తన కొడుకైన అశ్వత్థామకు

పెద్ద మూతిగల చెంబు ఇచ్చి, మిగిలిన శిష్యులందరికీ చిన్న మూతిగల చెంబులిచ్చే వాడు; నీళ్ళతో ముందు వచ్చిన వారికి ప్రత్యేకమైన అనేక అస్త్ర రహస్యాలు చెబు తూండేవాడు.

పెద్ద మూతిగల చెంబు తీసుకున్న అశ్వత్థామ తన చెంబును శీఘ్రంగా నించుకుని ముందు వచ్చేవాడు. అర్జునుడు ఈ సంగతి గ్రహించి, తన చెంబు మూతి చిన్నదైనా, వారుణాస్త్ర ప్రభావంతో దాన్ని శీఘ్రంగా నించుకుని, అశ్వత్థామతో పాటే ద్రోణుడి దగ్గరికి తిరిగి వచ్చి, అశ్వత్థామ నేర్చుకున్న రహస్య అస్త్ర విద్యలన్నీ తాను కూడా నేర్చు కునేవాడు.

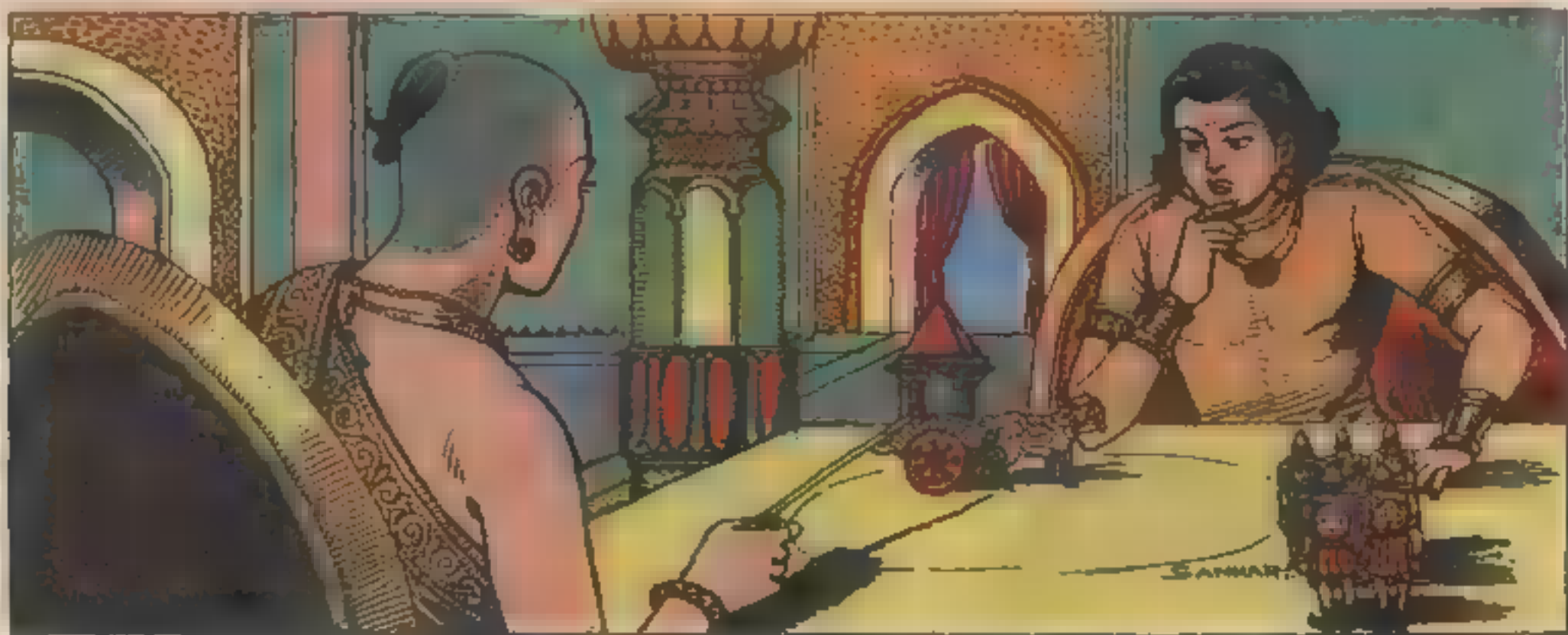
ఈ కారణంగా అశ్వత్థామకు అర్జునుడంటే మనసులో బయటకు చెప్పరానంత అసూయ ఉండేది.

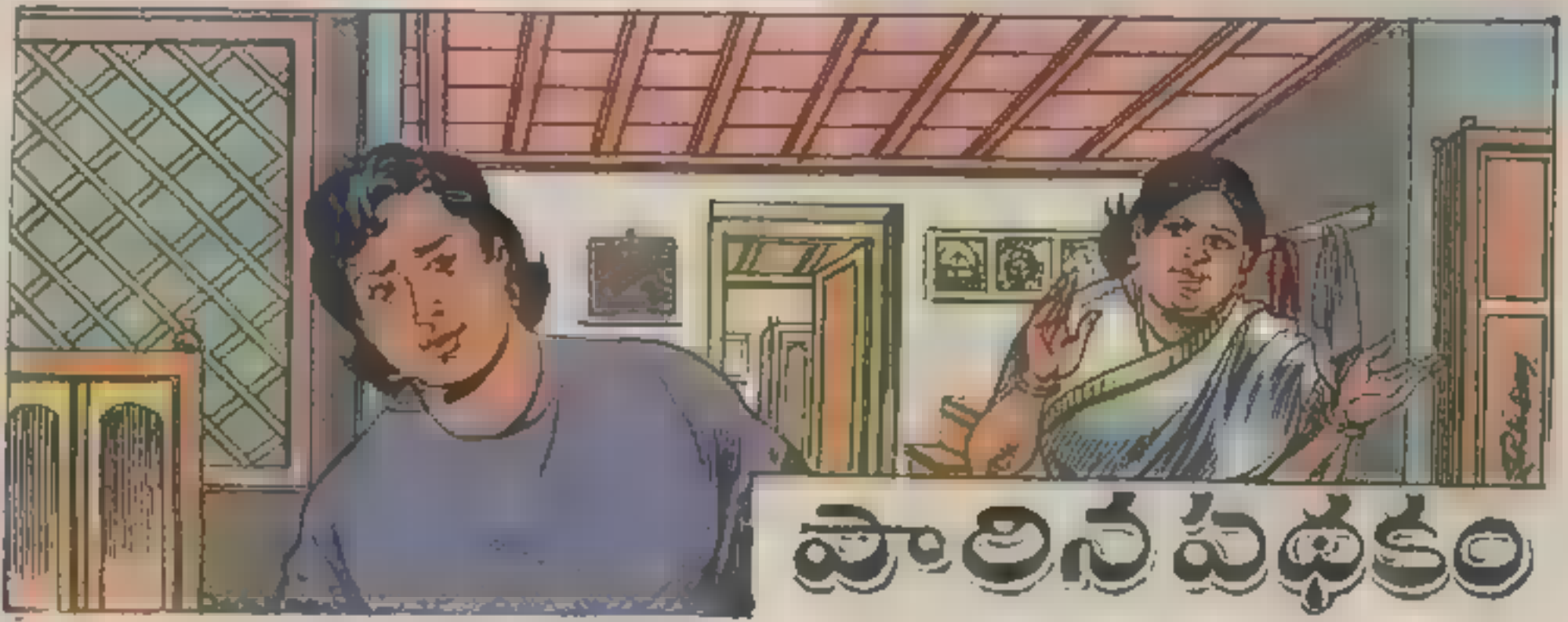
ద్రోణుడి ఇంట ఒక రాత్రి శిష్యులంతా కూర్చుని భోజనం చేస్తూండగా ఉన్నట్టుండి బలంగా గాలికొట్టి దీపం ఆరిపోయింది. అందువల్ల భోజనం చెయ్యటానికేమీ ఇబ్బంది

కలగకపోవటం గ్రహించి, అర్జునుడు, "అభ్యాసంవల్ల గదా చీకటిలో కూడా అన్నం తిన గలుగుతున్నాను. మరి చీకటిలోనే విలు విద్య ఎందుకు అభ్యసించగూడదు?" అను కుని, ■ రోజు నుంచి అలా చెయ్యనారంభిం చాడు.

ఒక రాత్రి ద్రోణుడికి ధనుష్టంకారం విని నిద్రాభంగమయింది. ఆయన లేచి వచ్చి, అర్జునుడు చీకట్లో విలువిద్యాభ్యాసం చేస్తూ ఉండటం గమనించి, పరమానందంతో కౌగిలించుకుని, "నాయనా, నీతో సమానమైన విలుకాడు మరొకడు లేడని పించేలాగా నిన్ను తయారు చేస్తాను," అన్నాడు.

అన్న విధంగానే ఆయన అర్జునుడికి దొమ్మి యుద్ధం ఎలా చేయాలో, రథాల మధ్యా, ఏనుగుల మధ్యా, గుర్రాల మధ్యా, నేలపై నిలబడి ఎలా యుద్ధం చెయ్యాలో; బాణాలతోనే కాకుండా గదలూ, మొదలైన వాటితో యుద్ధం ఎలా చెయ్యాలో, వాటిలోని రహస్యాలన్నిటితో సహా నేర్పాడు.

పాఠిన పథకం

గౌరీపురంలో వుండే సూరమ్మకు గయ్యాళి తనమూ, ధనాశ ఒక పాలు ఎక్కువగానూ, పొదుపరితనమూ, సంపాదించగలిగే నేర్పూ ఒక పాలు తక్కువగానూ వుండేవి. ఆమెకు ఇద్దరు పిల్లలు. వాళ్ళు చిన్నవాళ్ళుగా వుండగానే భర్త పోగా, ఉన్న ఆస్తినేదో కర్పూరంలా కరిగిస్తూ వాళ్ళను పెంచుకొచ్చింది. ఈమధ్యనే కూతురి లక్ష్మికి పెళ్ళి చేసింది. ఇక పెళ్ళికి మిగిలినవాడు కొడుకు గోపాలుడు.

గోపాలుడు బాగా చదువుకుని కచ్చేరీలో మంచి ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఆ ఉద్యోగాన్ని ఎరగా చూపి, ఆడపెళ్ళి వారి నుంచి పెద్దగా కట్టు కానుకలు లాగి, తన పూర్వవైభవాన్ని తిరిగి పొందాలని ఆమె వచ్చిన ప్రతి సంబంధాన్నీ, వారి ఆస్తిపాస్తులు తూకం వేసి తిరగొట్టడం ప్రారంభించింది.

తల్లి సంగతి ఇలా వుండగా, గోపాలుడి ఆశలూ, కోరికలూ అందుకు భిన్నంగా వున్నవి.

తాముంటున్న వీధిలోనే, నాలుగిళ్ళ అవతల వున్న తమ బంధువుల పిల్ల నిర్మలను వివాహమాడాలన్నది అతడి ఆలోచన. నిర్మల చురుకు దనమూ, సహనమూ గల పిల్ల. అయితే, తనకు నిర్మలతో సవ్య మార్గాన వివాహం జరుగుతుందన్న ఆశ మాత్రం అతడికి లేదు. అందుకు, నిర్మల కుటుంబం అర్థికంగా తమ కంటే తక్కువ స్థితిలో వుండడం ఒక కారణమైతే, నిర్మల తండ్రి రామయ్యకూ, తన తల్లికి మధ్య ఏవో కుటుంబాల పాత తగవుల కారణంగా నిపురు కప్పిన నిప్పులాంటి శత్రుత్వం వుండడం మరొక కారణం.

ఈ పరిస్థితుల్లో ఏం చెయ్యాలా అని గోపాలుడు చాలాకాలం మధనపడి, చివరకు ఒకసారి నిర్మలను ఏకాంతంగా కలుసుకుని, తను కోరుకుంటున్నదేమిటో వివరంగా చెప్పి, "మనిషి ఎటువంటిదైనా, ఆమె నా కన్న తల్లి! ఆమెలో మార్పు కోరుకోవడమే గాని

ఏమీ చెయ్యలేని అసహాయ పరిస్థితి నాది. అటు అమ్మను కష్టపెట్టకుండా నేను నుఖ జీవితం గడపాలంటే, నీవంటిదాని సహకారం అవసరం. నీకు కూడా నేనంటే ఇష్టమైన పక్షంలో, మన పెళ్ళికి ఏదో ఒక ఉపాయం నువ్వే ఆలోచించు,” అన్నాడు.

తల్లిలాగా కాకుండా మంచివాడూ, నెమ్మదస్తుడూ అయిన గోపాలుడంటే నిర్మలకు కూడా ఇష్టమే. ఆ ఇష్టాన్ని సూచిస్తూ, సిగ్గుతో తలవంచుకుని కొద్దిసేపు మౌనంగా వూరుకున్న నిర్మల, చివరకు, “ఉపాయాని కేం, ఆలోచించవచ్చుగాని, ఎటుతిరిగీ అత్తయ్యను కాస్త అయినా కష్టపెట్టక తప్పదు,” అన్నది.

దీనికి గోపాలుడు నవ్వి, “ఉన్నది మొండి జబ్బుని తెలిశాక, దాన్ని పూర్తిగా తీపి మందులతోనే తగ్గించమని పట్టుబట్టే మూర్ఖుణ్ణి కాదు, నిర్మలా!” అన్నాడు.

గోపాలుడికి తనమీద వున్న అభిమానానికి, నమ్మకానికి కృతజ్ఞతగా చూసిన నిర్మల, “అయితే సరే! సాధ్యమైనంత త్వరలో ఏదో ఒక ఉపాయం ఆలోచించి, నీకు చెబుతాను,” అన్నది.

■ తర్వాత రెండు మూడు రోజుల్లోనే తండ్రి సహకారంతో నిర్మల ఒక పథకం రూపొందించడమూ, గోపాలుడు దానికి అంగీకరించడమూ జరిగాయి.

ఆరోజు నుంచి వారం గడవకుండా, ఒక విచిత్రం జరిగింది.

ఒకనాటి తెల్లవారు ఝామున, ఇంటి ముంగిట కళ్యాపి చల్లదానికి నిర్మల వచ్చే సరికి, వాకిట్లో ఒక వృద్ధ సాధువు సొమ్మసిల్లి పడిపోయి కనిపించాడు. నిర్మల చప్పున తండ్రిని పిలిచి, సాధువును లోపలకు చేర్చి ఉపచారాలు చేసింది.

కొద్దిసేపట్లోనే తేరుకున్న సాధువు, మరి రెండు రోజుల్లో బాగా కోలుకున్నాడు. క్రమంగా అతణ్ణి గురించిన వివరాలు తెలియ వచ్చాయి.

సాధువు పేరు కరుణానందుడు. అతడి వయసు నూట ఇరవై సంవత్సరాలు. గత నూట పది సంవత్సరాలుగా హిమాలయ

పర్వత సానువుల్లో ఏకాంత జీవనం సాగిస్తూ, అనేక మహిమలు గడించాడు. మరొక రెండు సంవత్సరాల్లో నిర్వాణం చెందనున్నాడు. గురువు ఆదేశానుసారం, తాను నిర్వాణం చెందేలోగా, జనావాసాలన్నీ కాలి నడకన తిరిగి, తన మహిమలన్నీ మంచి వాళ్ళకూ, కరుణాహృదయులకూ ధారపోస్తున్నాడు. అలా తిరుగుతూనే ప్రయాణభారం, వృద్ధాప్యం వల్ల నిర్మల ఇంటి ముంగిట్లో సొమ్మసిల్లి పడిపోయాడు.

ఈ వివరాలన్నీ ఇరవై నాలుగు గంటల్లో ఊరంతా తెలిసిపోయాయి. ఊరి వాళ్ళలో కొందరు పూలూ, వళ్ళూ తీసుకువెళ్ళి కరుణానందుడి దర్శనం చేసుకురాసాగారు. ఒకరిద్దరు మంచివాళ్ళకు మాత్రం, ఆయనతో సన్నిహితంగా మాట్లాడే అవకాశం లభించింది. అటువంటి వారిలో సూరమ్మ ఇంటి కెదురుగా వుంటున్న గంగాధరం ఒకడు. గంగాధరాన్ని కరుణించిన సాధువు, అతడికి ఏదో మహిమ కూడా ప్రసాదిస్తానని చెప్పాడు.

ఈ సంగతంతా సూరమ్మకు తెలిసింది. మొదట రామయ్య ఇంటికి వెళ్ళడానికి సందేహించిన సూరమ్మ, చివరికి ఒకసారి వెళ్ళి సాధువు దర్శనం చేసుకుని, అతడిని తన ఇంటికి ఆహ్వానించి సేవలు చేసి, ఏదైనా మహిమలు సంపాదించాలనే నిర్ణయానికి వచ్చింది.

తీరా అనుకున్న రోజున సూరమ్మ వెళ్ళే సరికి సాధువు దర్శనం వెంటనే దొరకలేదు. అతడు రోపల దీక్షలో కూర్చుని, నిర్మలకు ఏదో మంత్రాన్ని ఉపదేశిస్తున్నాడు! ఆమె తండ్రి రామయ్య మాటల వల్ల, సూరమ్మకు తెలిసినదేమంటే — సాధువు, నిర్మలకు మహాలక్ష్మీ మంత్రం ఉపదేశిస్తున్నాడు. సంవత్సరానికి ఒకసారి వచ్చే మూలా నక్షత్ర యుక్త పౌర్ణమీ శుక్రవారం నాడు, ఆ మంత్రాన్ని ఎనిమిది సార్లు జపిస్తే, ఇంట్లోని ప్రతి మూలలోనూ నూట ఎనిమిది చొప్పున బంగారు నాణాలు ప్రత్యక్షమవుతాయి!

ఇది వింటూనే సూరమ్మకు, నిర్మలను తన కోడలుగా చేసుకోవాలన్న ఆశ కలిగింది.

ఇంతలో లోపలి తతంగం అంతా ముగిసి నట్టు తెలియవచ్చింది. సూరమ్మ లోపలికి పోయి, సాధువుకు సాష్టాంగ ప్రణామం చేసి, అతణ్ణి తన ఇంటికి రావలసిందిగా ప్రార్థించింది.

సాధువు మందహాసం చేస్తూ, “ఇప్పుడు వీలు కాదు, తల్లీ! ఏ చోటా వారం రోజులకు మించి వుండరాదని గురువాజ్ఞ. మరొక ఆరు నెలల్లో — అంటే రాబోయే శ్రావణ మాసంలో నిర్మల తొలిసారిగా మహాలక్ష్మీ మంత్రం జపించబోతున్నది. ఉపదేశించిన గురువుగా నన్ను, ఆరోజున ఇక్కడికి వచ్చి, నా అధ్వర్యంలో పూజ జరిపించమని పట్టు బడుతున్నది. అప్పుడు నీ ఇంటికి కూడా

వస్తాను,” అన్నాడు. సూరమ్మ, సాధువుకు వినయంగా నమస్కరించి, “మీ ఇష్టం. స్వామీ! కాకపోతే మరొక చిన్న కోరిక,” అన్నది.

“ఏమిటో చెప్పు!” అన్నాడు సాధువు.

“మీ అభిమానానికి పాత్రురాలైన నిర్మల అంటే, నాకు దాని చిన్నతనం నుంచి అభిమానం, స్వామీ! ఎంతోకాలంగా దాన్ని నా కోడలిని చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను. కానీ దాని తండ్రికి నేనంటే విసరంత గౌరవం కూడా లేదు,” అన్నది సూరమ్మ.

సూరమ్మ మాటలు వింటూనే సాధువు కరుణానందుడు కళ్ళు మూసుకుని, కొద్ది సేపు తర్వాత తెరిచి, “నీకున్న ఒక్కగానొక్క కొడుకు గోపాలుడు! వాడు కచ్చేరీ ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు, అవునా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అవును, స్వామీ!” అంటూ సూరమ్మ ఆనందంగా జవాబిచ్చింది.

సాధువు బయట ఎవరితోనో మాట్లాడుతున్న రామయ్యను పిలిపించి, “రామయ్యా! ఈ సూరమ్మ కొడుకు చాలా ఉత్తముడు. నీ కూతురు నిర్మలకు తగినవాడు,” అన్నాడు.

రామయ్య చేతులు జోడిస్తూ, “తమ ఆజ్ఞ, స్వామీ,” అన్నాడు.

ఆ తర్వాత నెల తిరక్కుండానే రామయ్య, నిర్మలకూ, గోపాలుడికి వివాహం జరిపించాడు. వివాహం అయిన వెంటనే కాపురానికి

వచ్చిన నిర్మల కూలీల చేత పాడుపడినట్టున్న పెద్ద పెరడును బాగు చేయించి, రకరకాల కూరగాయ మొక్కలు నాటింది. ఆ పెరట్లోనే ఒక మూలగా పాకవేయించి, అందులో రెండు గేదెల్ని కొనితెచ్చిపెట్టి పాల వ్యాపారం ప్రారంభించింది.

ఈవిధంగా నాలుగునెలలు గడిచేసరికి, కూరగాయలూ, పాలూ తిమ్మగా వచ్చిన లాభాలతో, సూరమ్మ అక్కడా ఇక్కడా చేసిన అప్పులు తీర్చి కొంత డబ్బు వేసుక వేసింది.

తన కోడలు ఏ మంత్రం జపించకుండానే డబ్బు సంపాదిస్తున్నదని సూరమ్మ సంతోషించినా, రాబోయే శ్రావణమాసంలో మహాలక్ష్మి మంత్రం జపించి, అమె కూడ బెట్టబోయే బంగారు నాణాల కోసం ఆత్మ తగా ఎదురుచూడసాగింది.

కొన్నాళ్ళకు శ్రావణమాసం వచ్చింది. ఒకనాటి ఉదయాన రామయ్య, గంగాధరం వెంటరాగా సాధువు కరుణానందుడు వచ్చాడు. తనను చూడగానే పొంగిపోతూ అతిథి మర్యాదలకు పూనుకున్న సూరమ్మతో సాధువు, “ఏం, సూరమ్మా! ఇల్లు కళకళలాడుతున్నది. నీ కోడలు మంత్రం జపించకుండానే, నీ ఇంటికి మహాలక్ష్మి వచ్చిందన్న మాట!” అంటూ తను పెట్టుకున్న నకిలీ గడ్డమూ, జడలూ తీసి పక్కన పెట్టాడు.

సూరమ్మ నిర్వాంతపోతూ చూసి, “ఏమిటి మోసం?” అంటూ కోపంగా మరేదో అన

బోయింది. కాని, కరుణానందుడిగా వేషం వేసుకు వచ్చిన వృద్ధుడు, అమెను వారిస్తూ, “నన్ను నానా మాటలూ అనబోయే ముందు, నే నెవరో గుర్తుపట్టగలవేమో ఒకసారి పరీక్షగా చూడు, సూరమ్మా!” అన్నాడు.

ఆ మాటకు అతణ్ణి పరీక్షగా చూసిన సూరమ్మ, అతణ్ణి గుర్తుపట్టి, తడబడుతూ, “మీరా!” అంటూ తల వంచుకున్నది.

అప్పుడు వృద్ధుడు శాంతంగా, “గుర్తు పట్టావు గదా!” అని, అక్కడే వున్న గోపాలుడికేసి తిరిగి, “నాయనా! నేను మీ నాన్నకు స్వయానా పినతండ్రిని. మీ అమ్మకు పిన మామగారిని. నాకు అప్పట్లో ఊళ్ళు తిరిగి నాటకాలు వేసే అలవాటుండేది. అది

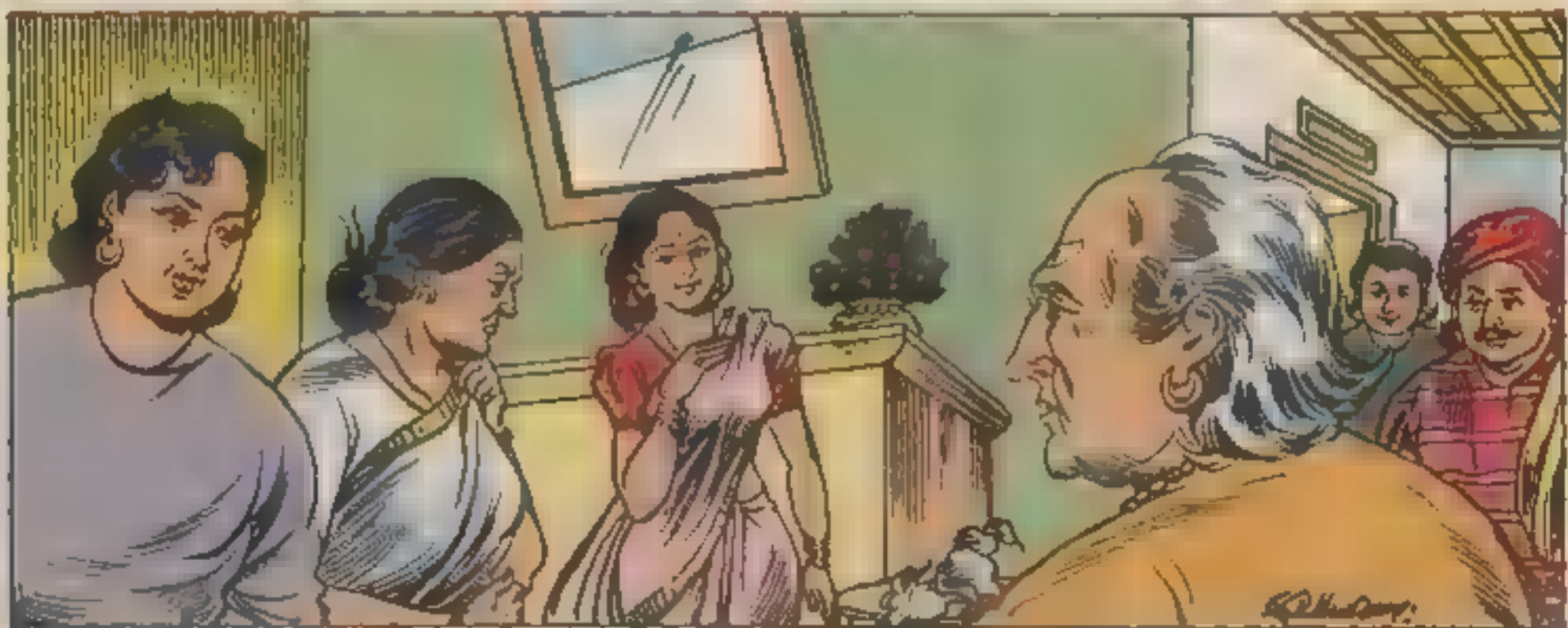
మా అన్నయ్యకు అంటే మీ తాతకు ఇష్టం వుండేది కాదు. నా అభిరుచిని వదులుకోలేక, నేను మరొక ఊరు వెళ్ళిపోయాను. వృద్ధులైన అత్త మామల్ని, మీ అమ్మ నానా బాధలూ పెట్టి కట్టుబట్టలతో వీధిలోకి తరిమేసింది. ఆ తర్వాత వాళ్ళ జీవితం కడదాకా నా దగ్గర సుఖంగా గడిచినా, వాళ్ళు మాత్రం చివరి క్షణం వరకూ కొడుకు కోసం బాధపడుతూనే వున్నారు,” అంటూ ఆగి సూరమ్మను, “ఏం తల్లీ! నేను చెప్పిన దాంట్లో అబద్ధం పాలు ఏమీ లేదుగదా?” అని ప్రశ్నించాడు.

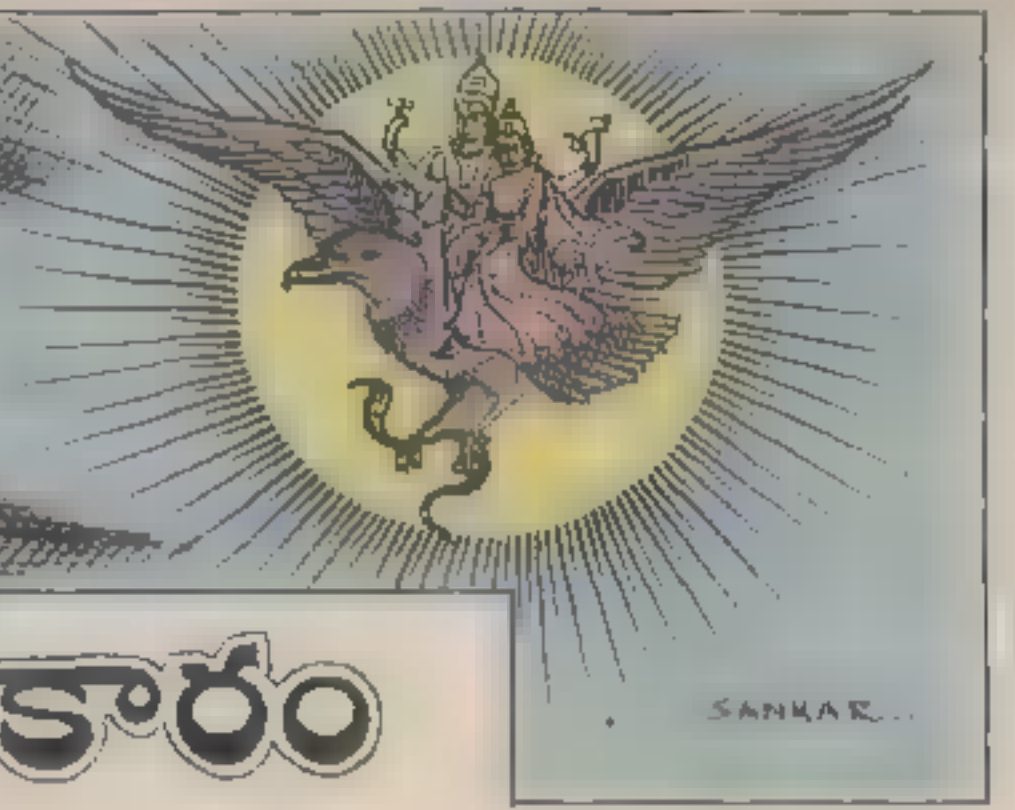
సూరమ్మ వెలవెలపోతూ, తల వక్కుకు తిప్పుకున్నది. వృద్ధుడు ఒక్క క్షణం ఆగి, గోపాలుడితో, “ఇదంతా ఈ రామయ్యకూ, గంగాధరానికి తెలుసు. నువ్వు నిర్మలను చేసుకోవడానికి నిశ్చయించుకున్న తర్వాత, నిర్మల రూపొందించిన పథకంలో, సాధువు పాత్రకు రామయ్య, గంగాధరం నన్ను ఒప్పించారు. ఆపైన జరిగినదంతా నీకు తెలిసిందే! ఇక మీ అమ్మకు చెప్పవలసిందే మిగిలింది,” అంటూ సూరమ్మ వైపు తిరిగి,

“అత్త మామలను కాల్చుకుతిన్న నీ వంటి దానికి, నిర్మలలాంటి కోడల్ని తీసుకు వచ్చి, నీ కొడుకు నిన్ను చాలా అదృష్టవంతురాలిని చేశాడు. నిర్మల గుణ గణాలు నీకు తెలియడం కోసమే, ఈ ఆరు నెలల గడువు ఇచ్చాను. ఇప్పటికైనా అర్థం చేసుకుని సవ్యంగా ప్రవర్తించావా సరే సరి, లేదా నిర్మల కూడా ఒక్కనాటి సూరమ్మలా ప్రవర్తిస్తుంది!” అన్నాడు.

ఆసరికి పరిస్థితి అంతా పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్న సూరమ్మ బొటా బొటా కన్నీళ్ళు కారుస్తూ, “మామయ్యా! నాతప్పు నాకు తెలిసింది. మీరు చెప్పినట్టు నిర్మల నా కోడల వటం నిజంగా నా అదృష్టం. ఈ ఆరు నెలల్లోనే మా ఇంటి పరిస్థితులు పూర్తిగా మార్చేసిన నా కోడలు, అన్నివిధాలా ఈ ఇంటి మహాలక్ష్మీ!” అన్నది.

సూరమ్మలో వచ్చిన మంచి మార్పుకు, సాధువు వేషంలో వున్న ఆమె పినమామతో పాటు అక్కడ ఉన్నవారందరూ చాలా సంతోషించారు.

అహంకారం

చాలాకాలం కిందట కుముదుడనే మహర్షి విష్ణువునుగూర్చి ఘోరతపస్సు చేశాడు. కొంత కాలానికి విష్ణువు లక్ష్మీనమేతుడై ఆయనకు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, చేతులు జోడించి నిలబడిన కుముదుడిని ఏమి వరం కావాలో కోరుకోమన్నాడు మహా విష్ణువు.

ఏ కోరికలూ లేకుండా, కేవలం విష్ణు దర్శనం కోసమే కుముదుడు తపస్సు ప్రారంభించాడు. అలాంటి స్థితిలో విష్ణువు వరం కోరుకోమనేసరికి అతడు తికమకపడ్డాడు.

లక్ష్మీదేవి కుముదుడి మనస్థితిని గ్రహించి నదై, “వత్సా, నీ భక్తికి మెచ్చాము. అనాలోచితంగా ఇప్పుడే ఏదో వరము కోరుకోనవసరం లేదు. మేము మళ్ళీ మానం రోజుల్లో నీకు దర్శనం ఇస్తాము. ఈ గడువులో బాగా ఆలోచించి నీకు కావలసిన వరం ఏదో కోరుకోవచ్చు!” అన్నది.

లక్ష్మీదేవి మాటలతో కుముదుడు స్థిరచిత్తుడయ్యాడు. మరుక్షణంలోనే మహావిష్ణువు లక్ష్మీనమేతంగా అదృశ్యుడయ్యాడు.

కుముదుడు తన తపస్సు ఫలించిందిగాదా అని మహదానందం పొందాడు. తరవాత తన ఆశ్రమానికి తిరిగివచ్చి శిష్యులకు ఈ శుభవార్త తెలిపాడు.

గురువుగారి అమోఘ తపశ్శక్తికి శిష్యులంతా అబ్బురపడ్డారు. సాక్షాత్తు అ మహావిష్ణువే ప్రత్యక్షమై వరం కోరుకోమన్నా కోరుకోని ఆయన త్యాగాన్ని వేనోళ్ళ ప్రస్తుతించారు. ఈ పదునాలుగు భువనాల్లో ఇంత సర్వసంగపరిత్యాగి, మహాభక్తుడు లేడని పొగడసాగారు. ఈ పొగడ్తలతో కుముదుడిలో అహంకారం ఏర్పడింది. తనకంటే మహర్షిశ్రేష్ఠుడు ఎక్కడా లేడని భావించసాగాడు.

ఈ స్థితిలో కుముదుడు ఒకనాడు గంగానదికి శిష్యులతో కలిసి స్నానానికి వెళ్ళాడు.

అక్కడ వీరికి నదిలో స్నానం చేసి వస్తూన్న రైవతుడు అనేరాజర్షి ఎదురయ్యాడు. భార్యా, పదిమంది పిల్లలూ, ఈయనేమి ఋషి అన్న సంశయం కలిగింది కుముదుడి శిష్యులకు. సంశయ నివృత్తికై వాళ్ళు గురువును ప్రశ్నించారు. అందుకు కుముదుడు, “ఈ రైవతుడు ఋషినామానికి ఎలా అర్చుడో నాకు తెలియటంలేదు. సర్వసంగ పరిత్యాగం చేసి, అకు అలములు తింటూ అడవుల్లో తపస్సు చేసే వాళ్ళకే దైవదర్శనం దుర్లభం కదా?” అన్నాడు ఈసడింపుగా.

అలా అన్నాడే కాని కుముదుడికి తన సమాధానంతనకేసంతృప్తికరంగాలేదు. సరే విష్ణుమూర్తి ఇక కొద్దిదినాలలో ప్రత్యక్షమవుతాడుగదా ఆయననే అడిగి సంశయ నివారణ

చేసుకుందాం అనుకున్నాడాయన. నెలరోజులు జరిగిపోయేసరికి విష్ణుమూర్తి లక్ష్మీసమేతుడై తిరుగా కుముదుడికి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అప్పుడు వరాలు కోరే సంగతి మరిచి పోయిన కుముదుడు, రైవత రాజర్షిని గురించిన తన సంశయం తీర్చవలసిందిగా అడిగాడు.

అందుకు మహావిష్ణువు నవ్వి, “కుముదా! నాకు భక్తి ప్రధానం. మనస్సు నిర్మలం కానప్పుడు సన్యాసం స్వీకరిస్తే మాత్రం ఏముంది? అయినా, నీకు పూర్తిగా సంశయనివృత్తి కావాలంటే శ్రీశైలందగ్గర వున్న స్వర్ణాగ్రహారానికి వెళ్ళు. అక్కడ సుధర్ముడు అనే ఆయన ద్వారా నీకు సంశయ నివృత్తి కలుగుతుంది,” అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

తరవాత కుముదుడు తనశిష్యబృందంతో శ్రీశైలానికి బయలుదేరికొన్నిరోజుల ప్రయాణానంతరం అక్కడికి చేరాడు. ఒకనాటి ఉదయం శిష్యులు వెంటరాగా పాతాళగంగలో స్నానానికి వెళ్ళాడు. అందరూ స్నానాలు చేస్తున్నంతలో ఒక మొసలి వచ్చి కుముదుడి కాలు పట్టుకున్నది.

గురువుగారిని మొసలి పట్టుకోవటంచూసిన శిష్యులు భయకంపితులై కేకలు వేయసాగారు. కాని కుముదుడు నిర్భయంగా దానికేసి తీవ్రదృక్కులతో చూశాడు. అతని తపోశక్తివల్ల మరుక్షణమే మొసలి గిలగిల కొట్టుకుని ప్రాణాలు విడిచింది. ఈ సంఘటనతో కుముదుడిలోని అహంకారం మరికాస్త వృద్ధి అయింది.

ఒకటి రెండు రోజుల తరవాత కుముదుడు స్వర్ణాగ్రహారానికి వెళ్ళాడు. తీరా ఆయన అక్క

డికి వెళ్ళేసరికి సుధర్ముడు ఇంటలేడు. సుధర్ముడి భార్య ఆ సమయంలో తలుపు పక్కనే కూర్చుని ఒక పాత చీర చిరుగులు కుట్టుకుంటోంది. కుముదుడిని చూసి, భర్త వచ్చే వరకు బయట అరుగు మీద కూర్చోవలసిందిగా చెప్పింది.

తనవంటి గొప్ప ఋషికి తగిన మర్యాద జరగలేదని కుముదుడికి చాలా కోపం వచ్చింది. తలుపు చాటున కూర్చుని వున్న సుధర్ముడి భార్యకేసి తీవ్రదృక్కులతో చూశాడు. కాని మొసలిలాగా అమె గిలగిల తన్నుకుని కిందపడిపోలేదు.

దీనితో కుముదుడికి తన తపోశక్తి మీద కొంత అవనమ్మకం ఏర్పడింది. అంతలో సుధర్ముడు అక్కడికి వచ్చి — అతిథుల నంద

రినీ గృహంలోకి ఆహ్వానించాడు. కాసేపటికల్లా వంట సిద్ధంచేసి అందరికీ భోజనం వడ్డించింది సుధర్ముడి భార్య.

కుముదుడు విస్తరిముందు కూర్చున్నాడు. వంటకాలు ఏకారణం చేతనో చాలా చల్లగా వున్నాయి. కుముదుడికి చాలా కోపం వచ్చింది. అతను హేళనగా, “సుధర్మా! వంటకాలన్నీ తగని వేడిమిగా ఉన్నాయి!” అన్నాడు.

సుధర్ముడు, కుముదుడి హేళనను గ్రహించాడు, “స్వామీ, అయితే ఈ విననకర్రతో విసురుతాను!” అంటూ చేతనున్న విననకర్రతో విసరసాగాడు.

నిమిషంలో కుముదుడి విస్తటిలోని పదార్థాలన్నీ వేడెక్కి పొగలు విడవసాగినై. కుముదుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

భోజనం ముగించి, చేయి కడుగుకునేందుకు బావి దగ్గరకు వెళ్తే అక్కడ మరొక వింత దృశ్యం కుముదుడిని కలవరపెట్టింది. బావి గిలకమీద సగం లాగి వదిలిన చేంతాడూ, బావిలో వేలాడుతూవున్న నిండు బొక్కినా అతడి కంటబడినై.

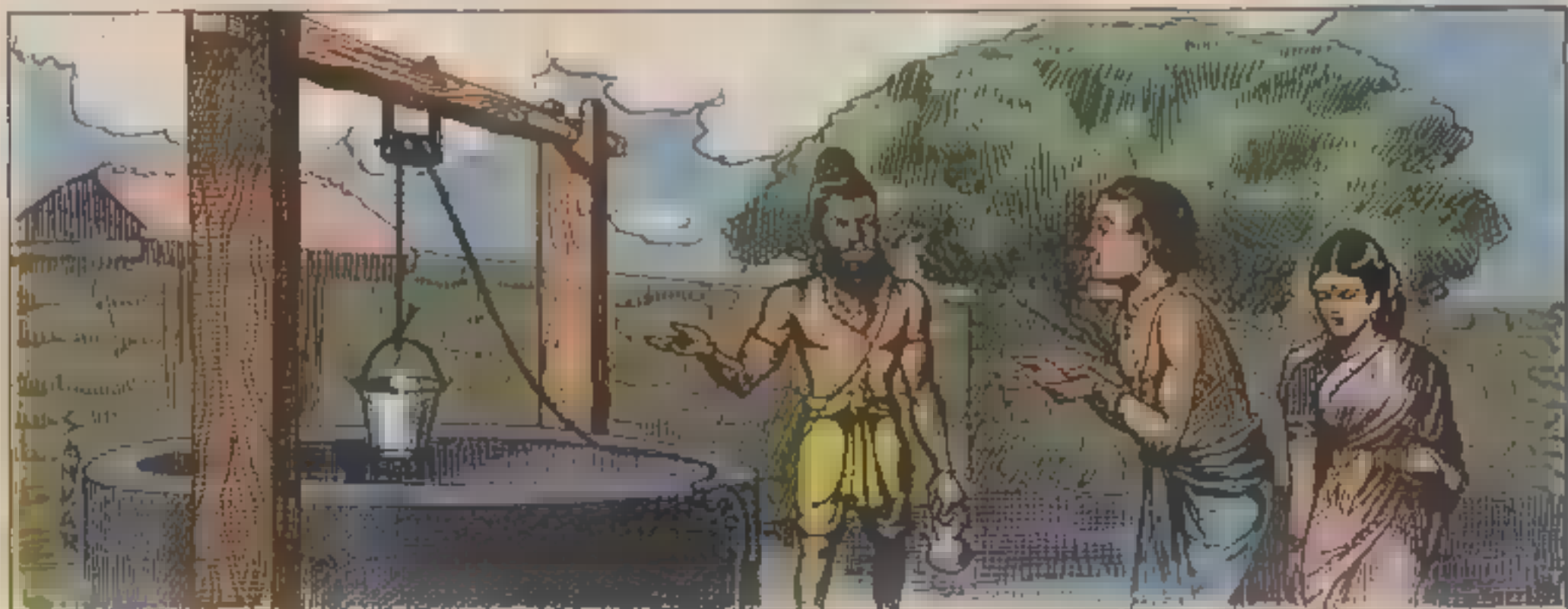
“నీళ్ళు చేదుతూ చేదుతూ వుండగా, మావారు పిలిస్తే చేద అక్కడే వదిలి వెళ్ళాను,” అని అక్కడికి వచ్చిన సుధర్ముడి భార్య నవ్వుతూ కుముదుడితో చెప్పింది.

తనకంటే గొప్ప తపశ్శాలి లేదనీ, సంసార కూపంలో పడివున్న వాళ్ళు అల్పులనీ భావించే కుముదుడికి గర్వభంగమయింది.

అతడు చేతులు జోడించి సుధర్ముడికి నమస్కరిస్తూ, “సుధర్మా, మీరు మహనీయులు! నర్వనంగపరిత్యాగులై తపస్సు చేయనివారి క్కూడా మోక్షం వుంటుందా?” అని అడిగాడు.

అందుకు సుధర్ముడు, “నిర్మలమైన మనస్సుతో దేవుడిని ఎక్కడ వుండి ప్రార్థించినా ముక్తి లభ్యమవుతుంది. అడవులలో కంద మూలాలు తింటూ, ముక్కు మూసుకు కూర్చున్నా— నిర్మలమైన మనస్సులేని అహంకారికి మోక్షద్వారం తెరవబడదు!” అనిచెప్పాడు.

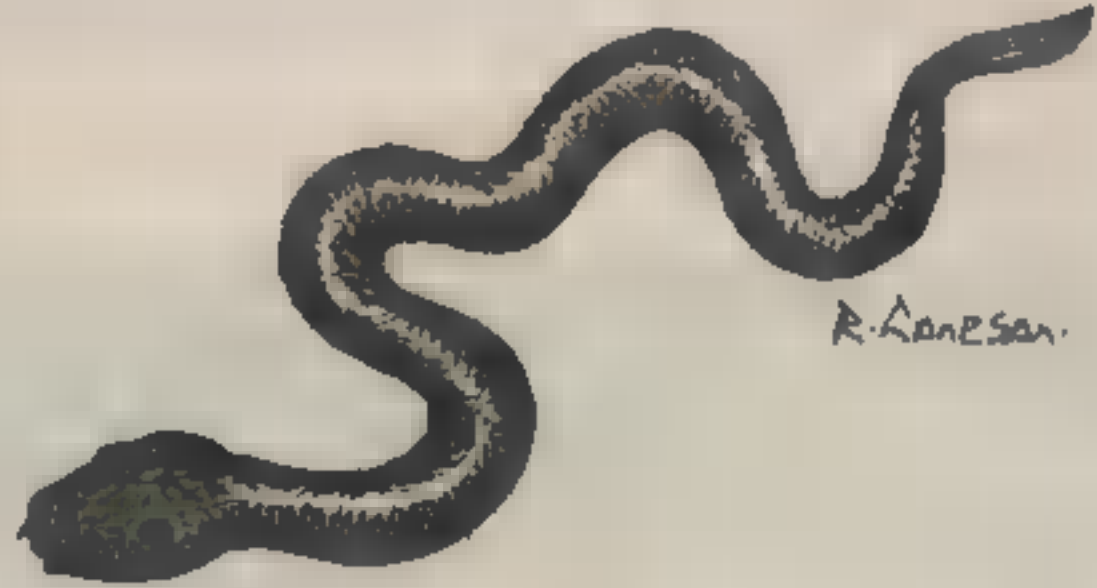
ఈ విధంగా కుముదుడికి సంశయనివృత్తి కలగటమేగాక, అహంకారం కూడా నశించింది. ఆనాటి నుంచి నిర్మల చిత్తంతో భగవద్ధ్యానం చేసి ముక్తిపొందాడు.

ప్రకృతి వింతలు

గ్రహణ శక్తి

ర్యాటిల్ స్నేక్ అనే పాము మామూలుగా రాత్రులలో ఆహార అన్వేషణకు బయలుదేరుతుంది. ■ పాము కంటికి ముక్కుకూ మధ్యవున్న చిన్న పల్లం ద్వారా వేడిని సులభంగా గ్రహిస్తుంది. ■ వెచ్చదనాన్ని స్పష్టంగా పసిగట్టడం వల్ల ఆహారాన్ని పట్టుకోవడానికి అది ఎంతయినా ఉపయోగపడుతుంది.

అతి పెద్ద అడవిపిల్లి

దక్షిణ అమెరికా అడవులలో కనిపించే జాగువార్లు అమెరికా అడవిపిల్లులన్నిటిలోకీ చాలా పెద్దవి. వీటి బరువు దాదాపు 300 పౌండ్లు ఉంటాయి. అంటే, ఇది చిరుత పులికన్నా ఎక్కువ బరువు. శరీరం మీది పసుపు వచ్చు చర్మం మీద గుండ్రంగా నల్లటి మచ్చలుంటాయి!

మొట్టమొదట ఎగిరిన కీటకాలు!

తూనీగలు భూమి మీద దాదాపు 300, 000, 000 సంవత్సరాలకు పూర్వం పుట్టుకొచ్చాయని విశ్వసిస్తున్నారు. ఎగరడానికి నేర్చిన మొట్టమొదటి కీటకాలు కూడా తూనీగలే అని భావిస్తున్నారు. కొన్ని తూనీగలకు 70 సెం.మీ. పొడవు రెక్కలు ఉంటాయి.

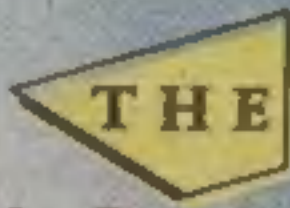
Say "Hello" to text books and friends
'Cause School days ~~are~~ here again
Have a great year and all the best
From Wobbit, Coon and the rest!

It's time to go back to school again. Time for text
books. Time for games. Time to meet old friends.
And make new ones. Time to start studying
again. Because there's so much to learn about
the world around you.

From all of us here at Chandamama, have a
great year in school. And remember to tell us
what you've learnt everyday, when you
come home from school !

H A N D A M A M A
O L L E C T I O N

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1995 ఫిబ్రవరి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

S.G. Seshagiri

Devidas Kasbekar

*పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) *డిసెంబర్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. *మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/-లు బహుమానం. *వ్యాఖ్యలు రెండూ పొస్టు కార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026.

అక్టోబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : అనుభవం లేని, సిస్టర్!

రెండవ ఫోటో : అర్థంటుగా రండి, డాక్టర్!!

పంపినవారు : కోరాడ నరసింహారావు యాదవ్, భవానీ ఫోటో స్టూడియో, స్టేట్ బ్యాంక్ వక్కన
పార్వతీపురం - 532 501 (ఆం.ప్ర)

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 60.00

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

డాక్టర్ ఏజన్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవలస, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting
them in any manner will be dealt with according to law.

దూరతీరాలలో ఉన్న మీ బంధుమిత్రులకు
మీరు ఇవ్వదగిన ప్రయాతి ప్రయమైన కానుక

చందమామ

వారికి కావలసిన భాషలో చందమామను ఆందజేయండి :

అస్సామీ, బెంగాలీ, ఇంగ్లీష్, గుజరాతీ, హిందీ, కన్నడం, మలయాళం,
మరాఠీ, ఒరియా, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు.

దూరదేశంలో ఉన్నప్పటికీ వారికి మాతృదేశంలో ఉన్న మధురానుభూతిని కలిగించండి .

సంవత్సర చందా :

ఆఫ్ఘినియా, ఆఫ్ఘాన్, మలేషియా & శ్రీలంక

నీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 117.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 264.00

ఫ్రాన్స్, సింగపూర్, ఇంగ్లండు, అమెరికా,
వర్జీనుజర్కనీ & ఇతర దేశాలు

నీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 123.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : 264.00

మీ చందాంను 'చందమామ వర్లికేషన్స్' పేరు మీదుగా రిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా గాని,
మనియర్లర్ ద్వారా గాని కింది చిరునామాకు పంపండి :

నర్మల్లేషన్ మేనేజర్, చందమామ వర్లికేషన్స్, చందమామ రిల్లింగ్స్, వడవళవి, మద్రాసు-600026

దీనికంటే గొప్ప రుచి గలది ఏది !

కాత

మార్చి

బిగ్ చీఫ్

పండ్ల రుచితో కూడిన టాఫీ

అరటిపండు ♦ మేంగో ♦ ఆరెంజ్

మీరు
బిగ్ చీఫ్

జాబనే కోరికలుంటాయి?
అయితే వెంటనే మీ బ్రదర్స్
డాటు బిగ్ చీఫ్ టాఫీ యొక్క
10 రుచులను మారు
మరింతగా, టాఫీ పొందండి
12 పుష్పాన్ని - టాఫీ
పులి మీరు బిగ్ చీఫ్
అదేమిట ఆ టాఫీ.

మీ ఆ రుచులను మీరికే మరింతగా
రీటర్న్ చేయండి, మీరు
వీళ్ళ టాఫీ టాఫీ, టాఫీ
141, ఎల్.ఎస్. రోడ్,
నెలవేది, మైసూరు 560 011